

San Marcos

¹ Jaduhñä Diosmädia'agy chohn̄da'agy ja'a Jesu-cristocøxpä, neby jiajty, neby yhabejty. Dioshu-ungä Jesucristo je'eduhñ.

² Jaduhñ jim̄ cujaay myiñ̄ nocyjiooty, ja'a Isaías jecy quiujáhyyäbä. Ja'a Isaías, je'e ja'a Diosmädia'agy jecy yajwa'x. Jaduhñä Dios ja'a yHuung jecy ñämaayy:

Huuc mädow, chámhøchä nguguexy ngue-jxø'øga'añ maa miich̄ mnøcxø'øwa'añän.

Je'e ja'a mädia'agy nøcxy yajwa'xa'añ coo miich̄ jim̄ nøcxy mwäditaambä.

³ Mänitä Dios jiaac mänaañ:

“Pactúmhøchä nguguexy nøcxy wiädita'añ. Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädoyhada'añ coo ja'a wiingapx jøjcapxøøbiä jim̄ tøø quiäda'agy pactuum,

mänit hajxy nøcxy wyiingapx jøjcapxø'øwa'añii coo ja'a haxøøgwiinmahñdy hajxy ñajtshixø'ød,

coo ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy miäbøjcät, ja'a hajxy mWiindsønhadaambiä.”

Ja'a Juan jaduhñ nänøømä, ja'a hänäjty mäyajnäbetaambä.

⁴⁻⁵ Mänitä Juan je'e jiaançh tægøøyy mäyajnäbejpä jim̄ jäguem̄duum, maa ja'a møjnøø hänäjty xiøhatiän Jordán. Mänitä jäya'ayhajxy may miejch̄ maa ja'a Juan hänäjtiän. Jim̄ hajxy hänäjty chooñ̄ maa ja'a naax̄ hänäjty xiøhatiän Judea, møød jim̄ maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Jerusalén. Mänitä

Juan ja'a cu'ug tiägøøyy yajwiingapxøøbiä coo hajxy ñábétät, weenä jiootä wyiinmahñdy hajxy yajtägach. Jaduhñä Dios ja'a piojpä quiädieey hajxy yajnahwáatsät. Mänitä cu'ugä piojpä quiädieey hajxy ñägäpxy. Jaduhñ hajxy hánajty miäna'añ cooc ja'a yhaxøøggiinmahñdy hajxy hánajty ñajtshixø'øwa'añ. Mänit hajxy ñäbejnä.

6 Ja'a Juan, camellopøjt hánajty wyithajpy. Wajhac hánajty wiøønhajpy. Mu'u hánajty chu'uçhhajpy. Møjtsiinnøø hánajty yhu'ugyhajpy.

7 Mänitä Juan ja'a cu'ug yajwiingapxøøyy: “Jímhøçhä njamiøød tu'ug jiaac medsa'añ yajwiingapxøøbiä. Maas mäjaamøød je'e miedsa'añ quejeeçh høøçh. Cábøch cuhdujt jaduhñ njaty møødä nebiä cuhdujt je'e miøødän, ja'a jaac medsaambä.

8 Coo mijts nyajnäbejty, nøøhaam mijts nyajnäbejty. Pero ja'a jaac minaambä, Diosh-espírituhaam hajxy jadähooc xyajnäbejtägatsa'añ.” Jaduhñä Juan miänaañ.

9 Cujequiä Jesús jim miejch maa ja'a Juan hánajty miäyajnäbetiän, jim maa ja'a mõjnøø hánajty xiøhatiän Jordán. Jimä Jesús hánajty tøø choon maa ja'a cajpt xiøhatiän Nazaret, jim maa ja'a naax hánajty xiøhatiän Galilea. Mänitä Juan ja'a Jesús yajnäbejty.

10 Tuunä Jesús ñä'ä tø'ødspädsøømy, mänit yhiixy coo ja'a tsajt yhawaach. Mänitä Jesús ja'a Diosh-espíritu yhiixy coo hánajty ñägäda'agyii nebiä palo-man.

11 Mänitä Dios jim quiuhgapxnajxy tsajpootyp. “Høøçh miich tu'uquiä nHuunghajpy. Miich

njaanč tehṁ chojpy. Miičh njaanč tehṁ quiu-maaby.” Jaduhṅä Jesús ñämaayyá.

¹² Mänitä Jesús miødhajtä pactuum ja'a Diosh-espíritu.

¹³ Mänitä Jesús jim̄ piuhwaatsä. Nidiuhṁ jim̄ miähmøøyy. Jagooyyá animalhajxy hānajty jim̄ wiädity. Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a møjcu'ugong. Mänitä Jesús jia tægøøyyä jøjcapxøøyyäbä. Juxy-chägui'xxøø ja'a Jesús jim̄ yhiyty jäguemduum. Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a Diosmoonsähajxy ja'a jim̄ tsajpootypä. Mänitä Jesús piuhbejtä.

¹⁴ Ja'a Juan, cujecy je'e chuumä. Coö je'e jaduhṅ chuumä, mänitä Jesús jim̄ ñøcxtägajch Galilea. Mänitä Jesús ja'a cu'ug tiägøøyy yajwiingapxøøbiä ja'a Diosmädia'agy cooc hānajty yhabaatnä coö ja'a Dios ja'a miøcmäjaa hānajty yajcähxø'øga'añ.

¹⁵ “Habāatnäp jaduhṅ coö ja'a Dios ja'a miøcmäjaa yajcähxø'øga'añ. Paadiä Dios ja'a miädia'agy hajxy mmäbøjcät. Weenä mjootä mwiiinmahñdy hajxy myajtägach. Weenä mhaxøøgwiiinmahñdy hajxy mnajtshixø'øy.” Jaduhṅä Jesús miänaañ.

¹⁶ Cujequiä Jesús tiägøøyy wädijpä maa ja'a mejy hānajty xiøhatiän Galilea. Jim̄ hānajty wiädity mejypia'a, mänitä jäya'ay metsc yhiixy, ja'a Simón møødä piuhya'ay Andrés. Hacxmats ja'a Simónghajxy hānajty tiuunghajpy. Jiibiä yhacxjohṁd hajxy hānajty piäda'agy mejjiooty.

¹⁷ Mänitä Simónghajxy ñämaayyá:

—Jam̄ hajxy wädíjtäm. Je'e mijts hijty mduunghajpy, hacxmats. Wiingtuunḡ høøch mijts nmo'owaamby. Nyajnähixø'øwäambiøch

mijts nebiä cu'ugä Diosmädia'agy hajxy myajwiingapxø'owät —nømä Jesús miänaañ.

18 Tuunä jaduhñ ñä'ä mänaañ, mänitä Simón ja'a yhacxjohm̄d hajxy hoy ñajtswidso'oy mejypia'a. Mänitä Jesús hajxy piadu'ubøjcy.

19 Weeñtiä ja'a Jesúshajxy hänäjty tøø miejypia'ayo'oy, mänitä Jesús ja'a Zebedeo yhijxy møødä yhuunghajxy, ja'a Santiago møødä Juan. Barcohuungooty ja'a Zebedeohajxy hänäjty yhäñ'ay. Jiibiä yhacxjohm̄d hajxy hänäjty yhaxodsø'øy.

20 Mänitä Jesús ja'a Santiago miøjyaaxy møødä Juan. Mänitä Santiago ja'a Jesús hajxy piadu'ubøjpä. Nähgueec ja'a tieedy hajxy jiiby barcohuungooty møødä mioonsähajxy.

21 Mänitä Jesúshajxy jim̄ miehch maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Capernaum. Coo ja'a poo'xxiøø yhabaaty, mänit hajxy jiiby tiägøøyy tsajtøgooty. Mänitä Jesús ja'a cu'ug tiägøøyy yajwiingapxøøbiä.

22 Mänitä cu'ughajxy yagjuøøyy coogä Jesús hänäjty hoy yajnähiø'øy nebiä møjcuhdujtmøødpän. Maas hóyyäc hänäjty yajnähiø'øy quejee ja'a häna'c-hajxy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänäjty naxy yajnähiøøbiä tsajtøgooty.

23 Jiibiä mähdiojyc hänäjty tu'ug tsajtøgooty, tøø hänäjty yajtägø'øyii ja'a møjcu'u. Mänitä møjcu'u tiägøøyy yaaxpä møc:

24 —Miič Jesús, Nazaret miič mdsooñ. Tii højts coo xmiädsibø'øy. Højts jaduhñ xjia wi'i yajcuhdägoyyaamb, túhmäts. Nnajuóøbiøch

põn miich. Miičhä Dios xyHuunghajp —nõmä mähdiøjcä møjcu'u yajmänaañä.

25 Mänitä Jesús ja'a møjcu'u yhojy:

—Hamón, jua'ads jim maa yø'ø mähdiøjcän —nõmä Jesús miänaañ.

26 Mänitä møjcu'u ja'a mähdiøjc je'e yajpojpaaty. Yáaxäbä mähdiøjc ñähwaatsä. Ja'a møjcu'u jaduhñ yajyaax.

27 Coö ja'a Jesús ja'a mähdiøjc jaduhñ yajnähwaach, jiaanč tehñ yagjuøøyy ja'a cu'ughajxy jaduhñ nägøxiä. Mänit hajxy tiägøøyy niñämäayyäbä:

—Maa yø'ø craa cuhdujt jaduhñ tøø ñä'ä mahñ piøcy coö yø'ø mähdiøjcä møjcu'u jaduhñ yajnähwaatsä. Nej, hawiinjemyguiuhdujtäda'a miøødäjä —nõmä Jesús ñänøømä.

28 Paquiä mädia'agy jim wia'xy Galileanaaxooty wiinduhmyhagajpt coö ja'a Jesús ja'a miøcmäjaa hänäjty tøø yajcähxø'øgy.

29 Coö ja'a Jesús hajxy jiiby chajtøjpädsøømy møødä jiamiøødtøjc, mänit hajxy jim ñøcxy maa ja'a Simó nghajxy hänäjty chäna'ayän møødä Andrés. Quixiä Santiagohajxy hänäjty choonä møødä Juan.

30 Ja'a Simón ja'a miø'ødhoc, pa'amgo'naaby hänäjty je'e. Tobia'am hänäjty miøød. Coö ja'a Jesús jim miejch maa ja'a Simón tiøjcän, mänitä Jesús yhawáañäxä coö ja'a pa'amjäya'ay hänäjty jiiby tøgooty.

31 Coö ja'a Jesús tiøjtägøøyy, mänitä pa'amjäya'ay wyidsø'cy. Mänitiä ja'a tioy tiøjch. Mänitä Jesús yajcaayyä yaghuucä ja'a Simón ja'a miø'ødhoc.

³² Mänittsuu, coo ja'a xøø hänajty tøø quiuhnaxy, mänitä Jesús pa'amjäya'ay may yajnämejsä, jim̄ maa ja'a Simón tiøjcän, møødá møjcu'umøødpähajxy.

³³ Jim̄ä cu'ughajxy hänajty may tiäna'ay tøgħaawjooty.

³⁴ Mänitä Jesús jäya'ay may yajpa'amnajxy. Ma-diu'ujä pa'am hajxy hänajty miøødá. Møødá møjcu'umøødpähajxy, yajnähwaatsä hajxy je'ebä. Mänitä Jesús ja'a møjcu'u yhanehmy coo hajxy quia'a cápxät, je'eguiøxpä coo ja'a Jesús hänajty ñajuø'øyii pøn je'e.

³⁵ Cujaboom, je'enä hänajty wyiingoodsä, mänitä Jesús piädø'cy. Mänit tiøjpädsøømy. Mänit jim̄ ñøcxy jäguemduum. Mänitä Tieedy hoy pia'ya'axy.

³⁶ Coo jioðøyy, mänitä Simónghajxy yhijxy coo Jesús hänajty tøø tiu'ubøcy. Mänit hajxy tiu'ubøjcy høxtabiä.

³⁷ Coo ja'a Jesús piaatä, mänit ñämaayyä:

—Jim̄ miichä cu'ug xjia wi'i yajtøy maächä ndøjcän.

³⁸ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jam̄ hajxy wiingtuum wädjítäm maa ja'a cajpt wiingonbän. Jadúhñhøchä cu'ugä Diosmädia'agy jim̄ nyajwiingapxøøbiät. Jadúhñhøch nwiinguexiä coochä Diosmädia'agy wiinduhmyhagajpt nmäwädítät.

³⁹ Mänitä Jesús tiägøøyy wädijpä tsajtøjc-tsajtøjc wiinduhmyhagajpt jim̄ Galileanaaxooty. Ja'a Diosmädia'agy hänajty yajwiingapxøøby, møødá pa'amjäya'ay hänajty yajnähwaatspä, ja'a hajxy møjcu'umøødpä.

40 Mänitá Jesús pa'amjäya'ay ñámejtsä tu'ug, ja'a leprapa'ammøødpä. Mänitá Jesús wyiinjjcädaacä, miänuu'xtaacä:

—Pø chojpy miichä mjoot jaduhñ, høøch hädaa nba'am yajñähwáatsäc —nømä Jesús ñämaayyá.

41 Mänitá mähdiøjc ñäxuu'tsä. Mänit ñähdoonä. Mänit ñämaayyá:

—Tii coo quia'a cabä. Tøø jaduhñ mnähwa'aäch.

42 Tuunä ja'a Jesús jaduhñ ñä'ä mänaañ, mänitiä mähdiøjcä pia'am ñähwaatsä.

43-44 Mänit miägäpx yhanehmä:

—Huuc mädown, cab jaduhñ pøn mhawáanät coo tøø mba'amnähwa'aäch. Tu'uda'aquiä jim mnócxät maa ja'a teediän, ween jaduhñ xyhixy coo tøø mjaançh pa'amnähwa'aäch. Mänit mguy-oxó'øwät nebiä Moisés jecy yhanehmian, jaduhñä cu'ughajxy ñajuó'øwät coo tøyhajtä mba'am tøø jiaançh naxy —nømä Jesús miänaañ.

45 Pero cabä craa ñä'ä mädia'agymiäbøjcy, ja'a pia'am hänajty tøø yajñähwa'aächíjábä. Coo tiu'ubøjcy, mänit tiägøøyy mädiaacpä nebiaty hänajty tøø jiaty. Wiinduhmyhagajptä mädia'agy jaduhñ wia'xy. Coo ja'a pa'amjäya'ayhajxy jaduhñ miädoyhajty coo ja'a Jesús hänajty miäyajpa'amnaxy, mänitá Jesús hajxy tiägøøyy høxtaabä coo ja'a pia'amhajxy yajñáxäxät. Paadiä Jesús hänajty quia'a cajptägø'øwaanä coo ja'a pa'amjäya'ayhajxy hänajty jia wi'i ñämech. Paadiä Jesús miähmøøñä jäguemduum maa jäya'ay quia'a hitiän. Mänitá Jesús ja'a pa'amjäya'ay may ñámejtsä. Wiinduhmyhagajptjaty hajxy hänajty chooñ.

2

¹ Cujequiä Jesús jadähooc quiajptägøøyy Capernaum. Mänitä mädia'agy wia'xy coo hänajty jim tøø miéjtscombä.

² Mänitä jäya'ayhajxy may miejch maa ja'a Jesús hänajty miejtsta'aguiän. Paquiä ja'a tøjc jaduhñ yhujch. Høxtä tøguubiaady hajxy miejch. Mänitä Jesús ja'a cu'ugä Diosmädia'agy tiägøøyy yajwiingapxøøbiä.

³ Mänitä pa'amjäya'ay tu'ug quiøømiejtsä cø'ømucy tecymiucy. Nämädaaxcä jäya'ayhajxy hänajty quiø'øy tsaajiooty.

⁴ Cabä pa'amjäya'ay hänajty hoy yajmedsa'añii maa ja'a Jesúsän, coo ja'a jäya'ayhajxy hänajty jiaanč tehñ miayyä. Mänitä mähdiøjc miäbejtä cuhjodiøjnähgøxp. Mänitä tøjc hajxy weeñtiä yajcuhwaach, jim mädøyyä maa ja'a Jesús hänajty pia'täna'ayän, mäduhñtiä pa'amjäya'ay hoy ñänaxy. Mänit jaduhñ quiuhdøøñajxä tsaajiooty. Jiiby hoy quiäda'agy maa ja'a Jesús wyiinduumän.

⁵ Paadiä pa'amjäya'ay yajmejtsä maa ja'a Jesúsän, ñajuøøby hajxy hänajty coo ja'a pia'am hänajty yajnaxáañäxä. Coo ja'a Jesús jaduhñ yhijxy coo ja'a miädia'agy hänajty miäbøgáañäxä coo hänajty miäyajtso'oga'añ, mänitä pa'amjäya'ay ñämaayyä:

—Mägu'ughajpä, tøø ja'a mboj tøø ja'a mgädieey xñähwa'ačh —nømä Jesús miänaañ.

⁶ Jiibiä häna'c-hajxy hänajty näje'e piahäña'ay, ja'a Diosmädia'agy hajxy naxy yajnähixøøbiä tsajtøgooty. Jiiby hajxy hänajty miämädoonaabiä. Mänit hajxy näje'e miänaañ quiopcooty:

7 “Tii yø'ø craa jaduħn coo miäna'añ cooc ty-
ijy yø'ø pa'amjäya'ay piojpä quiädieey tøø ya-
jnähwáatsäxä. Cap pøn cuħdujt miøødá coo
jäya'ayä piojpä quiädieey yajnähwáatsät; jagooyyä
Dios tu'uquiä miøødá.”

8 Ñajuøøyy ja'a Jesús jaduħn waambaty ha-
jxy hänajty miädia'agy quiopcooty. Mänit hajxy
ñämaayyä:

—Tii hajxy jaduħn coo mwi'i miädia'agy mgop-
cooty.

9-11 Høøch, Diosquéxyhøch høøch,
páadyhøch cuħdujt nmøødá coochä jäya'ayä
piojpä quiädieeyhajxy yaa nyajnähwáatsät
hädaa yaabä naaxwiin. Hädaa mähdiojc,
nyajpa'amnaxáambiøch hädaa. Jadúhñhøch
nyajcähxø'øga'añ cooch njaanç Diosquexiä.
Jaduħnä tøyhajt hajxy mmøødhájpät cooch
cuħdujt njaanç møødá coochä jäya'ayä piojpä
quiädieeyhajxy nyajnähwáatsät —nømä Jesús
miänaañ.

Mänitä pa'amjäya'ay ñämaayyä:

—Tänaayyø'øg. Widsø'øg yø'ø mdsaa. Nøcxnä
maa ja'a mdøjcän.

12 Tuunä ja'a Jesús jaduħn ñä'ä mänaañ, mänitä
pa'amjäya'ay jiaanç møcpøjcy. Mänit tiänaayyø'cy.
Mänitä chaay wyidsø'cy. Mänit tiu'ubøjnä. Coo ja'a
cu'ughajxy jaduħn yhijxy, mänit hajxy nägøxiä
jiaanç tehñ yagjuøøyy. Mänit hajxy miänaañ:

—Ni mänaa højts jaduħn nga'a híxäm.

Mänitä Dios hajxy wyiingudsähgøøyy.

13 Mänitä Jesús ñøcxtägajch maa ja'a mejjiän.
Mänitä jäya'ay jim may ñäméjtsägumbä. Mänitä
Diosmädia'agy hajxy yajwiingapxøøyyä.

14 Jimä Jesús hänajty miejypia'ayo'oy, mänitä Leví yhijsy, ja'a Alfeo yhuung. Jim hänajty yhäña'ay meexäpa'a maa hajxy hänajty yajnähuudiu'udiän. Mänitä Leví ñämaayyá:

—Jam wädjätäm —nömä Jesús miänaañ.

Mänitä Leví tiänaayyø'cy. Mänit piadu'ubøjcy.

15 Mänitä Jesús hajxy wioowä mägaabiä maa ja'a Leví ja'a tiøjcän, møødä jiamiøødtøjc. Nämayyá jäya'ayhajxy jim piamejch, ja'a Jesús hajxy hänajty pawädijsä. Jiibiä yajnähuudiuutpäδøjcä Jesús hajxy hänajty may miøødcaamiucy miøødhuucmucy, møødä cuboj cugädieediøjc.

16 Jiibiä fariseoshajxy hänajty näje'e miähee'pna'ay, møødä häna'c-hajxy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty naxxy yajnähiøøbiä tsajtøgooty. Coø ja'a Jesús hajxy jaduhñ yhijsy coø ja'a yajnähuudiuutpäδøjc-hajxy hänajty miøødcaamiugyii møødä cuboj cugädieejiäya'ayhajxy, mänitä Jesús ja'a jiamiøødhajxy ñämaayyá:

—Yø'ø mwiindsøñ, tii yø'ø yajnähuudiuutpäδøjc coø miøødcaamiucy, møød yø'ø cuboj cugädieejiäya'ay —nömä fariseoshajxy miänaañ.

17 Miädoow ja'a Jesús jaduhñ coø hajxy jaduhñ miänaañ. Mänit hajxy ñämaayyá:

—Pøñ jaduhñ møc, cab hajxy yajtsooyø'øy. Pøñ jaduhñ pa'ammøød, je'eds hajxy jaduhñ yajtsooyøøby. Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin coöchä cuboj cugädieebiähajxy nnämä'awät coø ja'a yhaxøøgwiinmahñdy hajxy ween ñajtshixø'øy. Pøñäc tyijy pojpä cädieey ca'a

møød, cábøch hajxy je'e waamb nnäma'awa'añ
—nømä Jesús miänaañ.

18 Cujecy, jimä Juan ja'a jiamiøødhajxy hänajty jaguiay yhity, møødá fariseoshajxy näje'e. Mänitä jäya'ayä Jesús hajxy hoy näje'e miäyajtøy:

—Yø'ø Juan ja'a jiamiøødhajxy, jaguiay hajxy yø'ø yhity, møød yø'ø fariseoshajxy. Pero miichä mjamiøødhajxy, cab hajxy jaduhñ yhippä. Tisän —nømä Jesús ñämaayyä.

19 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Coo ja'a pøc ja'a hu'ug naxy jiadyii, cabä jäya'ayhajxy yhity jaguiay, ja'a hajxy woybä wichpä, coo ja'a jamiø'ød hajxy hänajty wyiingay wyiinhugy. Cab hajxy hänajty jootmayhaty.

20 Pero habaadáannäp jaduhñ cooch yaa ndsoonaannä. Mänitøch mäßöjnäbä ja'a njamiøødhajxy yhida'añ jaguiay. Jootmayhadaamb hajxy hänajtiän.

21 'Ni pønä tucwit quia'a hagøyø'øy jemýwyithaam. Ja'a jemýwyit, múgäp je'e. Ja'a tucwit, cøødsäp je'ebä. Maas hanaxiä jiaac pagøødsät.

22 Jaanä jaduhñduhmbä, ni pønä jemývyino quia'a cudemø'øy tucwajhacxujiooty. Jaac xúnäp ja'a jemývyino jaduhñ. Mägøødsø'øb ja'a tucwajhacxuy jaduhñ. Cøxäp ja'a jemývyino yhöxyocy. Nä'ägä tägóyyäp jaduhñ nämetsc. Tägóyyäp ja'a tucwajhacxuy. Jaanä tägóyyäbä jemývyinäbä. Páadiädsä jemývyino hajxy quiudemø'øy jemýwiajhacxujiooty —nømä Jesús miänaañ.

23 Poo'xxiøøjooty hänajty je'e, jimä Jesúshajxy hänajty wiädity trigocamjooty, møødä jiamiøødtøjc. Mänitä jiamiøødhajxy yohguiujc tiägøøyy trigowiingädsujtspä. Je'e hajxy hänajty jiøø'xaamby.

24 Jimä Fariseoshajxy hänajty näje'e piawädijpä. Mänitä Jesús nãmaayyã:

—Tii yø'ø mjamiøødhajxy coo trigowiingädsuch poo'xxiøøjooty. Nej, cab hajxiäda'a ñajuø'øyã coo ja'a cuhdajt jaduñ myiñã coo hajxy jaduñ mga'a tünät poo'xxiøøjootiã —nømä fariseoshajxy miãnaañ.

25 Mänitä Jesús miãnaañ:

—Nej, cahnã Diosmädia'agy hajxy mgapxiã coo ja'a Davidhajxy jecy yãho'pøjcã møødä jiamiøødtøjc.

26 Ja'a Abiatar hänajty tuumb teedywiindsøn. Mänitä David jiiby tiägøøyy Diostøgooty. Mänitä tsajcaagy quiaayy, ja'a teedyhajxy hänajty tøø quiuyoxø'øyãbã Dioswiinduum. Mänitä David ja'a jiamiøødtøjc piuhmooyy. Hoorã, cabã cuhdajt hänajty myiñ coo ja'a David ja'a tsajcaagy hajxy jaduñ quiáyät. Jagooyyã teedy cuhdajt hajxy hänajty miøødä coo hajxy quiáyät.

27 Mänitä Jesús miãnaangumbã:

—Paadiã Dios ja'a poo'xxiøø quiunuu'xy, weenã jäya'ayhajxy mänit pioo'xy. Mijts jaduñ ja mänaamb, paadiã Dios ja'a jäya'ay piäda'agy cooc tyijy ja'a poo'xxiøø hajxy wyiingudsähgø'øwät. Cab jaduñ ñã'ã tøyyã.

28 Cooch jaduñ nDiosquexiã, páadyhøch cuhdajt nmøødä cooch nmãhané'emät høxtã

poo'xxiøøjootypaady —nømä fariseoshajxy
ñämaayyá.

3

¹ Mänitá Jesús jadähooc tiøjtägøøyy tsajtøgooty.
Jimä jäya'ay hänajty tu'ug cø'øma'ad.

² Jimä fariseos ja'a Jesús hajxy hänajty
miähee'pna'ay pø jaanč mäyajpa'amnaxaamb
hänajty je'e poo'xxiøøjooty. Wiinmahñdy hajxy
hänajty yhøxtaaby nebiä Jesús hajxy yajtsumøøját.

³ Mänitá cø'øma'adpä ñämaayyá:

—Tänaayyø'øg. Miñ yam cujc täna'aw —nømä
Jesús miänaañ.

Mänitá mähdiøjc jaduhñ quiudiuuñ.

⁴ Mänitá fariseoshajxy ñämaayyá:

—Nebiä cuhdujt myiñ coo hajxy ndúuñämät
poo'xxiøøjooty, hoy tøgä haxøøgä. Nej, jaduhñä
cuhdujt myiñ coo jäya'ay hajxy nyajtsóocämät
poo'xxiøøjootiä, tøgä jaduhñ myiñ coo jäya'ay ha-
jxy nyaghó'cämädä —nømä Jesús miänáaḅgumbä.

Pero cabä fariseoshajxy waamb ñä'ägä had-
sooyy.

⁵ Mänit hajxy wyiinhee'ppejtä, mäduhñtiä Jesús
hajxy hänajty jiuhdänaawiädity. Jootmayhajpä
Jesús hänajty coo ja'a fariseos ja'a cø'øma'adpä
hajxy hänajty quia'a näxuuch. Cabä Jesús hänajty
jiootcujcä. Mänitá mähdiøjc ñämaayyá:

—Xajtøw yø'ø mgø'ø.

Mänitá quiø'ø jiaanč xajtøøyy. Tuuñä jaduhñ
ñä'ä xajtøøyy, mänitiä quiø'ø yhoyøøyy.

⁶ Mänitá fariseoshajxy wyiimbijty. Mänit hajxy
ñøcxy maa ja'a Herodes jiamioødhajxiän. Ja'a
Herodes, gobiernä hänajty tiuumby. Mänitá

fariseoshajxy nägøxiä quiojyquiapxyhajty nebiä Jesús hajxy yajyagho'ogóøjät.

⁷ Coö ja'a Jesús hajxy jiiby chohñ tsajtøgooty møødä jiamiøødtøjc, mänit hajxy jim ñøcxtägajch maa ja'a mejypia'ajän. Jimä jäya'ayhajxy hänajty may piawädity. Galilea hajxy hänajty chooñ.

⁸ Tøø ja'a mädia'agy hänajty wia'xy wiinduhmyhagajpt coö ja'a Jesús madiu'u hoy-yagjuøøñäjatypä hänajty yajcähxø'ogy. Coö ja'a jäya'ay ja'a mädia'agy hajxy jaduhñ miädooyy wiinduhmyhagajpt, mänitä Jesús jäya'ay may ñämejtsä. Wiinduhmyhagajpt hajxy hänajty chooñ, møød jim Judeanaaxooty, møød jim Jerusalén, møød jim Idumea, møød jim Jordánmøjnøøhawiimb, møød jim Tiro, møød jim Sidón.

⁹⁻¹⁰ Coö ja'a pa'amjäya'ayhajxy hänajty may tøø yajmøcpøgyii, paadiä Jesús hänajty jia wi'i ñähdona'añii ja'a jäya'ayhajxy jaac pa'ammøødpä, ween hajxy jaduhñ ñähwaatspä. Høxtä niyhanø'tsmújcäp hajxy hänajty. Mänitä Jesús ja'a jiamiøødtøjc ñämaayy coö barcohuung hajxy jim nähix hahixø'ø miähäñá'awät, jaduhñä Jesús jiiby paquiä piédät coö hänajty pianø'ødsa'añii ja'a cu'ug.

¹¹ Jimä jäya'ayhajxy hänajty wiädijpä ja'a møjcu'umøødpä. Homiaaja Jesús hajxy hänajty yhixy, mänitä Jesús hajxy hänajty wyiinjiçäda'agy, mänitä Jesús hajxy hänajty ñäma'ay:

—Dios miich xyHuunghajp —jaduhñä møjcu'umøødpähajxy hänajty wyi'i ya'axy.

¹² Mänit hajxy yhanehmä coö ja'a Jesús hajxy quia'a nägápät majiäya'ayhagujc. Ja'a Jesús

jaduhñ hanehm.

13 Mänitä Jesús jim ñöcxy tunguhduum. Mänitä Jesús ja'a jiamiøød miøjyaaxy, pøn hänajty hoy quipxy miøødwäditaamby. Coö hajxy jim quioo'ty maa Jesús hänajtiän,

14 mänit hajxy nämajmetsc wyiinguejxä coö ja'a Jesús hajxy quipxy miøødwädität, møød coö ja'a Diosmädia'agy hajxy nøcxy yajwa'xy.

15 Mänitä cuhdujt hajxy miooyyä coö jäya'ay hajxy yajnähwä'adsät, ja'a hajxy møjcu'umøødpä.

16 Jaduhñä Jesús ja'a jiamiøødhajxy hänajty xiøhaty, ja'a hajxy nämajmetspä. Tu'ug hänajty xiøhaty Simón. Je'e ja'a Jesús yajxøbejt Pedro.

17 Jimä Zebedeo yhuunghajxy hänajtypä, ja'a Santiago møødä Juan. Jue'e hajxy yajxødägøøyyä Boanerges. Jaduhñ hänajty miädia'agytiägø'øy coö hajxy hänajty paquiä jiaanç tehñ yhawa'anda'agy nebiä häneejän.

18 Ja'a hajxy hänajty jaac jimhä, jaduhñ hajxy hänajty xiøhaty Andrés, møødä Felipe, møødä Bartolomé, møødä Mateo, møødä Tomás, møød Santiago, ja'a Alfeo yhuung, møødä Tadeo, møødä Simón, ja'a hänajty xøhjäpä ja'a celote.

19 Ja'a miämajmetspä hänajty xøhjäp Judas Iscariote. Je'e ja'a Jesús cujecy too'c; ja'a Jesús miädsiphajxy cø'ødägøøyyä.

20 Mänitä Jesús hajxy ñöcxy maa tiøjcän møødä jiamiøødhajxy.

Mänitä jäya'ayhajxy may miéjtscombä maa ja'a Jesús hajxy hänajtiän. Paadiä Jesús hajxy hänajty quia'a näbaadøøyyäxä mänaa hajxy jaduhñ quiáyät møødä jiamiøød, coö ja'a pa'amjäya'ayhajxy

hänajty wyli yhadsipy coo ja'a pia'amhajxy yajnáxäxät.

²¹ Coo ja'a Jesús ja'a jiuju miägu'ughajxy jaduhñ miädoyhajty coo ja'a Jesús hänajty jiaanč tehñ yhadsibyí, mänitä Jesús hajxy ñámejch. Mänitä Jesús hajxy jia yajnøcxaañ hadsip. Jaduhñ hajxy hänajty miäna'añ cooc tyijy ja'a Jesús hänajty tøø quiuhhiñ.

²² Mänitä häna'c-hajxy näje'e quiädaacy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty naxy yajñähixøøbiä tsajtøgooty. Jerusalén hajxy hänajty tøø chohñda'agy. Mänit hajxy miänaañ:

—Yø'ø Jesús, puhbéjtäp yø'ø ja'a møjcu'ugong, paadiä mäjaa miøødä coo jäya'ay yajñähwa'ačh, ja'a hajxy møjcu'umøødpä. Haa ca'a, ja'a møjcu'ugong ja'a møjcu'u hajxy wyiindsøn_hajpiä —nømä Jesús wyiingapxpejtä.

²³⁻²⁶ Mänitä yajñähixøøbiädøjc-hajxy miøjyaaxä. Mänitä Jesús tiägøøyy yajñähixøøbiä cuento yajmäbaadyhaam.

—Coo jäya'ayhajxy ñimiädsibø'øwøøjtät quipxyjiaty tu'cajpt, cab hajxy hoy ñimiøødtunáañänä. Jaanä jaduhñduhmbä, coo jäya'ayhajxy ñimiädsibø'øwøøjtät quipxyjiaty tu'que'ex, cab hajxy hoy tøgooty ñimiøødhidáañänä. Jaanä jaduhñduhmbä, coo ja'a møjcu'uhajxy ñimiädsibø'øwøøjtät quipxyjiaty møjcu'u, cab hajxy jaduhñ hoy wiäditaannä. Cøxäp hajxy jaduhñ quiuhdägoyy. Jaduhñä tøyhajt hajxy mmøødhádät coočhä møjcu'ugong xquia'a puhbety.

²⁷ Jaanä jaduhñduhmbä, ni pønä møcjäya'ay hoy mga'a mäméedsät tijaty jiihy miøød tiøgooty. Mänit

mäbøcypiä coo jawyiin mgø'øxots mdecyxiódsät, mänitäts hoy mmäméedsät.

28 Tøyhajt jadhun coo ja'a Dios jäya'ay miämee'xa'añ nebiatiä pojpa cädieey hajxy miøødä, waambatiä Dios hajxy tøø miägapxtägoy.

29 Pero pønä Dioshespíritu tøø miägapxtägoy, je'e mäbøcypiä, cab hajxy mänaa miämee'xáa'ñänä. Homiänaaxøø ja'a piojpa quiädieey hajxy miäwädita'añ —nømä Jesús miänaañ.

30 Paadiä Jesús jadhun miänaañ, coo hänäjty tøø ñänømyii cooc tyijy ja'a møjcu'ugong hänäjty miøødwädity.

31-32 Jimä Jesús hänäjty miädia'agyñä, mänitä tiajhajxy miejch møødä piuhya'ayhajxy. Coo jäya'ayhajxy hänäjty jiaanč tehñ miayyä tøgooty, paadiä tiajhajxy tøguum miähmøøyy. Mänitä capxy hajxy quiejxy tøgooty coo ja'a Jesús ween yhuuc pädsomy. Jiibiä Jesús jäya'ay hänäjty may jiuh-häñaawiädityii tøgooty. Mänit hajxy miänaañ:

—Ximä mdaj xwyl'i yajtøy møødä mbuhya'ayhajxy møødä mbuhdo'oxyhajxy.

33 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pønñøch ndajhajpy; pønñøch nbuhya'ayhajpy.

34-35 Mänitä Jesús jäya'ay wyiinhee'ppejty mäduhñtiä hänäjty jiuhhäñaawiädityii. Mänit miänaañ:

—Pønjätyhøch nDeedy miädia'agy cudiúunäp, je'eč ndajhajpy, je'eč nbuhya'ayhajpy —nømä Jesús miänaañ.

4

1 Mänitä Jesús jadähooc yhadáaccumbä mejypia'a Diosmädia'agy-yajwiingapxøøbiä.

Mänitä jäya'ayhajxy may miejch maa je'e hänajtiän. Coö hawa'adspä hänajty jim quia'a hity pu'uwiing, paadiä Jesús barcohuungooty tiägøøyy mejywyiing. Mänit jiiby yhäñaaguiädaacy. Jimä jäya'ayhajxy miähmøøyy pu'uwiing hamädoowhijpä waambatiä Jesús hänajty miädia'agy.

² Mänitä Jesús tiägøøyy yajnähihøøbiä cuento-yajmäbaadyhaam.

³ —Huuc mädo_w hajxy, mänitä jäya'ay tu'ug tiu'ubøjcy trigotøjpä.

⁴ Näje'e trigotøømd quiahy tu'haam. Mänitä muuxyhajxy hoy pyiwø'øgy.

⁵ Wiingtuumä trigotøømd hoy quiáhgumbä tsaajoot maa naax hänajty quia'a møødän. Paquiä trigotøømd miujxy coö naax hänajty quia'a cøøcä.

⁶ Pero nägooyyä xøø piädsøømy, cøjxä trigohung tiø'øch coö tyicts hänajty cøøc tøø quia'a häda'agy.

⁷ Wiingtuum hoy quiáhgumbä maa hapyt hänajty jiaanč teh_m miayyän. Coö hapyt jaduh_n yee'cy, cøjx jaduh_n ñähdäna'ayii. Ni tiøøm ja'a trigo quia'a pejty.

⁸ Wiingtuum hoy quiáhgumbä maa ja'a naax hänajty jiaanč teh_m tiøø'quiän. Jaanč teh_m yhojøøyy ja'a trigo jim. Näje'e hii'xmajcpajc miøødä tu'wipä; näje'e tägøøghii'xpajc miøødä; näje'e mägo'xpajc miøødä tu'wipä.

⁹ Mänitä Jesús jiaac mänaañ:

—Pø_n hädaaduh_n wiinjuøøby, wéenhøch nmädia'agy xmiäbøjcä.

10 Coo majiäya'ayhajxy wyiimbijty, jimä Jesús ja'a jiamiøød miøødmähmøøyy, ja'a hajxy hänajty nämajmetspä, møødá wiingjäya'ay ja'a näwéeñtiäbä. Mänitä Jesús ñämaayyä coo quiapxtówät waambaty hänajty tøø miädia'agy.

11 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jaduhñä Dios jioot chocy coo mijts mwiinjuø'owät nebiä miäjaa yajcähxø'oga'añ. Hijty, cap pøn hijty wyiinjuø'oy. Yø'ø wiinghäna'c-hajxy, ni yø'øhajxy quia'a wiinjuø'oy. Páadyhøch yø'ø häna'c-hajxy nyajñähixø'oy cuento-yajmäbaadyhaam.

12 Hoy hajxy jia mäday, cab hajxy wyiinjuø'oy; jaduhñä Dios hajxy quia'a jøjpøgø'owät; jaduhñä piojpä quiädieey hajxy quia'a yajñähwáatsäxät.

13 Mänitä Jesús jiaac mänaañ:

—Mijts, pø cab hajxy jaduhñ hoy mwiinjuø'owa'añ waambátyhøch naamnä tøø ngapxy cuento-yajmäbaadyhaamä, ni jaduhñ hajxy hoy mga'a wiinjuø'owa'añ waambátyhøch njaac yajmøødmädia'aga'añ cuento-yajmäbaadyhaam.

14 Ja'a jäya'ay trigowøjpä, jaduhñ mäwínäts miäbaady nebiä Diosmädia'agy-yajwa'xpän.

15 Ja'a trigotøømd cáhwäbä tu'haam, jaduhñ mäwiin miäbaady nebiä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy näje'e jia mädoyyän. Pero nägooyyä ja'a møjcu'u ñämech, mänitiä hajxy yagjahdiägóoyyäxä waambaty hajxy tøø yajwiingapxø'oyii.

16 Ja'a tøømd cáhwäbä tsaajoot, jaduhñ mäwiin miäbaady nebiä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy näje'e paquiä miäbøquiän, Jaanč tehñ xioonndaacp hajxy jaduhñ.

17 Pero cab hajxy jejcy miäbøcy. Nägooyä hajxy jaduhñ chaaçhtiuñii ja'a Diosmädia'agyquiøxpä, mänit hajxy ñajtshixøøñä.

18 Ja'a tøømd cáhwäbä maa hapyt jiaançh tehñ miayyän, jaduhñ mäwiin miäbaady nebiä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy näje'e jia mäbøquiän.

19 Pero jiaançh tehñ jiahmiejchp hajxy jaduhñ ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä. Je'e hajxy jaduhñ wyi'i ñädajpy wyi'i ñämaaby neby hajxy hoy chänä'awät, neby hajxy hoy yhäyówät, møød maa mäyøøhadyiibän. Yajtägoobiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ.

20 Ja'a tøømd cáhwäbä maa naax jiaançh tehñ tioo'quiän, jaduhñ mäwiin miäbaady nebiä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy näje'e hamuumdu'joot miäbøquiän. Hoy hajxy jiaançh tehñ quiudiuñ. Jaduhñ hajxy miäbaady nebiä trigo hii'xmajcpajc miøødän tu'wipä, møød nebiä tägøøghii'xpajc miøødän, møød nebiä mägo'xpajc miøødän tu'wipä.

21 Mänitä Jesús jiaac mänaañ:

—Coo jäya'ay jøøn hajxy quiudøø'xø'øy, cøxp hajxy yujcoñ. Cab hajxy jiiby quiuhjupy cubetapa'c. Ni jiiby hajxy quia'a päda'agy maabejtpa'c.

22 Jaanä jaduhñduhmbä, tijaty jaduhñ hijp yu'uçh, tsipcøxp jaduhñ quiøxy cähxø'øga'añ.

23 Pøñ jaduhñ wiinjuøøby, wéenhøch nmädia'agy xmiäbøjcä.

24 Mänitä Jesús jiaac mänaañ:

—Huuc wiinjuø'øw hajxy nébiøch cham nya-jmøødmädia'aga'añ; pøñ hädaa mädia'agy hoy wiinjuøøby, maas hoy jaduhñ jiaac yajwiinjuø'øwa'añii.

25 Pónhóch nmädia'agy tøø xmiäbøjçä, je'eçh njaac yajnäwaamby. Pero pónhóch nmädia'agy tøø xquia'a mäbøjçä, cábøch je'e tii nyajnäwaannä. Høxtä jiahdiägoyyamby je'e mädyii tyijy tøø jia wiinjuø'øy.

26 Mänitä Jesús jiaac mänaañ:

—Coo ja'a Dios ja'a miøcmäjaa yajcähxø'øga'añ, jaduhñ mäwiin miäbaady nebiä jäya'ay ñi'ibiän.

27 Coo ñiippädø'øy, mänit nøcxy miaanä coo tøø quioodsø'øy. Cujaboom, coo jio**bø'ø**y, mänit piädø'cumbä. Pero cab jaduhñ ñajuø'øy nebiä tøømd miuxy. Hix, hamdsoo ja'a tøømd miuxy yeegy.

28 Ja'a tøømd, jiibiä miäjaa piaady naaxooty. Coo miuxy, mänit yeegy. Coo yeegy, mänit piøjy. Coo piøjy, mänit tiøømbety. Coo tiøømbety, mänit miäjay.

29 Coo miäjay, mänit hajxy chucy. Tøø jaduhñ yhabaatnä coo hajxy yajpädø'øgät.

30 Mänitä Jesús jiaac mänaañ:

—Nebiaduhñ njaac yajmäbáatämät coo ja'a Dios ja'a miøcmäjaa jaduhñ yajcähxø'øga'añ.

31-32 Coo ja'a Dios ja'a miøcmäjaa yajcähxø'øga'añ, jaduhñ mäwiin miäbaady nebiä mostazapajçän. Jaançh tehñ chay ja'abi' mostazapajc jaduhñ. Ni mädyii hujts piajç jaduhñ quia'a tsayyä nebiä habi' mostazapajc chayyän. Pero coo mní'ibät, jaançh tehñ piaquiä jaduhñ yeegy cøxp. Mäjatyjaty yhaa'x yeegy. Høxtä hoyyä muuxyhajxy jim pie'eñ yhaa'xjooty.

33-34 Haagä hädaaduhmbä cuento-yajmäbaadyhaamä Jesús ja'a cu'ug hänajty yajwiingapxø'øy, mäduhñtiä hajxy hänajty hoy wyiinjuø'øwa'añ. Pero coo ja'a cu'ug hänajty tøø wyiimbijnä, mänitä

Jesús ja'a jiamiøød hawiing ca'xy quiapxtøønä, ja'a hajxy hänajty nämajmetspä.

³⁵ Coo chuujøøyy, mänitä Jesús ja'a jiamiøød ñämaayy:

—Tsøc hajxy jáamäm barcojooty; jam hajxy jimhaamby mejyhawiimb.

³⁶ Jiibiä Jesúshajxy hänajty yhäña'ay barcojooty møødä jiamiøødhajxy. Mänit hajxy tiu'ubøjcy. Jiibiä jäya'ayhajxy näje'e piadu'ubøjpä wiingbarcojooty. Pero ja'a majiäya'ay, jim hajxy miähmøøyy mejypia'a.

³⁷ Mänit møc tiägøøyy pojpä. Mänitä mejy tiägøøyy ja'tspä. Mänitä barco ñähja'tspejtä. Mänitä nøø com tiägøøyy barcojooty. Høxtä hujts ja'a barco jaduñ. Quinaambä barco hänajty.

³⁸ Pero ja'a Jesús, maab hänajty je'e jiiby barcohøjxhaam. Cuhnø'øxø'øyy hänajty jiiby mia'ay. Jaanč tehñ chähgøøbiä Jesús ja'a jiamiøødhajxy hänajty. Mänitä Jesús hajxy hoy yuxy. Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Wiindsøn, nej, caj mdajy mmayyä coo hajxy nguhdägoyyäänämä.

³⁹ Coo ja'a Jesús mia'abiädø'cy, mänitä poj yhojy møødä mejy coo yuungø'øwät. Mänitä poj jiaanč mooñ; møødä mejy, yuungøøyy je'ebä.

⁴⁰ Mänitä Jesús ja'a jiamiøød ñämaayy:

—Tii hajxy hijty coo mwi'i chähgø'øyy. Nej, cab hajxy mmäbøquiä cooč møcmäjaa nmøødä.

⁴¹ Jaanč tehñ chähgøøby hajxy hänajty. Mänit hajxy hamee'ch ñiñämaayyä:

—Pønäda'a yø'ø; høxtä poj møødä mejy, cudiúuñäxäbä miädia'agy yø'ø.

5

1 Mänitä Jesúshajxy jim miejch mejyhawiimb, maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Gerasa.

2 Coø hajxy miänajcy barcojooty, jimä jäya'ay hänajty tu'ug tiäna'ay jäguemjuøøby. Møjcu'u hänajty tøø yajtägø'øyii.

3 Jutjooty hänajty chäna'ay maa ja'a ho'ogyjiäya'ay hajxy hänajty ñaaxtägø'øyän. Jaanç tehñ miøcä craa hänajty. Ni cadenahaamä jäya'ayhajxy hänajty hoy quia'a cø'øxots quia'a tecyxiodsa'añ.

4 Mayhooc hajxy hänajty tøø jia cø'øxoch tøø jia tecyxioch cadenahaam. Pero wyi'i yaghapodøøbiä cadena hänajty. Ni pøn hänajty quia'a mäjäda'aga'añ.

5 Xøømdsuhñ hänajty jim ya'axy jiocy cabäsantäjooty møød tunjooty. Naxy hänajty tsaahaam hamdsoo ñiçhugyii.

6 Coø ja'a Jesús jaduhñ yhijxä jäguem, mänit päyø'øguiä ñänøcxä. Mänit hoy wyiinjiçäda'agyii.

7-8 Mänitä Jesús ja'a møjcu'u ñämaayy:

—Jua'ads miiçh jiiiby maa yø'ø craajän.

Mänitä møjcu'u møc yaaxy:

—Miiçh Jesús, miiçhä Dios xyHuunghajp, ja'a jim tsajpootypä. Nej mnijiäwø'øyii møød høøchcøxpä. Tunä mayhajt, ca'açh xchaächtiuñ. Dios, cøxp je'e.

9 Mänitä Jesús ja'a møjcu'u miäyajtøøyy:

—Tii mxøhaty.

Mänitä møjcu'u yhadsooyy:

—Legiõnghøch nxøhaty. Páadyhøch jaduhñ nxøhaty coø højts jaduhñ njaanç tehñ ñämayyä.

10 Mänitä Jesús miänuu'xtaacä coo ja'a møjcu'uhajxy quia'a hõxquexõjät jäguem.

11-13 Jim wiingõn maa ja'a Jesúshajxy hánajtiän, jim mejypia'a, jimä hädsõmhajxy hánajty may yuummydiajy tunmøjc. Námejtsmil hajxy hánajty wiädity. Mänitä Jesús jadähooc miänuu'xtaacä coo ja'a møjcu'uhajxy ween jim quiexyii maa ja'a mayhädsõmän, weenä hädsõmhajxy nõcxy yajtägø'oyii. Mänitä møjcu'uhajxy jiaanç quejxä maa ja'a hädsõmän. Mänitä craa ñähwaach, ja'a hánajty tøø miøjcu'uyajtägø'oyijäbä. Mänitä hädsõmhajxy cøjx yajtägø'oyii. Mänit hajxy päyø'øguiä yhädaacy mejjiooty. Cøjx hajxy jiiby ñøøji'xø'øy.

14 Ja'a häna'c-hajxy hánajty jim hädsõmgüendähajpä, cøjx hajxy piäyø'øgy. Hoyyä mädia'agy hajxy jim yajwa'xy cajptooty møød cajtpa'a neby hánajty tøø jiadyii tøø tiuñii. Coo ja'a cu'ughajxy jaduñ miädooyy, mänit hajxy hoy yhiyx.

15 Coo hajxy jim miehch maa ja'a Jesús hánajtiän, mänitä craa hajxy yhiyx, ja'a hijty pa'ammøødpä, coo hánajty tøø ñähwáatsänä ja'a møjcu'u. Jim je'e hánajty witmøød yhäñaañä. Coo hijty pia'ammøødä, nähwa'ads hõxwa'ads hijty wiädity. Tøø hánajty wyiinmahñmejtsnä. Jaanç tehñ yagjuøøyy ja'a cu'ughajxy jaduñ coo ja'a craa hajxy yhiyx coo ja'a pia'am hánajty tøø ñähwáatsänä. Høxtä tsähgøøyy hajxy jaduñ.

16 Mänit hajxy cøjx yajmøødmädia'agyii neby hánajty tøø jiadyii tøø tiuñii. Ja'a jäya'ayhajxy jaduñ híjxäbä coo ja'a hädsõm ja'a møjcu'u hajxy yajtägøøyyä, je'edshajxy jaduñ mädiaac.

17 Mänitä cu'ug ja'a Jesús hajxy miänuu'xtaacy coo jim chónät maa ja'a quiajpthajxiän.

18 Coo ja'a Jesús hänajty wyiimbidaannä barcojooty, mänit jaduhñ ñämaayyä coo ween piadu'ubogyii. Ja'a craa jaduhñ mänaañ, ja'a pia'am hänajty tøø yajnájxäxäbä.

19 Mänitä Jesús ja'a craa ñämaayy:

—Caj, ca'ačh xpianøcxy. Nøcx jim maa ja'a mdøjcän, maa ja'a mjujy maa ja'a mmägu'ugän. Nøcxä mädia'agy yajwa'x coo miichä Dios tøø xñäxuučh, coo miichä Dios ja'a møjcu'u tøø xyajnhwa'ačh.

20 Mänitä craa jiaančh nøcxy maa ja'a tiøjcän. Mänitä mädia'agy jim tiägøøyy yajwa'xpä maa naax hänajty xiøhatiän Decápolis. Jaduhñ je'e miädia'agytiägø'øyy majc-cajpt. Jaduhñä miädia'agy hänajty yajwa'xy coo ja'a Jesús ja'a mähdiøjc møjcu'umøødpä hänajty tøø yajnhwa'ačh. Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy jiaančh tehm yagjuøøyy.

21 Mänitä Jesús hajxy wyiimbijnä barcojooty møødä jiamioødhajxy. Coo hajxy jim miéjtscombä mejyhawiimb maa hajxy hänajty tøø chohñda'aguiän, mänit hajxy jim biarcomänajcy mejypia'a. Mänitä Jesús jäya'ay may ñämejtsä.

22 Mänitä Jesús jäya'ay tu'ug wyiinjiçädaacä. Jairo hänajty xiøhaty. Je'e hänajty jim tuumb wiindsøn maa ja'a tsajtøjcän.

23 Mänitä Jesús miänuu'xtaacä:

—Wiindsøn, møjta'agyhøch nhuung. To'oxiäna'c je'e. Majmetscjumøjt miøødä. Jámhøch nhu-

ung cø'ønhgájpác, ween jaduħn miøcpøcy —nømä Jairo miänaañ.

²⁴ Mänitä Jairo ja'a Jesús miødhajty. Jimä jäya'ay ja'a Jesús hajxy hänajty may pianø'øch piabooñ.

²⁵ Jimä tajjäya'ay hänajty tu'ug pa'ammøød majjäya'ayhagujc. Majmetscjumøjtä ñø'ty hänajty tøø xiee'xy jabom-jabom.

²⁶ Tøø ja'a mähdiøjc hänajty jejcy jia yajtsooyø'øy maa ja'a doctorhajxiän. Pero cábädsä pia'am hänajty ñä'ägä yajnájxäxä. Tøø ja'a xiädø'øñ hänajty quiøjxnä tii jaduħn ñä'a jaac yajniñämäjuyø'øwøøjöp. Coø hänajty jaduħn ñä'ägä yajtsooyø'øy tehngajnä, maas hanaxiä pia'am hänajty jaduħn jiaac tehñ miøjta'agy.

²⁷⁻²⁸ Coø ja'a mähdiøjc jaduħn miädoyhajty coø ja'a Jesús hänajty wiädity mäba'amyajnaxpä, mänit jaduħn wyiinmaayy quiopcooty: “Cooch yø'ø wyit häyaa nnä'a nähdoonät, náxäbøch nba'amäda'a häyaaja.” Mänitä Jesús jiøguyohdiägøøyyä. Mänitä wyit jiaanč nähdoonäxä.

²⁹ Mänitiä tajjäya'ay ñø'ty jiaanč hadujcy. Mänit ñijiäwøøyyä coø ja'a pia'am hänajty tøø ñaxy.

³⁰ Mänitä Jesús ñijiäwøøyyä coø tu'jäya'ay hänajty tøø miøcpøcy ja'a miäjaahaam. Mänitä Jesús ja'a jäya'ay cøjx wyiinhee'ppety. Mänit miänaañ:

—Pøñhøch nwit tøø xñähdoonä.

³¹ Mänitä jiamioødhajxy yhadsooyy:

—Tii jaduħn coø myajtøy pø tøø miich jäya'ay mwit xñähdoonä. Haa ca'a, majjäya'ay hajxy jaduħn xwyi'i pianø'tsämä —nømä Jesús ñämaayyä.

32 Pero jimä Jesús hänajty yhøxta'ayñä pønä wyit hänajty tøø ñähdoonäxä.

33 Ja'a tadjäya'ayä, jaanč tehñ chähgøøby hänajty je'e. Paady hänajty chähgøøy coo hänajty ñajuøøy neby hänajty tøø miøcpøcy. Mänitä Jesús hoy wyiinjiçäda'agyii tsäyúuyyap. Mänitä tadjäya'ay ñägapxy neby hänajty tøø miøcpøcy.

34 Mänitä Jesús miänaañ:

—Huong, paady miič mba'am tøø ñaxy coo tøø mmäbøcy cooč mäjaa nmøødä coočä jäya'ay tøy njaanč yajpa'amnaxy. Nøcxnä jootcujc.

35 Jimä Jesús hänajty miädia'agyñä, mänitä jäya'ayhajxy näje'e miejch. Jim hajxy hänajty tøø chohnda'agy maa ja'a Jairo tiøjcän. Mänitä Jairo ñämaayyä:

—Tøø ja'a mhuung yho'nä. Ca'a Jesús mhad-sijpnä. Tii jaduñ jim ñä'a jaac tünäp. Tøø ja'a mhuung yho'nä.

36 Coo ja'a Jesús jaduñ yhamädoonajxy, mänitä Jairo ñämaayyä:

—Ca'a mga'a mäbøcy. Ca'a mjootmayhaty —nømä Jesús miänaañ.

37 Mänitä Jesús miänaañ coo pøn jim quia'a panøcxät maa ja'a Jairo tiøjcän. Jagøoyyägä Pedro-hajxy jim ñøcxät møødä Santiago møødä Juan, ja'a Santiago piuhya'ay.

38 Coo hajxy jim miejch maa ja'a Jairo tiøjcän, jaanč tehñ jiøøby jaanč tehñ yaaxpä jäya'ayhajxy hänajty jim.

39 Mänitä Jesúshajxy tiøjtägøøyy. Mänitä Jesús miänaañ:

—Cajxä yø'ø to'oxiäna'c ñä'ä hó'oguiäbä. Tii hajxy coo mwi'i jiø'øy coo mwi'i ya'axy. Nä'ä maab yø'øduhñ.

⁴⁰ Coo ja'a Jesús jaduñ miänaañ, mänit ñäxiicä. Mänitä Jesús ja'a jäya'ay cøjx yhøxquejxpädsømy tøghaguuy. Mänitä Jesús ja'a to'oxiäna'c hajxy ñänøcxy maa to'oxiäna'c hänajty quio'na'ayän, møødä Jesús ja'a jiamiøødhajxy, møødä to'oxiäna'cä tiaj tieedyhajxy.

⁴¹ Mänitä Jesús ja'a to'oxiäna'c wyidsø'cy. Mänit ñämaayy:

—Quixyhuung, pädø'øg.

⁴² Tuunä ja'a Jesús jaduñ ñä'ä mänaañ, mänitiä to'oxiäna'c jiaančh pädø'cy. Mänit yo'oyø'cy. Jiaančh tehñ yagjuøøyy ja'a Jairohajxy jaduñ møødä Jesús ja'a jiamiøødhajxy.

⁴³ Mänitä Jairohajxy yhanehmä coo hajxy jaduñ quia'a mädiä'agät coogä yhuung hänajty tøø jiuypicy. Mänit hajxy ñämáayyäbä coo yhuung hajxy yajcáyät. Ja'a Jesús jaduñ mänaañ.

6

¹ Coo ja'a Jesús hajxy jim chónghumbä møødä jiamiøødhajxy, mänit hajxy jim ñøcxy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Nazaret. Jimä Jesús hänajty ñä'ägädä tsooñ.

² Coo ja'a poo'xxiøø yhabaaty, mänitä Jesús jim ñøcxy maa ja'a tsajtøjcän. Mänit tiägøøyy yänähixøøbiä. Coo ja'a cu'ughajxy jaduñ miädooyy, mänit hajxy jiaančh tehñ yagjuøøyy. Mänit hajxy tiägøøyy niñämáayyäbä:

—Maa yø'ø craa mädia'agy jaduhmbä tøø ñä'ä maañ yhabøcy coo jaduñ jiaančh

tehm̄ jiaty jiaanč teh̄m̄ ñajuø'øy, coo jaduh̄n hoy-yagjuøøñajaty yajcähxø'øgy. Haa ca'a, hõjts nmägunaaxhãjtãm yø'øjã.

³ Je'e yø'ø, ja'a hijty tsejtspã pujxpã. Ja'a María yhuung yø'ø. Hajchhãjtãp yø'ø, ja'a Santiago, møødã José, møødã Judas, møødã Simón. Yaa ja'a piuhdo'oxyhajxy chãna'ay maa hõjts ngajptãn.

Coo ja'a Jesús hãnajty jim̄ chooñ Nazaret, paady hãnajty jim̄ quia'a mãmøjø'øy quia'a mãmayø'øyii.

⁴ Coo ja'a Jesús jaduh̄n miãdooyy, mänit miãnaañ: —Homiaajã ja'a Dioswiinguexyypãhajxy wyiingudsãhgø'øyii. Jagooyyã hajxy jim̄ quia'a wiingudsãhgø'øyii maa yhamdsoo cajpthajxiãn, maa yhamdsoo tøjc-hajxiãn.

⁵ Coo ja'a Jesús hãnajty jim̄ quia'a mãmøjø'øy quia'a mãmayø'øyii, paady hãnajty jim̄ madiu'u hoy quia'a yajcähxø'øga'añ. Nãmets nãdägøøquia pa'amjãya'ayhajxy jim̄ ñã'ã maañ yajpa'amnajxã cø'ønãhgapyhaam.

⁶ Jiaanč teh̄m̄ yagjuøøbiã Jesús hãnajty jaduh̄n coo ja'a miãdia'agy jim̄ quia'a jøjpøgøøyyãxã.

Mãnitã Jesús ja'a mãdia'agy jim̄ tiãgøøyy yajwa'xpã mãduh̄njatiã cajpthuung wiingonbã.

⁷ Mãnitã Jesús ja'a jiamiøød wyiinguejxy, ja'a hajxy hãnajty nãmajmetspã, coo hajxy wiãdítãt cajpt-cajpt, coo ja'a pa'amjãya'ay hajxy yajnãhwã'adsãt, ja'a hajxy hãnajty mõjcu'umøødpã. Nãmetscjaty hajxy hãnajty wiãdita'añ.

⁸ Mãnitã Jesús ja'a jiamiøød jiaac nãmaayy coo hajxy tii quia'a mãnøcxãt, ni tsajcaagy, ni morral, ni xãdø'øñ. Jagooyyã yomybiaxy hajxy quiãbãt tu'uquia.

9 Tu'tehñquiä cø'øg hajxy miänócxät møød tu'xoxyä wít.

10 Mänitä Jesús jiaac mänaañ:

—Coo hajxy jim̄ mmédsät homiädyii cajptä, jimä tøjc hajxy tu'ug myujwá'anät maa hajxy hánajty mmejtsta'aga'añän. Jimiä hajxy jaduhñ mhídät. Cabä tøjc hajxy myajtägátsät.

11 Majaty mijtsä cu'ugä mmädia'agy hánajty xquia'a jøjpøgø'øwaañä, mänitä mdecy hajxy mwi-inxit mwiinwóbät, weenä naaxoc jaduhñ quiøxy ca'ay. Jaduhñä hijxtahñd miähmó'øwät coo ja'a cu'ugä Diosmädia'agy hajxy hánajty tøø quia'a jøjhadsowø'øy. Mänit hajxy jim̄ mdsóonät.

12 Mänitä Jesús ja'a jiamiøødhajxy tiu'ubøjnä mädia'agy-yajwa'xpä. Jaduhñä cu'ug hajxy hánajty yajwiingapxø'øy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy piadu'ubøjnät, møød coo ja'a yhaxøøgwiinmahñdy hajxy ñajtshixóøñät.

13 Mayyä jäya'ayhajxy hánajty yajnáhwa'ačhii, ja'a hajxy hánajty mõjcu'umøødpä. Mayyä pa'amjäya'ayhajxy hánajty yajmøcpøgyii coo hon hajxy hánajty yajnáhjaaxyii.

14 Jimä Herodes hánajty guiobiernähaty maa ja'a naax hánajty xiøhatiän Galilea. Mänitä Herodes miädoyhajty coo ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä hánajty yajcähxø'øgy. Mänitä Herodes miänaañ cooc tyijy ja'a Juan mäyajnäbejpä tøø jiuypipøjtägach. Ja'a Juan, je'e ja'a Herodes yhajodhajt cooc tyijy hánajty je'e Jiesúsä; páadiägä hoy-yagjuøøñäjatypä yajcähxø'øgy ja'a wyiinmahñdycøxpä, cooc tyijy hánajty tøø jiuypipøjtägach.

15 Wiingatiä jäya'ayhajxy hänajty miänaambä. Näje'e hajxy hänajty miäna'añ cooc tyijy Jesús hänajty je'e yheIíasä. Näje'e hajxy hänajty miänaambä cooc tyijy ja'a Jesús hänajty wiädity nebiä jecyjäya'ayhajxy hänajty tøø Dyiosmädia'agy-yajwa'xiän jegyhajty.

16 Pero ja'a Herodes, tehngajnä je'e hänajty miäna'añ cooc tyijy je'e Jwiangä, ja'a hänajty tøø yajyo'puxyijäbä. Je'eg tyijy jaduñ tøø jiu-jypiøjtägach.

17-18 Hix, haxøögä Herodes hänajty jäya'ayhaty; ja'a yhamdsoo puhya'ay tio'oxiøjc hänajty miøødtsänäayyap. Felipe ja'a Herodes piuhya'ay hänajty xiøhaty. Herodías ja'a Felipe tio'oxiøjc hänajty xiøhajpä, ja'a Herodes hänajty miøødtsänaabiä. Mänitä Juan ja'a Herodes yhojy: “Cab jaduñ yhojy coo ja'a mhamdsoo puhya'ay tio'oxiøjc jaduñ mmøødtsänäayyät.” Coo ja'a Herodes jaduñ yhojjä, paadiä Juan yajmajtsä. Mänitä Juan chuumā.

19 Cabä Herodías hänajty yhojwiø'øy coo ja'a Herodes jaduñ yhojjä, paadiä Herodías ja'a Juan hänajty jia wi'i yajyagho'oga'añii.

20 Pero cabä Herodes hänajty jaduñ miäna'añ coo ja'a Juan yagho'ogøøjät. Hix, wyiingudsähgøøbiä Herodes ja'a Juan hänajty. Ñajuøøbiä Herodes hänajty coo ja'a Juan hänajty jiaanč tehñ yhojhäna'cä. Jaanč tehñ yhomiädoonä ja'a Herodes ja'a Juan miädia'agy hänajty miädoowä. Pero cabä Herodes hänajty ñajuø'øy neby jiatcø'øwät.

21 Cabä Herodías wiinmahñdy hänajty ñä'ägädä

paady nebiä Juan yajyagho'ogóójät. Mänit yhabaaty coo ja'a Herodes xiøø hänäjty jiada'añii. Mänitä Herodes ja'a jiamiøødtøjc miøødcaayy miøødhuucy, møødä mioonsähajxy, møødä generalhajxy, møødä mäyøødøjc-hajxy, ja'a hajxy hänäjty jim tsänaabiä Galilea.

²²⁻²³ Jim hajxy hänäjty quia yhu'ugy, mänitä Herodías yhuung jii by tiøjtägøøyy. Mänitä quixy tiägøøyy hejtspä pujpä. Jaanč tehṁ yajxón yhejch piujty. Jaanč tehṁ xioondaac ja'a Herodeshajxy jaduhṁ møødä wioybä wyichpä. Mänitä Herodes ja'a quixy ñämaayy:

—Tehṁ tiøy nnämä'awät, høøch yajmäyujwáañäc tii mdsogaamby, nmó'owäbøch miičh je'e, hotyijjä, høxtä nmó'owäbøch miičh naax cupc maäch yaa ngobiernähatiän.

Paadiä Herodes jaduhṁ miänaañ, jaanč tehṁ xioondaacp hänäjty jaduhṁ coo ja'a quixy hänäjty yajxón yhech.

²⁴ Mänitä quixy piädsøømy. Mänitä tiaj hoy miäyajtøy tiig jaduhṁ yujwá'anäp. Mänitä Herodías wiinmahñdy piaaty nebiä Juan mäyajnäbejpä yajyagho'ogóójät. Mänitä yhuung ñämaayy coo ja'a Juan ja'a quiopc yujwáañäxät.

²⁵ Mänitiä quixy ja'a Herodes hoy ñäma'ay:

—Høøchä Juan quiopc móoyyác texyjooty.

²⁶ Coo ja'a Herodes jaduhṁ ñämaayyä, mänit jiaanč tehṁ jiootmadiägøøyy. Mänit jaduhṁ ñähadsooyy. Hiṁ, tøø hänäjty jaduhṁ miäna'añ cooc hänäjty hoy ñä'a tiijä yega'añ. Hiṁ, tøø ja'a wioybä wyichpä hänäjty jaduhṁ yajmädoy.

27 Mänitä Herodes ja'a mioonsä jii by quiejxy pujxtøgooty coo ja'a Juan nøcxy yo'puxyii.

28 Mänit hoy jiaančh yo'puxyii. Mänitä quixy ja'a Juan quiopc hoy yajcø'ødägø'øyii texyjooty. Mänitä tiaj hoy mioodiägach.

29 Coo ja'a Juan jiamiøødhajxy jaduhn miädoyhajty coo ja'a Juan hänajty tøø yagho'ogyii, mänitä Juan ñi'x hajxy hoy yajpädø'cä. Mänit hajxy hoy yajnaaxtägø'ø.

30 Mänitä Jesús ñämejtstägajtsä ja'a jiamiøød, ja'a hajxy nämajmetspä. Cøjxä Jesús yhawáanäxä, nebiaty hajxy hänajty tøø miäba'amyajnaxy, møød waambaty hajxy hänajty tøø yajnahixø'ø.

31 Jaančh tehñ miayyä Jesús jäya'ay hajxy hänajty ñämečhii. Wiimbijp hadøjpä majiäya'ayhajxy hänajty. Coo ja'a jäya'ayhajxy may wyi'i miech, paadiä Jesúshajxy hänajty quia'a näbaadøøyyäxä mäduhnajtä hajxy quia yhu'ugät. Mänitä Jesús miänaañ:

—Jañ hajxy paquiä póo'xäm wiingtuum maa majiäya'ay hajxy xquia'a paadaañäm.

32 Mänitä Jesúshajxy tiägøøyy barcojooty. Tsohn hajxy jimän. Mänit hajxy jim ñøcxy maa ja'a majiäya'ayhajxy hänajty quia'a jadyhitiän.

33 Coo ja'a Jesúshajxy jaduhn yhiixtu'ubøjcä, mänitä majiäya'ayhajxy wyi'i piadu'ubøjpä. Ñajuøøby hajxy hänajty jaduhn maa ja'a Jesúshajxy hänajty ñøcxa'añ. Päyø'øguiä hajxy jaduhn ñä'ägä nøcxy. Jawyiin hajxy jim ñä'ägä mejch maa ja'a Jesúshajxy hänajty ñøcxiän. Wiinduhmyguiajpt hajxy hänajty chooñ.

34 Coo ja'a Jesús jiiby piädsøømy barcojooty, mänitä jäya'ay yaghixøøyy may. Mänit näxuu'tscapxy miøødhajty. Jaduhñ yhiixy nej coo meeg wyiindsøn ca'a hijpän, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty quia'a yajnähiixø'øyii. Mänitä Jesús madiu'u tiägøøyy yajnähiixøøbiä.

35 Tøø hänajty chuujøøñä. Mänitä Jesús ja'a jiamioød ñämejtsä. Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Jue'e jaduñ yaa, pactuum. Cabä cajpt yaa maa ja'a cu'ug quiaayyøøc hajxy häyaa jiúyät. Tøø jaduñ hoyhoy jiaanč tehñ chuujø'øy.

36 Nämä'aw yø'ø cu'ug, ween hajxy nøcxy quiayhøxta'ay maa ja'a cajpt yaa wiingonbän —nømä Jesús ñämaayyä.

37 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tsøg hajxy nä'ägä yajcáayyäm højtshájtäm.

Mänit hajxy yhadsoögumbä:

—Haa tii hajxy jaduñ nhuuc nä'ä yajcáayyämbäp. Cajx nä'ä caayyøøcpä nä'ä huucøøcpä. Nej, jaduñ miich mmäna'añä coo højts tsajcaagy nøcxy njuy mejtsmägo'x denario —nømä Jesús jiamioød ñämáayyägumbä.

38 Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Huuc mäyajtøw yø'ø cu'ug pøn caayyøøc møød. Pønjaty jaduñ møød, ween hajxy yajmucy.

Coo hajxy hänajty tøø yajmujnä, mänitä Jesús ñämaayyä:

—Jagooyyä højts tsajcaagy mägooxyä tøø nbaady møødä hacx metsyä.

39-40 Mänitä Jesús miänaañ coo ja'a cu'ughajxy yhøxtá'agät necchooty tu'hagøøbiäjaty,

nämägo'xhaam møød näjuxychägui'xmajc-haam. Mänit hajxy jaduhñ jiaančh yhøxtaacy.

41 Mänitä Jesús ja'a tsajcaagy mägooxpä quioon̄dsooyy møødä hacx metspä. Coo chajhee'py, mänitä Dioscujú'uyäp yejcy ja'a tsajcaagy quiøxpä møødä hacx quiøxpä. Mänitä tsajcaagy tiägøøyy haguidøøbiä. Mänitä jiamiøød tiägøøyy moobiä ja'a tsajcaagy møødä hacx, ween hajxy jaduhñ yajwa'xy maa ja'a cu'ugän. Tehñgajnä Jesús ja'a tsajcaagy hänäjty yajwa'añguiøjy møødä hacx. Jiaac tehñ yajmayøøby hänäjty jaduhñ.

42 Cu'uxiä jäya'ayhajxy jaduhñ jiaančh tehñ quiaaayy.

43-44 Hoyyä jäya'ayhajxy hänäjty jaduhñ jia mayyä, majmetscachä tsajcaagy quiunajxy møødä hacx. Ja'a Jesús jaduhñ yajwa'añguiøj. Nämägooxmil ja'a ya'adiøjc-hajxy jaduhñ quiaaayy yhuucy.

45 Mänitiä Jesús ja'a jiamiøød ñämaayy coo hajxy tiägø'øwät jiiby barcojooty, wéenäc hajxy jim̄ ñøcxø'øgät mejyhawiimb maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Betsaida. Coogä Jesús ja'a majiäya'ay jaduhñ ñähguéecnät, mänitac hajxy jim̄ ñibiaadóøjät.

46 Coo ja'a Jesús ja'a majiäya'ay ñähgueecy, mänit jim̄ ñøcxy tunğøxp Diospa'yaaxpä.

47-48 Coo quioodsøøyy, jim̄ä Jesús hänäjty tøø miähmø'øyy mejypia'a nidiuhm̄. Ja'a barco, jagooyyä hänäjty mejyquiujc tøø ñä'ä mahñ miech. Jaančh tehñ miøcä barco hänäjty jiojcbuojø'øyii. Tøø ja'a Jesús jiamiøødhajxy hänäjty

jiaančh teh̄m yhanuu'xøøñä coo ja'a barco hajxy hānajty jia wi'i quiaaby. Coo ja'a Jesús jaduh̄n yhiixy coo hajxy hānajty tøø yhanuu'xøøñä, mänit yo'oyhaam tiu'ubøjcy nøøwiing. Mobādajpā hānajty jioBø'øwaannä, tøø ja'a Jesús ja'a jiamiøød hānajty ñajtspaadøøñä. Wyiinnaxáannäbä Jesús ja'a jiamiøød hānajty jaduh̄n.

49 Coo ja'a Jesús yhiixä coo hānajty yo'oy nøøwiing, mänitä jiamiøødhajxy miānaañ cooc tyijy hānajty je'e yháañämä. Mänit hajxy møc chaačhyaaxy.

50 Nägøxiä hajxy hānajty chähgø'øy coo ja'a Jesús hajxy jaduh̄n yhiixy coo hānajty yo'oy nøøwiing. Cab hajxy choj høxcajpy. Mänitä Jesús miānaañ:

—Møcä mjoot hajxy päda'ag; høøch hädaa; ca'ačh hajxy xchähgø'øy.

51 Coo ja'a Jesús tiägøøyy barcojooty, mänitä poj miooñ. Jiaančh teh̄m yagjuøøyy ja'a Jesús jiamiøødhajxy jaduh̄n coo poj miooñ.

52 Hoy hajxy hānajty tøø jia hixy coo ja'a Jesús ja'a tsajcaagy yajwa'añguiojy møødä hacx, cab hajxy hānajty ñajuø'øy coo ja'a Jesús møcmājaa miøødä ja'a Dioscøxpä. Jaančh teh̄m quiuhxex hajxy hānajty.

53 Coo ja'a Jesús hajxy jim̄ miehch meyhawiimb maa ja'a naax hānajty xiøhatiän Genesaret, mänitä barco hajxy jim̄ quiuxojch mejypia'a.

54 Tuunä hajxy jaduh̄n ñä'ä barcopädsøømy, mänitä Jesús yhøxcajpā ja'a cu'ug.

55-56 Paquiä mädia'agy jim̄ wia'xy coo ja'a Jesús hānajty jim̄ tøø miehch. Mänit tiägøøyy wädijpā cajpt-cajpt. Mänitä pa'amjäya'ayhajxy tiägøøyy

cøømiéjtsäbä tsaajiooty maa ja'a Jesús hänajty wiäditiän. Jimä pa'amjäya'ayhajxy hänajty tøø ñajtsçøyø'øyii mõjtu'uba'a maa ja'a Jesús hänajty ñaxø'øwa'añän. Mänitä Jesús hajxy miänuu'xtaacy coo ja'a pa'amjäya'ayhajxy yajpa'amnaxóøjät. Pønjatiä Jesús wyitpa'a hänajty nä'ä nähdóonäxäp, tehñ ñajxpä pia'amhajxy hänajty mäntiä.

7

¹ Mänitä fariseos ja'a Jesús hajxy ñámejch, møødä häna'c ja'a Diosmädia'agy hajxy yajnähixøøbiä. Jim hajxy hänajty choon Jerusalén.

² Mänitä fariseoshajxy yhijxy coo ja'a Jesús jiamioød ja'a cuhdujt hajxy hänajty näje'e quia'a yajtuñ, coo hajxy quia'a cø'øbujy coo hajxy hänajty tiägø'øwa'añ caabiä huucpä. Ja'a fariseoshajxy, jaanç tehñ yhoyyä judíocuhdujt hajxy hänajty quiudiuñ.

³ Hix, jaduñä judíoshajxy hänajty nägøxiä quiuhdujthatyñä nebiä yhapä tieedyhajxy hänajty jegyhajty tøø yajnähixø'øyii. Naaghooc hajxy hänajty quiaya'añ, tsipcøxpä quiø'ø hajxy hänajty hoyhoy ñä'ägä pujy wa'ads.

⁴ Møød coo hajxy hänajty tøø yhoy halaplaaztøjpa'c, cab hajxy hänajty quiaya'añ jaguiø'øbujy. Madiu'u cuhdujt hajxy hänajty miøødä coo hajxy cøxiä wiinä ñähbujy ñähje'eçh, møødä cayøhñdy hu'ugøhñdy, møødä tu'ts, møødä pujxtu'ts.

⁵ Mänitä fariseos ja'a Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Tii yø'ø mjamiøødhajxy jaguiø'øbujy coo quiay. Cabä jecyquiuhdujt hajxy yajtuñ neby jäya'ayhajxy hijty jegyhajty quiuhdujthatiän.

⁶ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jue'e mijts, mjaanč teh_m miähane'emaamb mijts, pero cab hajxy mnä'a cudiuñ waambaty hajxy hamdsoo mja hane'emy. Mijtscøxpä ja'a Isaiás jecy quiujahy, mänitä Dios miänaañ:

Hädaa jäya'ayhajxy, ja mänaamb hajxy jaduh_n cóogøch tyijy hajxy xwyiingudsähgø'øy, pero cábøch hajxy hamuumdu'joot xñä'a tsoçy.

⁷ Xióøbøch hajxy xjia wi'i pia'häyoy.

Jaduh_n hajxy jia mäna'añ cóogøch tyijy nmädia'agy hajxy xjia yajnä

nømä Isaiás jecy quiujahy.

⁸ Mijts, tøø ja'a Diosmädia'agy hajxy mnajtshixøøñä. Ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy jaduh_n myaghijnäp —nømä Jesús ja'a fariseos ñämaayy.

⁹⁻¹⁰ Mänitä Jesús ñämäaguumbä:

—Paadiä Diosmädia'agy hajxy tøø mnajtshixø'øy, jaduh_{nä} mhamdsoo cuhdujt hajxy hoy myaghida'añ. Jaduh_{nä} Moisés jecy miänaañ coo ja'a mdaj coo ja'a mdeedy hajxy mwiingudsähgø'øwät. Pero pønägä tiaj ja'a tieedy haxøøg nänøømb, yajcuyagho'ogø'øwáañäbäc jaduh_n.

¹¹⁻¹² Pero wiing mijts mja mäna'añ cooc tyijy jaduh_n yhawiinmatsä cooc pønä tiajjä tieedy haxøøg ñämä'awät: “Cábøch mijts nbuhbedaannä. Hix, tøøchä Dios nnäma'ay cooch je'e cøxiä nmo'owa'añ ja'ačh mijts hijty nmo'owaambiä.”

¹³ Coo hajxy jaduh_n mmäna'añ, myajcähxø'py hajxy jaduh_n coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mga'a

yajtuunnä, møød coo ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy myajnähixøøñä. Madiu'u hajxy jaduhñ myajcähxø'øgy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tøø mnajtshixøøñä, møød coo ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy myajtuunnä —nømä fariseoshajxy ñämaayyä.

¹⁴ Mänitä Jesús ja'a cu'ug yajwiin-gapxøøguiumbä:

—Høøch nmädia'agy hajxy hamädoowhíjtäc.

¹⁵ Tijaty hajxy mgaaby mhuucypy, cab hajxy xyajcädieey. Pero ja'a haxøøgwiinmahñdy, je'eds hajxy mäböcy xyajcädiéeyäp.

¹⁶ Pøn jaduhñ wiinjuøøby, wéenhøch nmädia'agy xmiäböjcä.

¹⁷ Coo ja'a Jesús ja'a quiapxy miädia'agy jaduhñ yajmaayy, mänitä cu'ughajxy quiøxy wiimbijnä. Mänitä Jesús hajxy tiøjtägøøñä møødä jiamiøødtøjc, ja'a hajxy hänajty ja'a nämajmetspä. Mänitä Jesús miäyajtøøwä neby hänajty jaduhñ miädia'agytiägø'øy ja'a hänajty jaduhñ jim tøø miädiá'aguiäbä majiäya'ayhagujc. Ja'a Jesús jiamiøødhajxy jaduhñ yajtøøw yajtøø'x.

¹⁸ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Nej, ni mijtshajxy jaduhñ tøø mga'a wiinjuø'øyä waambátyhøch tøø nja mädia'aguiä. Jaduhñds je'e, tijaty hajxy mgaaby mhuucypy, cab hajxy xyajcädieey.

¹⁹ Hix, ja'a jøø'xy ja'a pøcy, jii by jaduhñ yhäda'agø'øy maa ja'a mjøø'xytiøjc-hajxiän. Jadähooc nøcxy piädsømy. Cab jaduhñ jii by tiehm tiägø'øy maa ja'a mjuøhñdyhajxiän —nømä Jesús miänaañ.

Jaduhñ hädaaduhñ miädia'agytiägø'øy coo ni mädyii jøø'xy pøcy quia'a hamajtscä.

20 Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Pero ja'a haxøøgwiinmahñdy, je'eds hajxy mábøjnäbä xyajcädiéyäp.

21-22 Coo ja'a jäya'ay haxøøgwiinmahñdy hajxy jiaančh tehṃ miøødä, paady hajxy haxøøgjaty jiaančh tehṃ jiatcø'ø; paady hajxy miämeečh, paady hajxy ñiyagho'ogyii, paadiä jäya'adio'oxiøjc hajxy miøødsäna'ay, paadiä jäya'ajie'e hajxy yhadsocy, paady hajxy miäwiinhøøñ, paady hajxy ñiñähojyii, paady hajxy jiaančh tehṃ yajcumaya'añ, paady hajxy quia'a nä'ägädä wiinmahñmech. Coo hajxy naxy miu'ugyii, paadiä hadsojwiinmahñdy hajxy miøødä.

23 Jaduhñds je'e, jaančh tehṃ miadiu'u ja'a haxøøgwiinmahñdy jii. Je'eds hajxy jaduhñ mábøcy xyajcädiehby.

Mänitä Jesús miädiaacpädøøñä.

24 Coo ja'a Jesús jim̄ chohñ, mänit jim̄ ñøcxy maa ja'a naax jaduhñ xiøhatiän Tiro møød Sidón. Mänitä tøjc tu'ug piaaty maa hānajty miejtsta'aga'añän. Hamee'ch jim̄ jia hidaañ. Pero miädoow ja'a cu'ughajxy jaduhñ coo ja'a Jesús hānajty jim̄ tøø miech.

25-26 Jim̄ä tāj jāya'ay hānajty tu'ug chāna'ay. Hāgriego hānajty miādia'agy. Ca'a hānajty je'e jiuđiosä. Jim̄ä yhuung hānajty tu'ug, to'oxiāna'c. Tøø ja'a to'oxiāna'c hānajty pia'ambety. Møjcu'u hānajty tøø yajtägø'øyii. Coo ja'a quixiä tiaj jaduhñ miädoyhajty coo ja'a Jesús hānajty jim̄ tøø miech, mänitä Jesús hoy wyiinjiicäda'agyii. Mänitä Jesús miānuu'xtaacä coo ja'a to'oxiāna'c nøcxy yajpa'amnájxäxä.

27 Mänitä Jesús miänaañ:

—Cab jaduhñ yhäxixø'øy coočhä huc-huung tsajcaagy nmó'owät, ja'a pigäna'c-hajxy hijty quiayaambiä.

Coo ja'a Jesús jaduhñ miänaañ, ja'a judíoshajxy jaduhñ yajmäbaatä nebiä pigäna'cän. Ja'a ca'a judíoshajxy jaduhñ yajmäbaatä nebiä hucän.

28 Mänitä tadjäya'ay yhadsooyy:

—Wiindsøn, tøyhajt jaduhñ. Pero jiibiä huc-huunghajxy pia'piy pia'coñ meexäpa'c tijaty ja'a pigäna'c-hajxy yajwiinga'awøøby.

29 Mänitä Jesús miänaañ:

—Coo jaduhñ tøø mmäna'añ, cähxø'p jaduhñ cooč nmädia'agy xmiäbøjcä. Tøø ja'a mhuungä møjcu'u ñähwáatsänä. Nøcxnä jootcuyc maa ja'a mdøjcän.

30 Mänitä tadjäya'ay wyiimbijty. Coo jim miejch maa ja'a tiøjcän, tøø ja'a yhuungä møjcu'u hänajty jiaanč nähwáatsänä. Jimä yhuung hänajty quio'na'ay maabejtcøxp hoy weenän.

31 Mänitä Jesús jim wyiimbijtägajch maa ja'a naax xiøhatiän Tiro. Mänit jim ñaxøøyy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Sidón. Mänit jim ñøcxøøyy maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Decápolis. Mänit jim miedsøøyy maa ja'a mejy hänajty xiøhatiän Galilea.

32 Mänitä mähdjøc tu'ug yajmejtsä maa ja'a Jesús ja'a wyiinduumän. Cabä mähdjøcä mädia'agy hänajty hoy yhabädsømy, møød hänajty quiuhnata. Mänitä Jesús miänuu'xtaacä coo ja'a quiø'ø yajnähgábät maa ja'a mähdjøc cuhnatpän. Ja'a mähdjøcä jiamiøødhajxy jaduhñ mänaañ.

33 Mänitä Jesús ja'a mähdiøjc jäguemjuøøby miødhajty nidiuhm. Mänitä Jesús ja'a mähdiøjcä tiaatsc piadsihwä. Mänitä Jesús ja'a quiø'øwahxc chujyñähbo'ty. Mänitä mähdiøjc tiaatsc chujyhabo'odøøyyäxä.

34 Mänitä Jesús chajhee'py. Mänit miänaañ: "Efata." Jaduhn hädaa miädia'agytiägø'øy: "Hawa'ads."

35 Tuunä ja'a Jesús jaduhn ñä'ä mänaañ, mänitiä mähdiøjc quiapxø'cy miädoowø'cy. Jaanč tehñ yhoy jaduhn miädiaacnä.

36 Mänitä Jesús miänaañ coo hajxy quia'a mädiä'agät coo ja'a mähdiøjc jaduhn tøø yhoyø'øy. Pero cab hajxy jaduhn jioodhajty. Mänitiä hajxy jaduhn hoy yhamädiaagø'øy. Hoyyä Jesús mayhooc jia hanehmy coo hajxy quia'a hamädiaagø'øwät, maas hanaxiä ja'a mähdiøjc hajxy yhamädiaagøøyy. Cabä Jesús miädia'agy jaduhn ñä'ä yajtúunäxä.

37 Jiaanč tehñ yagjuøøbiä cu'ughajxy hänajty jaduhn. Mänit hajxy tiägøøyy mänaambä: "Jaanč tehñ miøjmayhajt jaduhn tiuumby coo ja'a cuh-natpä yajmädoowø'øgy, møød coo ja'a huumbä yajcapxø'øgy."

8

1 Cujaboom cumaaxc, mänitä jäya'ayhajxy nämay yhamugøøguiumbä maa ja'a Jesús hänajtiän. Ja yähó'cäp hajxy hänajty, cabä caayyøøc hajxy hänajty ñä'ägädä møødä. Mänitä Jesús ja'a jiamiøødtøjc yaaxmujcy, ja'a hajxy hänajty nämajmetspä. Mänitä Jesús miänaañ:

2 —Nnăxúu'chpøch hädaa jäya'ayhajxy. Tägøøgxøøjøch hajxy tøø xpiawädijnä. Tøø ja'a quaiy tøø ja'a yhu'ugyhajxy quiøjxnä. Tii hajxy jaduññä'ä jaac cáyär.

3 Cooč hajxy jaguiay nguejxwiimbídät, wehndä hajxy jim tiu'uyuugádáwät. Hix, näje'e hajxy jäguem tøø chohnda'agy.

4 Mänitä Jesús yhadsoowä ja'a jiamiøødtøjc:

—Tii hädaa jäya'ay hajxy häyaa nnä'ä yajcáayyamb. Cabä cajpt yaa. Maa tsajcaagy hajxy häyaa nnä'ä páatämät —nømä Jesús jiamiøødhajxy miänaañ.

5 Mänitä Jesús ja'a jiamiøødtøjc miäyajtøøyy:

—Naag tsajcaagy hajxy jii mmøødä.

—Juxtujc —nøm hajxy yhadsooyy.

6 Mänitä Jesús miänaañ coo ja'a majiäya'ayhajxy yhøxtá'agät naaxwiin. Mänitä Jesús ja'a tsajcaagy quiøondsooyy. Mänitä Dioscujú'uyär yejcy. Mänitä tsajcaagy tiägøøyy haguiddøøbiä. Mänitä jiamiøødtøjc miooyy. Mänitä majiäya'ayhajxy miooyy. Coo ja'a Jesús ja'a tsajcaagy hänajty yhaguiddøøy, yajwa'añguiojpy hänajty tehngajnä.

7 Jimä hacxhuung hajxy hänajty miøødäbä mejtstägøøg. Mänitä Jesús quiunuu'xy. Mänit miänaañ coo ja'a majiäya'ayhajxy mio'owøøjät. Jaduññ je'e may yajwa'añguiojpä.

8 Mänitä jäya'ayhajxy tiägøøyy caabiä. Høxtä cuuxä hajxy hoyhoy. Høxtä jiaac piwø'c hajxy juxtujcach, ja'a hänajty tøø quiunáxiäbä.

9 Nämádaaxmil jäya'ayhajxy jaduññ quiaayy yhuucy. Mänitä Jesús miänaañ coo hajxy wyiimbíjnät.

10 Mänitä Jesúshajxy jadähooc biarcopéjcumbä mөөдä jiamiөөдтөjc. Mänit hajxy jim ñöcxy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Dalmanuta.

11 Mänitä Jesús ja'a fariseos näje'e ñämejtsä. Mänitä fariseos ja'a Jesús ja'a Diosmädia'agy hajxy miөөдыajtsibөөyy. Mänitä Jesús jia nämaayyä:

—Huuc yajcähxø'ögä hijxtahnd hoy-yagjuóñäbä ja'a tsajpootypä. Jaduhñ hөjtsä tөyhajt nmөөdhädät coo miichä Diosmäjaa mjaanç mөөдä —nөmä fariseoshajxy miänaañ.

12 Mänitä Jesús jiootmaxiejy. Jootmadiägөөyy jaduñ. Mänit miänaañ:

—Tii ja'a Diosmäjaa hajxy coo mwi'i yhixa'añ. Tөyhajt mijts nnämä'awät coo hajxy mga'a hixa'añ —nөmä fariseoshajxy ñämaayyä.

13 Mänitä Jesúshajxy wyiimbijnä mөөдä jiamiөөдтөjc. Mänit hajxy tiägөөyy barcojooty. Mänit hajxy tiu'ubөjcy. Mejyhawiimb hajxy hänajty ñöcxa'añ.

14-15 Mänitä Jesús ja'a jiamiөөдтөjc ñämaayy:

—Mnigwieendähadөjöp hajxy. Ca'a ja'a Herodes chajcaagychooy hajxy mmäwädijtä, ni ja'a fariseos jie'ehajxy.

Mänitä Jesús jiamiөөdhajxy yhijxy coo ja'a tsajcaagy hajxy hänajty tөө quia'a jaac juy. Jagooyyä tsajcaagy hajxy hänajty tu'uquiä miөөдä barcojooty.

16 Mänit hajxy tiägөөyy niñämäayyäbä:

—Paady hajxy jaduñ xñämäayyäm, coo tsajcaagy hajxy tөө njahdiägóoyyäm.

17 Coo ja'a Jesús jaduñ yhamádoonajxy waambatiä jiamiøødhajxy hánajty ñiñäma'ayii, mänit hajxy ñämaayyá:

—Nej, jaduñ hajxy mwiinjuø'øyä coochä tsajcaagy tøø nmädia'aguiä, ja'a hajxy tøø mjahdiägóyyäbä. Cab hajxy tøø mnä'ägädä wiinjuø'øy tijátyhøch tøø nmädia'agy. Mjaançh tehñ quiuhxex mijts jaduñ.

18 Xiidsä mwiin hajxy mja møødá, cab hajxy tii mhijxmähmø'øy. Xiidsä mmädohnd hajxy mja møødá, cab hajxy tii mmädoomähmø'øy.

19 Mänáajøçhä nämägooxmilpä jäya'ay nyajcayyän ja'a mägooxtsajcaagy, naac cachä caadiuc hajxy mbiwø'cy.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Majmetsc.

20 Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Jaanä mänáajøçhä nämädaaxmilpä jäya'ay nyajcayyän ja'a juxtujtsajcaagy, naag cach hajxy mbiwø'pä.

Mänit hajxy yhadsóogumbä:

—Juxtujc.

21 Mänit hajxy ñämäayyägumbä:

—Caj mijts tøø mnä'ägä wiinjuø'øy tijátyhøch tøø nmädia'agy —nømä Jesús miänaañ.

22 Mänitä Jesús hajxy jim miejtstägajch maa ja'a cajpt hánajty xiøhatiän Betsaida. Mänitä wiinds tu'ug wyitsmejtsä maa ja'a Jesúsän. Mänitä Jesús miänuu'xtaacä coo ja'a wiinds ween ñähdoñii, ween jaduñ yhijsø'øgy.

23 Mänitä Jesús ja'a wiinds wyijtstsooyy. Mänitä wiinds cajtpa'a quipxy miødhajtä. Mänitä wiinds wyiingutsujøøyyä. Mänit wyiingumo'xøøyyä. Mänit miäyajtøøwä pø tøø hänajty yhijxø'øgy.

24 Mänit tiägøøyy hijxø'pä weenjaty. Mänit miänaañ:

—Tøøch weenjaty nhijxø'øgy. Cábøchä jäya'ay hoy nhøxcaba'añ. Nnajuøøbiøch jadhun coo jäya'ayä, pero jadúhnhøch nhixy nebiä quepychaajän.

25 Mänitä Jesús ja'a wiinds jadähooc wyiingumo'xøøguiumbä. Mänitä wiinds hoy tiägøøñä hijxpä. Hotyijä hänajty jäguemjaty yhijxnä.

26 Mänitä Jesús miänaañ:

—Tu'uda'aquiä mnøcxät maa ja'a mdøjcän. Ca'a cajptooty mguyo'oy mgubøggø'øy —nømä craa ñämaayyä, ja'a hänajty tøø yhijxø'øguiäbä.

27 Mänitä Jesús hajxy jim tiu'ubøjcy møødä jiamiøødtøjc. Jim hajxy hänajty ñøcxa'añ maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Cesarea de Filipo. Cajpt-cajpt hajxy hänajty wiädita'añ. Tu'haamnøcxpä, jimä Jesús ja'a jiamiøødtøjc miäyajtøøyy:

—Høøch, pønhøchä cu'ugäda'a xtyijp.

28 Mänitä Jesús yhadsoowä:

—Näje'e hajxy miäna'añ cooc tyijy miiçh mJuan mäyajnäbejpä. Näje'e hajxy miänaambä cooc tyijy miiçh mhElíasä. Näje'e hajxy jiaac mänaambä cooc tyijy miiçh mDiosquexiä, cooc tyijy miiçhä Diosmädia'agy jecy myajwa'xy.

29 Mänitä Jesús yajtøøgumbä:

—Míjtsäts, pónhøch mijtshajxy jaduhñ xtyijp.

Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Jue'e miich, Cristo. Dios miich tøø xwyi-
inguexy.

³⁰ Mänitä Jesús ja'a jiamiøødtøjc ñämaayy coo ja'a
Jesús hajxy quia'a mädiá'agät pøn hänajty je'e.

³¹ Mänitä Jesús ja'a jiamiøødtøjc tiägøøyy yajwi-
ingapxøøbiä:

—Høøch, Diosquéxyhøch høøch.
Madiú'ujøchä tsaachpä nøcxy nhabaada'añ.
Xmiähanhadáambøchä jäya'ayhajxy, ja'a hajxy
jiiby wiindsønñhajpä maa ja'a tsajtøjcän, møødä
teedywiindsønñhajxy, møødä häna'c-hajxy jiiby
Diosmädia'agy-yajñähixøøbiä maa ja'a tsajtøjcän.
Mänithøch hajxy jaduhñ xjia yajyagho'oga'añii.
Pero cooch hajxy hänajty tøø xyajyagho'ogyii,
cudägøøgxøøyyä, mänithøch njujypiøjtägatsa'añ.

³² Howyiinjuøøñä ja'a Jesús jaduhñ miädiaacy.
Mänitä Pedro ja'a Jesús hawiingtuum wioonøcxy.
Mänitä Pedro miänaañ:

—Wiindsøn, ca'ads jaduhñ mwi'i miäna'añ. Caj
miich nej mjada'añ mhabeta'añ —nømä Jesús
ñämaayyä.

³³ Mänitä Jesús wia'wiimbijty. Mänitä
jiamiøødtøjc wyiinhee'ppejty. Mänitä Pedro
yhojjä:

—Møjcu'u, jua'ads yaa maach nwiinduumän.
Jaduhñ miich mwiinmahñdyhaty nebiä
jäya'ayhajxy wyiinmahñdyhajpäñ. Caj
miich jaduhñ mwiinmahñdyhaty nebiä Dios
wyiinmahñdyhatiän —nømä Jesús miänaañ.

³⁴ Mänitä Jesús ja'a cu'ug miøjyaaxy møødä ji-
amiøødtøjc. Mänitä Jesús miänaañ:

—Põn jioot tsojpp cooçh xjiamioðhdádät, weenä yhamdsoo cuhdujt hajxy ñajtshixø'oy, weenä jioot hajxy piäda'agy coo hajxy chaaçhpøjpat nébiøch ndsaaçhpøga'añän. Wéenhøçhä nmädia'agy hajxy tehngajnä xmiäbøjca.

³⁵ Põnä jioot ja pädaacp coo hajxy hoy jiugyhádät, cab hajxy cøjxta'axiøø jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän. Pero põnä jioot pädaacp coo hajxy yhö'ogät ja'a høøçhcøxpä møødä Diosmädia'agyquiøxpä, je'edshajxy homiänaajä jugyhadaamb nebiä Dios jiugyhatiän.

³⁶ Coo hajxy hodium mga'a mähmø'øwät coo hajxy hänajty tøø mho'ogy, cab hajxy jaduhñ mniyaghoyø'øwøøjät, hoy hajxy hänajty yaa tøø mja mäyøøhaty hädaa yaabä naaxwiin.

³⁷ Ni tii yaa quia'a nä'ägädä tsoobaady hädaa yaabä naaxwiin nebiä mjugyhajthajxy choobaada'añän, coo hajxy homiänaajä mjugyhádät nebiä Dios jiugyhatiän.

³⁸ Põnhøch xmiädsähdiuumb møødhøçhä nmädia'agyquiøxpä maa hädaa jäya'ay wyiindu-umhajxiän, hädaa pojmoødpä cädieemioødpähajxy, hädaahajxy ca'a Diosmädia'agymiäbøjpa, cooçh yaa ngädaactägátsät hädaa yaabä naaxwiin, mänitøch hajxy jadähooc nmädsähdiuundägatsa'añ, põnjátyhøch hänajty yaa tøø xmiädsähdiuñ. Diosquexyhøch høøçh. Diosmoçmäjaamøødhøch hänajty yaa ngäda'aga'añ, näguipxy møødä Diosmoonsähajxy, ja'a hajxy jim hijpä Dioswiinduum —nømä Jesús miänaañ.

9

¹ Mänitä Jesús miänaañgumbä:

—Chaads mijts tøyhajt ndehm ñämá'awät, mijts xii tänaabiä, näje'e hajxy hänajty mga'a ho'ogyña coo hänajty quiähxø'øga'añ coo ja'a Dios hänajty yhane'ema'añ ja'a miøcmäjaahaam.

² Cudädujxøø, mänitä Jesús ja'a Pedro wioonøcxy maa ja'a tun jaanč tehṃ quiøxpän, näguipxy møødä Santiago møødä Juan. Nämädaaxyä hajxy hänajty jim. Mänitä Jesús wyiin jiojy wiing jiajty maa ja'a Pedro wyiinduumhajxiän.

³ Høxtä haamb høxtä tsämaambä Jesús hänajty møødä wyit møødä tiucxy. Jaanč tehṃ pioobä wyit hänajty nägø'ø nädecypiä.

⁴ Mänitä Elíashajxy jim ñäguehxtøø'xy møødä Moisés. Jimä Jesús hajxy hänajty wyi'i miøødmädia'agy. Nägoojä Pedrohajxy hänajty ñä'a hijxcäda'agy ñä'a hee'pcäda'agy.

⁵⁻⁶ Jaanč tehṃ chähgøøbiä Pedrohajxy hänajty. Cab hajxy hänajty ñajuø'øy waamb hajxy jaduñ ñä'a mäná'anät. Mänitä Pedro nä'a nägoobä miänaañ:

—Wiindsøn, hoyøøyy jaduñ coo hajxy yaa tøø nbéjtäm. Nhuuc hädiuñ højts tøjquemyhuung tägøøg maa mijtshajxy häyaa cødu'ug myaghäña'awó'øwät, møød miič, møødä Moisés, møødä Elías —nømä Jesús ñämaayyä.

⁷ Tuunä ja'a Pedro jaduñ ñä'a mänaañ, mänit hajxy ñäma'anähbejty. Mänitä Dios jiiby quiapxy näma'ajooty: “Høøch nHuung hädaa. Njaanč tehṃ chójpöch hädaa. Mäbøjcä miädia'agy hajxy.”

⁸ Coo ja'a näma'a chajpejty, tøø ja'a Moiséshajxy hänajty yhadägoyyø'øy møødä Elías. Coo ja'a Pedrohajxy jia hijxwädipty, cabä Moisés hajxy yhiixnä

ni ja'a Elías; jagooyyá ja'a Jesús hajxy jiaag hijxy nidiuhm.

⁹ Jimä Jesúshajxy hánajty wyiinmánacy tunnähgøxp mөөдä jiamiөөд nädägøøgpä, mänitä Jesús miänaañ:

—Ca'a hajxy pøñ mnä'ägädä hawaanä tijaty hajxy yaa tөө mhixy tөө mmädoy høxtä cóonøch hánajty tөө njujypiøjtägach cooçh hánajty tөө nho'ogy. Diosquëxyhøch høøch —nømä Pedrohajxy ñämaayyä.

¹⁰ Coö ja'a Pedrohajxy jaduhñ ñämaayyä, paadiä mädia'agy hajxy jaduhñ miäbøjcy. Jioodhajt hajxy jaduhñ nebiaty hajxy hánajty tөө yhixy tөө miädoy. Hamiñ haxøpy hajxy hánajty jia ñimiäyajtøyii waambä Jesús hánajty jaduhñ jia mäna'ana'añ coö jaduhñ miänaañ cooc hánajty jiujypiøjtägatsa'añ.

¹¹ Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Ja'a häna'c hajxy jiiby yajnähixøøbiä maa ja'a tsajtøjcän, jaduhñ hajxy miäna'añ coogä Elías tsipcøxp jawyiin quiädá'agät. Mänítägä Cristo høxhaam jiaac tehñ quiäda'aga'añ. Tii hajxy jaduhñ coö miäna'añ. Nej, tøyhajt jaduhñä.

¹²⁻¹³ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jaduhñä Diosmädia'agy jiaançh mäna'añ coogä Elías jawyiin quiäda'aga'añ. Tøyhajt jaduhñ. Mänítägä cøxiä wiinä yagjema'añ yajtägatsa'añ. Tөө ja'a Elías jia cäda'agy. Pero tөө jaduhñ jiaançh tehñ chaachtuñii nebiatiä jäya'ay jioothajxy chocy. Tøjiajt jaduhñ nebiä Diosquëxyhajxy jecy quiujahyyän. Nej, mnajuøøby hajxy jaduhñä waambátyhøçhä Diosmädia'agy xmiädiaacpä, høøch ja'a Diosquëxypä, cooçhä jäya'ayhajxy

xchaächtiunaambä, møød cooçh hajxy xquia'a jaac hixaanä.

14 Coö ja'a Jesús hajxy jii by quiädaacy maa ja'a jiamiøødhajxy hänajty tøø miähmø'øyän, ja'a hajxy hänajty jii by nädaaxtupä, mänitä Jesús y hijxy coö ja'a jiamiøødhajxy hänajty piquiä tøø piäda'agyii ja'a majiäya'ay. Jimä häna'c hajxy hänajty miøødniyhojyii, ja'a häna'c-hajxy jim yajnahixøøbiä maa ja'a tsajtøjcän.

15 Nägoo ja'a cu'ugä Jesús hajxy jiojcu hixøøyy, mänit hajxy jiaançh tehñ xioon daacy. Mänitä Jesús jiojcu bäyø'øgøøyyä. Mänit yajpoo'xä.

16 Mänitä Jesús miänaañ:

—Tii hajxy mwi'i yajni guihuhojøøyyäp.

17 Mänit tu'jäya'ay yhadsooyy:

—Wiindsøn, chaächä nhuung tøø nja møødmech. Møjcu'u jaduñ miøød. Ja'a møjcu'u wi'i yaguhmb.

18 Naxy jaduñ yajcädayyii. Mänit tiägø'øy hahoo'pä. Mänitä tiøøts tiägø'øy yajcädajpä. Mänit møc-häwøønä jiaty. Tøøchä mjamiøødtøjc nja mänuu'xta'agy cooçh nhuung hajxy cu xyajpa'amnä hwaatsä. Pero cab hajxy tøø miäjäda'agy —nømä Jesús ñämaayyä.

19 Mänitä Jesús ja'a jiamiøødtøjc ñämaayy:

—Ja'a! Cábøch mijtsä nmädia'agy xñä'ä mäbøjcä cooçh nDiosquexiä. Tøøch mijts jejcy nja møødwädity, y cahnä hajxy tii mnä'ägädä habøcyñä. Jaançh tehñ yhanaxiä mijts jaduñ mguhxexä. Nébiøch mijts nnä'ä tünät. Hoorä, witsminxä ja'a pa'amjäya'ay yaa —nømä Jesús miänaañ.

20 Mänitá Jesús miädia'agy quiudiúunäxä. Coó ja'a Jesús yhiǰxä ja'a mǰcu'u, mänitá mähdiǰcä pia'am tiehm̄ ñämejtsä. Mänitá mähdiǰc quiädaayy naaxwiin. Mänit piayajch piadø'py. Mänit tiägøøyy hahoo'pä.

21 Mänitá craa tieedy miäyajtøøwäxä:

—Mänaa hädaa mhuung tøø pia'ambety.

Ja'a Jesús jaduñ yajtøøw.

—Muutsnä hänajyñä —nømä craa tieedy yhadsooyy.

22 Mänitá tieedy miänáaṅumbä:

—Náxyhøch hädaa nhuung jiøøṅädaw jiøømbøgø'øy coo pia'am jaduñ naxy ñähbaadyii. Naxy ñøøgädaw ñøøbøgøøbiä. Ja weenjaty jaduñ quiaa yagho'ogyii. Tunä mayhajt. Pø jii miich møcmäjaa mmøødä, højts näxúu'tsäc, højts puhbéjtäc —nømä Jesús ñämaayyä.

23 Mänitá Jesús miänaañ:

—Nej, jadúhñhøch miich xmiøyajtøyyä pø nmøødhøch møcmäjaajä. Pøñ jaduñ mæbøjp, hotyijä jaduñ yhoyø'øwáañäxä.

24 Mänitá pa'amjäya'ay tieedy yaaxy:

—Nmæbøjpiøch. Høøch puhbéjtäc, jadúhñhøch maas hoy njaac mæbøgät.

25 Jimä jäya'ayhajxy hänajty may wyi'i miami-ucy. Coó ja'a Jesús ja'a majiäya'ay jaduñ yhiǰxy, mänitá Jesús ja'a mǰcu'u ñämaayy:

—Høøch miich nhanehm̄by coo hädaa craa mhøxmäjtsnät. Cab jaduñ mänaa mnämejtsägäjtsnät. Naxy miich hädaa mähdiǰc myaghuumy myajnaty —nømä mǰcu'u yhojjä.

26 Mänitä mähdiøjc møc yajtsaačhyaaxä. Mänit jäwjiwpø'cy xiäyaayyø'cy. Mänit ñähwaatsä quiuhwaatsä. Nebiä ho'ogypiän jiajty. Coö jaduhñ yhi-jxä, mänitä jäya'ayhajxy may miänaañ cooc tyijy hänajty tøø yho'ogy.

27 Mänitä Jesús ja'a craa wyidsø'cy. Mänitä craa hoy tiänaayyø'nø.

28 Mänitä Jesús hajxy tiøjtägøøyy møødä jiamiøødtøjc. Mänitä Jesús hamee'ch miäyajtøøwä ja'a jiamiøød:

—Tii højts jaduhñ coo tøø nga'a mäjädaacpä.

29 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Coo Dios hajxy mjaanč tehñ miänuu'xtá'agät, mänit yø'øduhmbä pa'am hajxy hoy myajnáxät. Pero pø caj, cab hajxy myajnáxät.

30 Coö ja'a Jesús hajxy jim chohñ, mänit hajxy ñøcxy Galilea. Cabä Jesús hänajty yajnajuø'øwa'añii maa hänajty nøcxy wiädita'añ.

31 Mänitä Jesús ja'a jiamiøødtøjc tiägøøyy yajwi-ingapxøøbiä:

—Høøch ja'a Diosquexypä, nøcxáambøch nniñähduga'añii coočhä jäya'ayhajxy xyaghó'ogät. Y coöch hänajty tøø nho'ogy, cumáaxc-høch hänajty njujyipiøjtägatsa'añ —nømä Jesús miänaañ.

32 Cabä Jesús ja'a jiamiøødhajxy ñä'ägädä wiin-juøøyy waambatiä Jesús hänajty tøø miädia'agy. Cab hajxy hänajty jia nä'a wi'i miäyajtøøwaambä. Hiñ, tsähgøøby hajxy hänajty.

33 Mänit hajxy jim miejch Capernaum maa hajxy hänajty chäna'ayän. Coö hajxy hänajty tøø tiøjtägø'øy, mänitä Jesús ja'a jiamiøødtøjc miäyajtøøyy:

—Tii hajxy hijty mwi'i yajcapxiøøby jim tu'haam-miimbä.

³⁴ Pero cab hajxy waamb ñä'ägädä hadsooyy. Hix, jue'e hajxy hānajty tøø yajtsibø'øy tu'haam-miimbä, pønä cuhdujt hānajty maas møc møød. Tsähdiuumb hajxy hānajty, paady hajxy quia'a nä'ägädä hadsooyy.

³⁵ Mänitā Jesús yhäñaaguiädaacy, Mänitā jiamiøødtøjc ñāmaayy, ja'a hajxy hānajty nāmajmetspä:

—Yam hajxy weentiä huuc møjwa'ag. Pøn jaduhñ pøc-juøøby coo møjcuhdujt miøødhädät, cabä cuhdujt jaduhñ ñä'ägädä møødhada'añ. Moonsä jaduhñ ñä'ägä tunaamby.

³⁶ Mänitā Jesús pigāna'c-huong tu'ug miøjyaaxy. Mänit piädaacy cujc maa ja'a jiamiøødhajxy hānajtiän. Mänit chehñø'cy. Mänitā jiamiøødtøjc ñāmaayy:

³⁷ —Pøn hädaa pigāna'c hädaaduhmbä tsojp ja'a høøchcøxpä, jaduhñ mäwínhøch xchojpä. Jaanä jadúhñhøchä nDeedy hajxy xchøjcäbä —nømä Jesús miānaañ.

³⁸ Mänitā Juan ja'a Jesús ñāmaayy:

—Wiindsøn, tøø højts jäya'ay tu'ug nbaady. Jimä pa'amjäya'ay hānajty yajpa'amnaxy, ja'a hajxy møjcu'umøødpä. Miičhä mxøø hānajty xquiapxpäatäp. Mänit højts nnāmaayy coo quia'a yajpa'amnäxnät. Paady højts jaduhñ nnāmaayy, coo højts näguipxy xquia'a møødwädíjtäm.

³⁹ Mänitā Jesús miānaañ:

—Cábäts hajxy waamb cu mnāmaayy. Pøñhøchä nxøø xquiapxpäatäp coo ja'a hoy-yagjuøøñäbä

hänajty yajcähxø'øgy, cábøch jaduhñ xchoj mägapxtägoyya'añ.

⁴⁰ Pøñ højts jaduhñ xquia'a mädsiphájtäm, je'eds hajxy jaduhñ xmiägu'ughájtäm.

⁴¹ Coo mijts pøñ xyajnöøhú'ugät je'eguiøxpä coöch mijts xpiawädity, høøch ja'a Cristo, jimä hoyhajtä weenhajt piaada'añ Dioswiinduum.

⁴² 'Pønjátyhøchä nmädia'agy xmiäbójcäp, hoy hajxy quia'a jagä høxpøquiä, coo hajxy jiøjcaxø'øwøøjät, ja'a häna'c-hajxy jaduhñ mäjøjcaxøøbiä, mejor paandsaa hajxy häxøpy tøø yajyo'xodsø'øyii, jaduhñds hajxy häxøpy tøø miejjiäwipø'øyii.

⁴³⁻⁴⁴ Pø jimä mgø'ø hänajty xyajcädieey, maas hoy jaduhñ coo mnä'ägädä høxpúxät, jaduhñ tehngajnä xquia'a yajcädiéhñät. Jaduhñäts homiänaajä mjugyhádät nebiä Dios jiugyhatiän, hoyyä mgø'ø hänajty metsc mga'a jagä møødä. Hix, coo tehngajnä mjaac cädiéeyät, jiiby mhädá'agät haxøøgtuum maa ja'a jøøn mänaa quia'a nä'ägädä pi'ichän, hoyyä mgø'ø hänajty jia ca'xiä.

⁴⁵⁻⁴⁶ Jaanä jaduhñduhmbä, pø jimä mdecy hänajty xyajcädieey, maas hoy jaduhñ coo mnä'ägädä høxpúxät, jaduhñ tehngajnä xquia'a yajcädiéhñät. Jaduhñäts homiänaajä mjugyhádät nebiä Dios jiugyhatiän, hoyyä mdecy hänajty metsc mga'a jagä møødä. Hix, coo tehngajnä mjaac cädiéeyät, jiiby mhädá'agät haxøøgtuum, hoyyä mdecy hänajty jia ca'xiä.

⁴⁷ Jaanä jaduhñduhmbä, pø jimä mwiin hänajty xyajcädieey, maas hoy jaduhñ coo mnä'ägädä yajpädsømät, jaduhñ tehngajnä xquia'a yajcädiéhñät.

Jaduhñäts homiänaajä mjugyhádät nebiä Dios jiu-gyhatiän, hoyyá mwiin hánajty metsc mga'a jagä møødá. Hix, coo tehngajnä mjaac cädiéeyät, jiiby mhädá'agät haxøøgtuum, hoyyá mwiin hánajty jia ca'xiä.

⁴⁸ Jiiby haxøøgtuum, cabä tøønghajxy jiiby mänaa ñä'ägä ho'ogy, møød cabä jøøn jiiby mänaa ñä'ägä pi'tspä.

⁴⁹ Pøñ jiiby hijp haxøøgtuum, cab hajxy jaduhñ jiiby mänaa quiøxy toya'añ. Jaduhñ mäwíinäts je'e nebiä tsu'učh caanø'øybän, cabä jøøn jaduhñ jiiby mänaa pyi'ičh.

⁵⁰ Ja'a caan, tuuñgpaatp je'e. Pero coo ja'a tiaamdspä quiøxät, cab jaduhñ mänaa tiuungpáatnät. Jaduhñ mäwíinäts mijtspä, hoy yajxón hajxy mnimiøødhidóøjät. Cab hajxy jaduhñ mänaa myajniguiudsip myajniguiuma'adø'øwóøjät.

10

¹ Mänitä Jesús jim chónhumbä Capernaum. Mänit ñøcxy Judea-naaxooty, ja'a xøøbädsømyhaampiä, jim Jordán-møjnøøhawiimb. Mänitä jäya'ay may ñäméjtsägumbä. Mänitä Jesús tiägóøguiumbä yajnahixøøbiä, neby hánajty naxy yajnahixø'øyhatiän.

² Mänitä fariseodøjc-hajxy näje'e miejch. Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Nej, miimbä cuhdujt jaduhñä coo jäya'ayhajxy ñiyhøxmadsóøjäädä.

Paadiä Jesús jaduhñ miäyajtøøwä, hijx-madsáanäp hánajty jaduhñ waamb hánajty yhadsowa'añ.

³ Mänitä Jesús yajtøødägajch:

—Nej, jaduñnä Moisés jecy quiujahyyä coo hajxy mniyhøxmadsøøjädä.

⁴ Mänitä fariseoshajxy yhadsooyy:

—Jaduñnä Moisés jecy quiujahy coogä cuhdujt jaduñ myiñ coo jäya'ayhajxy ñiyhøxmadsøøjät.

⁵ Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Coo mijts mjaančh tehñ quiuhxexä, paadiä Moisés ja'a cuhdujt jaduñ jecy yejcy coo mdo'oxiøjc hajxy mhøxmádsät.

⁶ Mänaa ja'a naaxwiimbä jecy yhawijy tiøø'xta'aguiän, mänitä Dios jäya'ay metsc quiunuu'xy ya'adio'oxy.

⁷⁻⁸ Coo ja'a Dios ja'a jäya'ay jaduñ jecy quiunuu'xy ya'adio'oxy, paadiä ya'adiøjc jaduñ tio'oxiøjwiingpøgät. Jaduñ hajxy jaduñ yhijnät nebiä tu'que'expän. Hawiingøøby hajxy jaduñ. Cab hajxy wioowhíjtänä ja'a tiaj ja'a tiédiäm.

⁹ Pønjetiä Dios jaduñ tøø quiunuu'xy coo hajxy ñimiøødtsäna'awøød nämetsc, cab hajxy jaduñ ñiyhøxmadsøøjät —nømä Jesús miänaañ.

¹⁰ Mänitä Jesús hajxy tiøjtägøøyy møødä jiamiøødtøjc. Mänitä Jesús jadähooc miäyajtøøwä ja'a jiamiøød waambatiä Jesús ja'a fariseodøjc hänäjty tøø miøødmädia'agy.

¹¹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pønä tio'oxiøjc høxmajtsp, y mänitä wiingto'oxiøjc wyiingpøcy, miägädiehbiä tio'oxiøjc jaduñ. Haxøøg jaduñ jiatcø'øy.

¹² Jaanä jaduñduhmbä, coo ja'a to'oxiøjc ñihyhap yhøxmádsät, y coo wiingya'adiøjc

wyiingpógat, jaduñä ñihyhap miägädiehbiä. Jaaná haxøøg je'eduhñ jiatcøøbiä —nømä Jesús miänaañ.

¹³ Mänitä Jesús pigäna'c mejtstägøøg yajnämejtsä, coo hajxy ween quiunuu'xyii. Coo ja'a Jesús jiamioød hajxy jaduññ yhjxy cooc tyijy ja'a Jesús hänajty yhadsiba'añii, mänitä pigäna'cä tiajhajxy yhadújcäxä coo ja'a Jesús hajxy jaduññ quia'a nänócxät.

¹⁴ Coo ja'a Jesús jaduññ yhjxy coo ja'a pigäna'c-hajxy hänajty wyi'i yhadugyii, mänitä Jesús ja'a jiamioød yhojy:

—Ca'a yø'ø pigäna'c hajxy mwi'i yhaducy. Wéenhøch hajxy jaduññ xñämiñ. Coo mijtsä Diosmädia'agy jaduññ mmäbógat neby hädaa pigäna'c-hajxy miäbøquiän, mänit mijtsä Dios jaduññ xyhuunghädät.

¹⁵ Hix, ja'a pigäna'c-hajxy, cab hajxy tii quia'a nä'a mäbøcy. Tsipcøxp hajxy jaduññ ñä'ägä mäbøcy. Jaduññds je'e, coo mijts mmäbógat nebiä pigäna'c-hajxy miäbøquiän, mänit hajxy jaduññ mjugyhädät cøjxta'axioø nebiä Dios jjugyhatiän. Tøyhajt jaduññ —nømä Jesús miänaañ.

¹⁶ Mänitä Jesús ja'a pigäna'c tiägøøyy cunuu'xpä tu'ugjaty-tu'ugjaty. Cø'ønähgájpäp hajxy hänajty.

¹⁷ Mänitä Jesús jim chohñ. Jim hänajty tiu'uyo'oyñä, mänitä Jesús jäya'ay tu'ug päyø'øguiä ñajtspaadøøyyä. Mänit wyiinjiicädaacä. Mänit ñämaayyä:

—Wiindsón, mjaanč tehñ yhoyhäna'c miich. Nébioch ngudiúnät cooč cøjxta'axioø njugyhädät nebiä Dios jjugyhatiän —nømä Jesús miäyajtøøwä.

¹⁸ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tiičh miičh jaduħn coo xñäma'ay coočh nhoyhäna'cä. Ni pøn jaduħn quia'a hoyhäna'cä. Jagooyyä Dios tu'uquiä yhojhäna'cä.

¹⁹ Mnajuøøby miičh jaduħn nebiatiä Moisés cuhdujt jecy yejcy, túhmäts. “Cab hajxy mniyagho'ogóøjät. Cabä wiingto'oxiøjc hajxy mmøødtsänä'awät. Cab hajxy mméedsät. Cab hajxy mhøhnda'agät. Cab hajxy mmäméedsät høhnda'agymiädia'agyhaam. Mwiingudsähgø'øwäbä mdajjä mdeedy hajxy” —nømä Jesús miänaañ.

²⁰ Mänitä Jesús ñämäáyyägumbä:

—Pero Wiindsøn, homiänáajøch jaduħn ngudiuñ. Múutsnøchä hoguiuhdujt nmädsøhndaacy —nømä Jesús ñämaáyyä.

²¹ Mänitä Jesús ja'a craa wyiinhee'ppejty. Ji-aančh tehñ chójcäbä craa hänäjty je'e. Mänitä Jesús miänaañ:

—Tu'tu'uuyyä mga'a cøxy cudiuñ. Nøcx cøxy toog tijaty jim mmøød, jaduħnds mmó'owät pønjaty hajxy häyoob. Coö jaduħn mgudiúnät, mänit jim mnøcxät Dioswiinduum. Jim miičhä hoybä weenbä mbáadät tsajpootyp. Hoorä, høøch padu'ubøjcäc.

²² Coö ja'a craa jaduħn ñämaáyyä, mänit jioot-madiägøøyy. Mänit wyiimbijnä tájjäp mááyyäp. Hix, jaančh tehñ miäyøø hänäjty je'e.

²³ Jimä Jesús ja'a jiamiøødhajxy hänäjty piadäna'ay. Mänitä Jesús wyiinhee'ppejty. Mänit miänaañ:

—Jaančh tehñ chip jaduħn coö yø'ø mäyøødøjc-hajxy jim ñøcxät Dioswiinduum. Tehñ tiøyhajt jaduħn.

24 Coo ja'a Jesús jaduhñ miänaañ, jiaanč tehñ yagjuøøyy ja'a jiamiøødhajxy jaduhñ. Mänitä Jesús miänaañgumbä:

—Mägu'ughajpädøjc, pønjatiä xiädø'øñ hajxy ha-joodhajp, jaanč tehñ chip jaduhñ coo hajxy jim ñócxät Dioswiinduum.

25 Maas paquiä camello tu'ug jii by ñaxó'owät xuhñdyjutooty quejee ja'a mäyøøhäna'c-hajxy jim tiägó'owät Dioswiinduum.

26 Coo ja'a Jesús jaduhñ miänaañgumbä, mänitä jiamiøødhajxy maas hanaxiä yagjuøøguiumbä. Mänitä Jesús miäyajtøwä:

—Pønxada'aduhñ jaanč tøy nähwa'adsaamb.

27 Mänitä Jesús wyiinhee'ppéjcumbä. Mänit miänaañ:

—Ja'a jäya'ayhajxy, cab hajxy hamdsoojoot hoy yajniñhwa'adsóøjät. Pero Dios, je'eds mäyajnähwaatsp. Hotyijä Dios jaduhñ jiaty.

28 Mänitä Pedro ja'a Jesús ñämaayy:

—Huuc mädown, coo højts miič nbadu'ubøjcy, cøjx højts nnähgue'egy tijaty højts hijty nmøød.

29-30 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pønjaty cøxiä tøø ñähgue'egy ja'a høøchcøxpä møødä Diosmädia'agyquiøxpä, maas may hajxy jaduhñ jiaac paada'añ hädaa yaabä naaxwiin tijaty hajxy hänajty tøø ñähgue'egy tøø yhøxyo'oy, tiøjc, piuhya'ay, piuhdo'oxy, tiaj tieedy, yhuung, ñaax. Møød jim hajxy ñøcxa'añ tsajpootyp. Jim hajxy jaduhñ homiänaajä yhida'añ, hoy hajxy hänajty yaa tøø jia tsaačhpøcy ja'a høøchcøxpä hädaa yaabä naaxwiin. Tøyhajt jaduhñ.

31 Pønjatiä møjtuuñg jäda'ahaty ca'a møød, nämay hajxy miøjtägø'øwa'añ. Pero pønjatiä

møjtuunḡ jäda'ahaty ja møød, nämayyä tiuunḡhajxy piøgáañäxä —nømä Jesús miänaañ.

³² Mänitä Jesúshajxy jim tiu'ubøjcy møødä jiamiøødtøjc. Jerusalén hajxy hánajty ñøcxa'añ. Jawyiinä Jesús hánajty yo'oy. Mayyä jäya'ayhajxy hánajty pianøcxy møødä Jesús jiamiøødhajxy, ja'a hajxy hánajty nämajmetspä. Jaanč tehḡ yagjuøøby hajxy hánajty. Høxtä tsähgøøby hajxy hánajty. Mänitä Jesús ja'a jiamiøød hawiing wioonøcxy. Mänitä Jesús tiägøøyy mädiaacpä nebiaty hánajty jiada'añ yhabeta'añ:

³³ —Huuc mäadow hajxy, yaḡ hajxy nnøcxäm Jerusalén. Coø hajxy jim ngoodáañäm, mänítøchä teedywiindsønḡhajxy xyajcø'ødägø'øwa'añ, møødä häna'cä Diosmädia'agy hajxy jim yajnáhixøøbiä tsajtøgooty, høøch ja'a Diosquexypä. Mänítøch hajxy jaduḡ xyajnáhdija'añ coøch hajxy xyagho'oga'añ. Mänítøch hajxy xyajcø'ødägø'øwa'añ ja'a häna'c-hajxy jim tsoḡmbä Roma.

³⁴ Madiú'ujøch hajxy xchaačhtiuna'añ. Xñäxi'igáambøch hajxy. Xwyiinwoonáambøch hajxy. Xwyiingutsujø'øwáambøch hajxy. Xwiobho'ogáambøch hajxy. Mänítøch hajxy xjia yagho'oga'añ. Pero cudägøøgxøøyyøch njujypiøjtägatsa'añ, —nømä Jesús miänaañ.

³⁵ Mänitä Jesús wyiinguwa'agøøyyä ja'a Santiago møødä Juan. Ja'a Zebedeo yhuunḡhajxy hánajty je'e. Mänit hajxy miänaañ:

—Wiindsøn, huuc tunä mayhajt ja'a højtscøxpä.

³⁶ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tii mayhájthøch ndúnäp.

37 Mänitä Santiagohajxy miänáangumbä:

—Coo miich hänajty tøø mmøjtägø'øy, coo hänajty tøø mdägø'øy hanehm̄bä, mänit højts cuhdujt xmió'owät coo højts jim̄ nhãñá'awät miichä mnähmøjc, hahooyhaampiä møød hanajtyhaampiä.

38 Mänitä Jesús yhadsoogumbä:

—Mijts, cab hajxy mnajuø'øy tii hajxy jaduhñ mnänøømby. Nej, mmee'xtúgäp hajxy jaduhm̄bä nébiøch ndsaächpøgå'añänä.

39 Mänitä Santiagohajxy yhadsooyy:

—Nmee'xtúgäp højts jaduhñ.

Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Jaduhñ mijts mjaančh tsaächpøgaambä nébiøch ndsaächpøgå'añän. Tøyhajt jaduhñ.

40 Pero cábøchä cuhdujt jaduhñ nmøødä coo mijtsä cuhdujt nmó'owät coo hajxy jim̄ mhãñá'awät høøchä nnähmøjc mänáajøch hänajty tøø ndägø'øyän hanehm̄bä. Dios ja'a cuhdujt møød pøñ yajnähdiijaamby coo hajxy jim̄ yhãñá'awät. Je'edshajxy jaduhñ jim̄ hãña'awaamb —nømä Jesús miänaañ.

41 Coo Jaha Jesús jiamiøødhajxy jaduhñ miädooyy, ja'a hajxy hänajty jaac nämajcpä, mänitä Santiago-hajxy miäjootma'tä møødä Juan.

42 Mänitä Jesús miøjyaaxy ja'a hajxy hänajty jaac nämajcpä. Mänitä Jesús miänaañ:

—Ja'a gobiernähajxy, møødä häna'c-hajxy yaa møjtuungmøødpä hädaa yaabä naaxwiin, ja'a häná'cätshajxy jaduhñ yaa hanehm̄b. Mnajuøøby hajxy jaduhñ, túhmäts.

43-44 Pero mijts, cab hajxy mbøc-juø'øwät coo møjtuung hajxy mmøødhädät. Pønä jioot tsojp coo wyiingudsähgø'øwøøjät, weenä jioot piäda'agy coo jiamiøød piuhbédät.

45 Høøchpaady, høøch ja'a Diosquexypä, mäbuhbéjpech jaduhñ yaa tøø ngäda'agy. Høxtä nnähho'tu'udáambiøchä jäya'ayhajxy nägøxiä. Cábøch jaduhñ nmäna'añ coochä jäya'ayhajxy xpiuhbédät.

46 Mänitä Jesúshajxy quioo'ty maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Jericó. Coö hajxy jim chöhngumbä, mayyä jäya'ay hajxy piadu'ubøjcä. Jimä wiinds hänajty tu'ug yhäñ'a'ay tu'haam. Bartimeo hänajty xiøhaty. Timeo ja'a tieedy hänajty xiøhaty. Xädø'øñyujwaambä Bartimeo hänajty.

47 Coö ja'a Bartimeo jaduhñ miädooy coö hänajty je'e Jiesúsä, ja'a hänajty tsohm̄bä Nazaret, mänitä Bartimeo møc yaaxy:

—Jesús, David miich jecy mhaphajt mdeedyhajt. Høøch näxúu'tsäc.

48 Mänitä Bartimeo yhojmujcä nämay coö cu yhamooñ. Pero cab jaduhñ ñä'a hamooñ. Tehngajnä maas møc tiägøøyy yaaxpä:

—Jesús, miichä David jecy mhaphajt mdeedyhajt. Høøch näxúu'tsäc.

49 Mänitä Jesús tiänaaxiøjpy. Mänit miänaañ coö ja'a Bartimeo miøjya'axøøjät. Mänitä Bartimeo tu'jäya'ay ñämaayyä:

—Xoonä'dag, tänaayyø'øg. Ximä Jesús xmiøjya'axy.

50 Mänitä Bartimeo paquiä tiänaayyø'cy. Mänitä yoñwit yajniñhajnptuutä. Mänitä Jesús päyø'øguiä hoy wyiingumedsø'øy.

51 Mänitä Jesús ja'a Bartimeo miäyajtøøyy:

—Tii mayhajt jaduñ myajtunáañp.

Mänitä Bartimeo yhadsooyy:

—Wiindsøn, høøch yaghjxø'cäc.

52 Mänitä Jesús miänaañ:

—Ja'a hoy, tisän coo quia'a cabä. Coochä nmädia'agy tøø xmiäbøjcä, paady tøø mhijxø'nø.

Tuunä Jesús jaduñ ñä'ä mänaañ, mänitiä Bartimeo jiaanč hijxø'cy. Mänitä Jesús piadu'ubøjnä.

11

1 Jimä Jesúshajxy hänajty quioodaannä maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Betfagé møød Betania, jimädøyyä maa ja'a tuñ hänajty xiøhatiän Olivos. Jimhänajty miäwiingón Jerusalén. Mänitä Jesús ja'a jiamiøød metsc

2 ñämaayy:

—Nøcx hajxy jimhaamby maa yø'ø cajpthuungän. Coo hajxy jim mmedsa'añ, jimä burro hajxy tu'ug mbaada'añ cuxoch. Cahnä pøn yajpejmachñä. Mmägüejø'øwäp hajxy. Jaduhnds hajxy yaa mwitsmínät.

3 Y pø jimä jäya'ay hajxy xmiäyajtøy tii hajxy jaduñ coo mmägüejø'øy, mänit hajxy mnämä'awät: “Ja'a nwiindsøn højts cham yajmaajajp. Paquiä højts nnä'ä yajtuna'añ. Mänit højts min nnajtswidsø'øy.” Jaduhñ hajxy mmäná'anät —nømä Jesús ñajtsapxøøyy.

4-5 Mänitä burro hajxy hoy jiaanč paady cuxoch jim mõjtu'haam, jim tøjnähmøjc mädøyyä. Jimä jäya'ayhajxy hänajty näje'e tiäna'ay. Coo ja'a Jesús jiamiøødhajxy tiägøøyy burromägüejøøbiä, mänit hajxy ñämaayyä:

—Tii yø'ø burro hajxy jaduhñ coo mmäguejø'øy.

⁶ Mänit hajxy jaduhñ yhadsooyy waambaty hajxy hänajty tøø yhane'emyii coo hajxy jaduhñ yhadsówät.

⁷ Mänitä Jesús ja'a burro yajnäméjtsäxä. Mänitä jiamiøødä wyit hajxy jim piädaacy burronähgøxp. Mänitä Jesús jim piejty.

⁸ Jaanč tehñ miayyä jäya'ayhajxy hänajty pianøcxy. Mänitä wyit hajxy näje'e chijy. Jaduhñds hajxy tu'haam ñajtsye'ebøøyy maa ja'a Jesús hänajty burronähgøxp ñaxø'øwa'añän. Näje'e hujtshaay hajxy hänajty piujxpä. Jim hajxy hänajty piädaacpä tu'haam.

⁹ Cu'ughagujcä Jesús hänajty ñøcxy. Mänitä cu'ughajxy nägøxiä tiägøøyy yaaxpä jojpä:

—¡Viva Jesús, viva! ¡Gloria a Dios! Diosquexy hädaa Jesús jaduhñ.

¹⁰ ¡Gloria a Dios tsajpootypä! Jaduhñ hädaa Jesús yhane'emaambä nebiä David jecy yhanehmiän, ja'a hajxy jecy nhaphajt ndeedyhájtäm.

¹¹ Mänitä Jesús hajxy jim quioo'nä Jerusalén, møødä jiamiøød ja'a nämajmetspähajxy. Mänit hajxy jim ñøcxøøyy maa ja'a tsajtøjcän. Coø hajxy jiiby chajtøjtägøøyy, mänit hajxy yhiixwädjity tijaty hänajty jiiby. Mänit hajxy wyiimbjçumbä. Mänit hajxy jiiby yhädáaccumbä Betania. Hix, tøø hänajty chuujø'øy, y jiiby hajxy hänajty miejtsta'aga'añ Betania.

¹² Cujaboom, mänitä Jesús hajxy jim tiu'ubøjcumbä. Mänitä Jesús yäho'pøjcä.

¹³ Mänitä piids tu'ug ñäheebøøyy coo hänajty jim tiäna'ay picxumnä. Coø wiingón ñämejch, mänit yhiixy coo tiøøm hänajty quia'a nä'ägädä hity.

Haagä haay hänajty je'e. Cahnä yhiil'ts hänajty yhabaadyñä mänaabä hänajty naxy tiøømbetiän.

14 Mänitä Jesús piids ñämaayy:

—Ni mänaa miich mga'a tøømbejtägatsaanä.

Coo ja'a Jesús jaduñ miänaañ, miädoow ja'a jiamiødhajxy jaduñ.

15 Coo ja'a Jesús hajxy jim miejtstägajch Jerusalén, mänitä Jesús jii by chajtøjtägøøguiumbä. Mänitä Jesús ja'a too'pädøjc juubiädøjc tiägøøyy høxpäboobiädsøømbä jii by tsajtøgooty. Mänitä meexä tiägøøyy høxjuipä maa xädø'øñ hajxy hänajty quiuwichän, møødä häñaabiejt maa hajxy hänajty yhäña'ayän coo hajxy hänajty pialomatoogy.

16 Mänitä Jesús tiägøøyy hadujpä coo ja'a jäya'ayä tioogy hajxy jii by quia'a mädagøøñät tsajtøgooty.

17 Mänitä Jesús tiägøøyy yajwiingapxøøbiä:

—Jaduñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: “Pa'yaaxtäacthøchä ndøjc hajxy nägøxiä xwiáanät, ja'a jäya'ayhajxy wiinduhmyhagajtpä.” Jaduñä Dios jecy miänaañ. Pero mijts, wiing mijtsä tsajtøjc mwa'añ. Jaduñ hajxy mwa'añ nebiä mee'tstaactän —nømä Jesús miänaañ.

18 Coo ja'a teedywiindsøñhajxy jaduñ miädooyy, møødä häna'cä Diosmädia'agy hajxy hänajty jii by yajnahixøøbiä tsajtøgooty, mänit hajxy tiägøøyy cojyquiapxytiumbä nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät. Hix, chähgøøbiä Jesús hajxy hänajty je'eguiøxpä coo ja'a Jesús ja'a miädia'agy hänajty jiaanç tehñ yhamädoowhíjtäxä ja'a cu'ug.

19 Pero coo quoodsøøñä, mänitä Jesúshajxy jiiiby yhädáaccumbä Betania.

20 Cujaboomä Jesúshajxy ñøcxtägajch Jerusalén. Coo hajxy jim ñaxøøguiumbä maa ja'a Jesús ja'a piids hänajty tøø ñäbogø'øyän, mänitä piids hajxy yhiijxy coo hänajty tøø quiøxy tø'øch.

21 Coo ja'a Pedro jaduhñ jiahmiejstaacy, mänitä Jesús ñämaayyä:

—Wiindsøñ, huug hix yø'ø piids. Häxøøy miich yø'ø mnäbogøøyy coo ni mänaa quia'a tøømhájnät. Tøø yø'ø quiøxy tøøtsnä —nømä Pedro miänaañ.

22 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Mäbøjcä ja'a Dios miädia'agy coo jiaanç tehñ tiømiädia'aguiä.

23 Coo hajxy hamuumdu'joot mmäbøgät, høxtä yø'ø tun ja'a mmädia'agyhajxy xquiudiúunäp coo hajxy mnämä'awät coo ween nøcxy miejyquia'awø'øy. Mänitä mmädia'agyhajxy jaduhñ xquiudiúunät coo ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy hamuumdu'joot mmäbøjcät coo tiømiädia'aguiä. Tøyhajt jaduhñ.

24 Coo mijtsä Dios tijaty mmäyujwá'anät, xmió'owäp hajxy jaduhñ, coo ja'a miädia'agy hajxy hamuumdu'joot mmäbøjcät coo tiømiädia'aguiä.

25 Coo mijtsä Dios hänajty mba'ya'axa'añ, tsipcøxpä häna'c hajxy jayøjp mmämée'xät, ja'a mijts hänajty tøø xñägädieeyø'øyäbä, jaduhñä Dios hajxy jaduhñ xmiämée'xpät tijaty hajxy hänajty mgädieeyhajpy.

26 Pero pø cab hajxy mmämee'xa'añ, ni mijtsä mDeedy tsajpootypä xquia'a mäme'e'xtägatsa'añ

—nømä Jesús miänaañ.

²⁷ Coo ja'a Jesús hajxy jim quioo'tägajch Jerusalén, mänitä Jesús jadähooc tiägøøyy tsajtøgooty. Jiibiä Jesús hänajty wiädity, mänit ñämejtsä ja'a teedywiindsøn, møødä häna'c-hajxy jilby yajnahixøøbiä tsajtøgooty, møødä majjäya'adiøjc.

²⁸ Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Pøn miičh cuhdujt tøø xmio'oy coo miičh häxøøy yaa tsajtøgooty tøø mdsiptuñ.

²⁹⁻³⁰ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Nhadsóowäbøch häyaa jaduhñ cooçh mijts häyaa jayøjp xyhadsóowät. Pønä Juan mäyajnäbejpä quejx, Diosä tögä jäya'ayä. Hadsóowägøch hajxy. Cooçh hajxy häyaa xyhadsóowät, mänitøch mijts häyaa nhadsóowägäjtspät —nømä Jesús miänaañ.

³¹ Cabä teedywiindsønhajxy hänajty ñajuø'øy waambä Jesús hajxy yhadsóowät. Mänit hajxy tiägøøyy niñämäayyäbä: “Coo hajxy häyaa nmänáañämät coo ja'a Dios ja'a Juan quiejxy, jaduhñ jadähooc xyhadsóowäänäm: Aa, pø tøyhajt jaduhñ coo ja'a Dios ja'a Juan jiaançh quejxy, tii ja'a Juan miädia'agy hajxy coo tøø mga'a mäbøjcä.

³² Y coo hajxy häyaa nmänáañämät coo ja'a Dios ja'a Juan quia'a quejxy, mänitä cu'ug hajxy häyaa xmiädsibøøyyämät.” Hix, jaduhñä cu'ughajxy hänajty miäna'añ coogä Juan hänajty Dyiosquexiä.

³³ Mänitä Jesús hajxy ñämaayy coo hajxy hänajty quia'a najuø'øy. Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pues, ni høøçh jaduhñ nga'a nägapxaambä pønñhøchä cuhdujt tøø xmio'oy.

12

1 Mänitá Jesús tiägøøyy yajnáhixøøbiä cuentäyajmäbaadyhaam:

—Mänitá jäya'ay tsaatypcam tu'ug piädaacy. Mänit jiuhguraajøøyy. Mänitá tsaatyñøøxee'xøhñdy ñädajøøyy. Mänitá nähbettøjc tu'ug yhädiuun coo hajxy jim yhäñá'awät coo ja'a tsaatypcam hajxy hánajty cwieendähada'añ. Mänitá wiingjäya'ay ja'a tsaatypcam hajxy yajcø'dägøøyyäxä coo hajxy cøguipxyjiaty cwieendähádät. Mänitá cudsaatyp jäguemnaax ñøcxy.

2 Coo ja'a tsaatyptuc yhabaaty, mänitá cudsaatyp ja'a mioonsä quiejxy coo hajxy cøgujjiä ween yajwa'xy.

3 Coo ja'a craa jim miejch, mänit hoyhoy quioxho'cä. Mänit piäboowyiimbijtä cø'øwa'ads.

4 Mänitá cudsaatyp ja'a mioonsä mäwiingpä jia quéjxcumbä. Maas hanaxiä craa je'e wiobho'cäbä. Høxtä yajtsäbijtäxä ja'a quiopc jaduhñ. Hoyhoy jaduhñ chaaçhtiuunä.

5 Mänitá cudsaatyp ja'a mioonsä mäwiingpä jia quéjxcumbä. Mänit hajxy je'e yagho'cy. Maas mayyä mioonsä jia jaac tehñ quiejxy. Näje'e hajxy wiobho'cä; näje'e hajxy yagho'cä.

6 Jimä cudsaatyp ja'a yhuung hánajty tu'ug. Jiaanç tehñ chojpiä yhuung hánajty. Mänit ñämaayy: “Nhuuc quéxyhøch miich jim. Wehñdä miich hajxy häyaa xñä'a wiingudsähgø'øwät.”

7 Coo ja'a cudsaatyp yhuung jim miejch, mänit hajxy tiägøøyy niñämäayyäbä, ja'a tsaatypcam hajxy hánajty tøø miämähmø'øyäbä: “Coo hädaa craa tieedy häyaa ñä'a hó'ogät, hädaa craa jaduhñ cøxiä

mämähmø'øwaamb mäduhñtiä hädaa tsaatypcam. Tsøc hädaa craa hajxy jaduhñ nä'ägä yaghó'cäm, jaduhñ højts hädaa tsaatypcam nje'ehájtämät."

⁸ Mänitä cudsatyp yhuung miájtsäxä. Mänit yagho'cä. Mänit hajxy hoy yhøxchømy jäguemjuøøby.

⁹ 'Haa, nebiä cudsatypäda'a hänajty jiatcø'øwa'añ. Nøcxaambäda'a hajxy yagho'tägatsa'añii, ja'a hajxy hänajty tøø miäyaghó'oguiäbä. Mänitä wiinghäna'cä tsaatypcam hajxy hänajty yajcø'ødägø'øwa'añii.

¹⁰ 'Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Ja'a tsaa mädyii ja'a tøjmuu'tspädøjc-hajxy quia'a nä'ägä cumaayy, je'e nä'ägä tuundsøhñ maa ja'a tøjteecän.

¹¹ Ja'a Dios jaduhñ mänaañ coo ja'a tsaa jaduhñ jim tiuundsóonät.

Paady hajxy jaduhñ jaançh tehñ yajxón nhíxäm —nømä Jesús miädiaacy.

¹² Ja'a teedywiindsønhajxy, ñajuøøby hajxy hänajty jaduhñ coo hajxy hänajty tøø yajmäbaadyii nebiä cahwiindøyhäna'cän, ja'a hajxy hänajty tsaatypcueendähajpä. Coo hajxy jaduhñ ñajuøøyy, paadiä Jesús hajxy hänajty jia wi'i miadsa'añ. Pero cab hajxy jaduhñ ñä'a majch, je'eguiøxpä coo ja'a cu'ug hajxy hänajty chähgø'øy. Mänitä Jesús hajxy ñähgueecnä. Mänit hajxy wyiimbijnä.

¹³ Mänitä fariseoshajxy näje'e wyiinguejxä, møødä Herodes quiu'ughajxy näje'ebä, coo ja'a Jesús hajxy yajcapxtägóyyät, jaduhñ hajxy hoy ñäxø'øwø'øwät.

¹⁴ Mänitä Jesús ñämejtsä. Mänit ñämaayyä:

—Nnajuøøby højts coo miich tøy mjaančh tehñ miädia'agy. Caj miich jaduhñ mnä'ägä möjpäda'agy waambatiä cu'ug xjia näma'ay. Tu'cuħdujt miichä jäya'ay mhixy, pønjaty hajxy mäyøø, pønjaty hajxy häyoob. Tøyhajt højts miich xyajnähiçø'øy coo højts hoy njäya'ayhädat nebiä Dios choquiän. Hoorä, coo højtsä gobiernä Rómabä hänajty xyajnähuudiu'uda'añ, nej, hahixøøby jaduhñ coo højts nnähuudiú'udädä —nømä Jesús miäyajtøøwä.

¹⁵ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tiich hajxy jaduhñ coo xjia wi'i yajcapxtägoyya'añ. Høøchä xädø'øñ tu'ug huuc yaghijxäc.

Paadiä Jesús jaduhñ miänaañ, ñajuøøby hänajty jaduhñ coo hänajty jia wi'i yajcapxtägoyya'añii.

¹⁶ Mänitä Jesús xädø'øñ jiaančh yaghijxä. Mänit miänaañ:

—Pøn wyiin jiøjp yø'øduhñ. Pøn xiøø yø'øduhñ jim miimb.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a gobiernä wyiin jiøjp yø'ø, ja'a jim tuumbä Roma. Jaaya'ay xiøø yø'øbä.

¹⁷ Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Tøyhajt jaduhñ. Mo'owxä ja'a gobiernä hajxy pø je'e jie'e yø'ø. Pero mädyii ja'a Dios jie'e, mo'ow hajxy je'ebä.

Coo ja'a Jesús jaduhñ yhadsooyy, jaančh tehñ yagjuøøyy ja'a fariseoshajxy jaduhñ.

¹⁸ Mänitä Jesús ja'a saduceos näje'e ñämejtsä. Cabä saduceoshajxy hänajty miäböcy coogä ho'ogyjiäya'ayhajxy hänajty jiuypiojtägatsa'añ. Jaduhñä saduceoshajxy hänajty miäna'añ

cooc tyijy ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy quia'a
 jujypiøjtägatsa'añ.

¹⁹ Mänitā saduceos ja'a Jesús hajxy ñāmaayy:

—Wiindsøñ, jaduñä Moisés jecy quiujahy neby
 højts nguhdujthájtämät, højts judíojäya'ayhájtäm.
 Hoorä, coogä ya'adiøjc tu'ug yhó'ogät, coog hānajty
 piøquiä, pø cáhnäg hajxy hānajty yhuungpaadyñä,
 pø jímägä piuhya'ay, wéenägä piuhya'ay ja'a
 yaamgto'oxy wyiingpøcy, jadúñäc hajxy jaduñ
 yhuungpáadät. Jadúñäc quiähxø'ogät coog
 hānajty je'e yhuungä, ja'a hānajty tøø yhó'oguiäbä.

²⁰ Hoorä, jii jäya'ayhajxy hānajty nājuxtujya'ay,
 haagä tu'que'ex. Mänitā tehñ quiobhuung
 tio'oxiøjwiingpøjcy. Cab jejcy miøødtsānaayy,
 mänitā craa yho'cy. Cabä huung hajxy ñä'a paaty.

²¹ Mänitā jiødsømy ja'a yaamgto'oxy
 wyiingpøjcy. Ni je'ehajxy quia'a huungpaatpä.
 Mänitā craa yho'pä. Jaduhñä jiødsømy je'ebä jia
 wiingpøjcumbä. Jaanä jaduhyä je'e jiajpä nebiä
 yhajchhajxy jiajtiän.

²² Jaduhñ hajxy nājuxtujc jia møødtsānaayy, ni
 pøñ je'e quia'a yaghuungpaaty. Nægøxiä hajxy
 jaduñ yho'cy. Høxtä ja'a to'oxiøjc, jaac tehñ
 yho'c je'ebä.

²³ Bueno, coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy hānajty
 nægøxiä jiuujypiøjtägatsa'añ, pønda'a je'e tehñ
 tiøybä møødtsāna'awaamb, ja'a hajxy hānajty
 nājuxtujcpä. Hiñ, nājuxtujc hajxy hānajty tøø jia
 møødtsāna'ay. Paady højtsä tøyhajt ndsocy —nømä
 Jesús ñāmaayyä.

²⁴ Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Caj mijtsä tøyhajt hajxy mnä'ägä møødä,

je'eguiøxpä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mga'a nä'ägädä wiinjuø'øy. Møød cab hajxy mnajuøöbiä nebiatiä Dios ja'a miøcmäjaa yajcähxø'øgy.

25 Coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy hänajty jiuypiojtägatsa'añ, cab hajxy mänit piøga'añ, cab hajxy mänit yhu'uga'añ. Jaduhñ hajxy yhida'añ nebiä Diosmoonsähajxy jim yhitiän tsajpootyp.

26 Tii mijts coo mga'a mæbøga'añ coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy jiuypiojtägatsa'añ. Jaduhñä Moisés jecy quiujahy coogä Dios tähooc miøødnibiaatä jim pactuum maagä hujts haptymøødpä hänajty tioyyän. Mänitägä Dios ja'a Moisés ñämaayy: “Høøchä Abraham xDyioshajp, møødä Isaac, møødä Jacob.”

27 Coo ja'a Dios jaduhñ jecy miänaañ, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Abrahamhajxy hänajty tøø jiuypiojtägach, møødä Isaac, møødä Jacob. Hix, jujcyjiäya'ay ja'a Dios jaduhñ Dioshájtäp, ca'a yho'oguiäya'ayä. Coo mijts jaduhñ mmäna'añ cooc tyijy ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy quia'a juypiøjtägatsa'añ, caj mijtsä tøyhajt hajxy mnä'ägä møødä —nømä Jesús miänaañ.

28 Jimä jäya'ay hänajty tu'ug yhamädoowhity. Tsajtøgooty hänajty tiuñ. Coo miädooyy coo ja'a Jesús hänajty hoy tøø yhadsoy, mänitä Jesús hoy wyiinguwa'agø'øyii. Mänit ñämaayyä:

—Madiu'u ja'a Moisés hajxy jecy xyhanéhmäm. Mädyii jaduhñ maas tuunøpaatp —nømä Jesús miäyajtøøwä.

29 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jaduhñ je'e miäna'añ: “Pønjetiä Israel jecy haphajt teedyhajt, hamädoowhit hajxy. Ja'a Dios

hajxy nWindsøn hájtäm. Tu'uquüä Dios jaduhñ Dyioshaty.

³⁰ Hamuumdu'jootä Dios hajxy mjaanč tehñ wyiingudsähgø'øwät nägø'ø nädecypiä. Mäbøjcä miädia'agy hajxy homiänaajä. Jahmiets hajxy jaduhñ cøjxta'axiøø.”

³¹ Jaduhñä miämetspä miänaambä: “Mdsógäbä jäya'ay hajxy nägøxiä nej mijts hamdsooyyä mničogyiijän. Ni mädyii mädia'agy jaduhñ quia'a mäbaady neby hädaa mädia'agy metspä tiuunpadiän” —nømä Jesús miänaañ.

³² Mänitä craa miänáaṅgumbä, ja'a hänajty tuumbä tsajtøgooty:

—Wiindsøn, jaanč tehñ yhoy miič mhadsooyy. Tøyhajt jaduhñ nej miič mmäna'añän coo Dios tiu'uquüä. Cabä wiingDios jyijä. Xjiaanč tehñ tiuunpáatäm hajxy jaduhñ

³³ coo ja'a Dios hajxy hamuumdu'joot nwiingudsähgøøyyämät, møød coo jäya'ay hajxy nägøxiä ndsójcämät neby hajxy hamdsooyyä nničójcäm. Pero cab hajxy xjiaty tuunpáatäm coo animal hajxy jiiby nøcxy nnä'ä hayójxäm tsajtøgooty no'cøøc —nømä Jesús ñämaayyä.

³⁴ Coo ja'a Jesús jaduhñ miädooyy coo ja'a craa hänajty najuøøyyhaamby tøø quiapxy, ja'a hänajty tuumbä tsajtøgooty, mänitä craa ñämaayyä:

—Jaac mäbøc ja'a Diosmädia'agy hamuumdu'joot, jaduhñds miič jim mnøcxät Dioswiinduum —nømä Jesús miänaañ.

Mänitä häna'c-hajxy yhamoonnä, ja'a Jesús hajxy hänajty jia wi'i yagho'ogaambä. Cabä Jesús ha-

jxy waamb miäyajtøønä je'eguiøxpä coo ja'a Jesús hajxy hänajty chähgø'øy.

³⁵ Jiibiä Jesús hänajty yajnähiø'øy tsajtøgooty. Mänit miänaañ:

—Yø'ø häna'c-hajxy jii yajnähiøøbiä tsajtøgooty, tii hajxy jaduñ coo miäna'añ coogä David ja'a Cristo yhaphaty yhoc-haty.

³⁶ Haa ca'a, jaduñ jim myiñ cujaayä maa ja'a Diosmädia'aguiän coo ja'a David hamdsooyä jecy miänaañ:

Mänitøchä Dios ja'a nWiindsøñ xñämaayä:

“Yaa min häña'aw maaçhä nhahooyhaampiän, høxtä cóonøchä mmädsip nga'a yajmäjädaacämät.” Ja'a Dioshëpírituhaamä David jaduñ jecy miänaañ.

³⁷ Jaduñä David jecy miänaañ coogä Cristo hänajty wyiindsøñhaty. Hoorä, pø tøyhajt jaduñ coo ja'a David ja'a Cristo jaduñ jecy wyiindsøñhaty, tii yø'ø jäya'ayhajxy coo miäna'añ coogä David ja'a Cristo ñä'ä haphaty ñä'ä hoc-haty —nømä Jesús miänaañ.

Jaanch tehñ yhomiädoonä ja'a jäya'ayhajxy hänajty miädoy nebiä Jesús hänajty yajnähiø'øyän. Nämayyä jäya'ayhajxy hänajty.

³⁸ Mänitä Jesús jiaac mänaañ:

—Yø'ø häna'c-hajxy jii yajnähiøøbiä tsajtøgooty, cab yø'ø miädia'agy hajxy mmäbøjcät. Yoñwitmøød hajxy naxy wiädity cajptooty je'eguiøxpä coo hajxy wyi'i yajcumaya'añ. Wi'i yajwiingudsähgø'øwaamb hajxy jaduñ.

³⁹ Jiiby hajxy jia wi'i yhäña'awa'añ maa ja'a häñaabiejt yajxonjatypän, hädaa yaabä

tsajtøgootypä, møød jim maa ja'a cay hu'ugy naxy jiadyiijän.

⁴⁰ Pero cabä quiuhdujthajxy ñä'ägädä hoyyä. Hix, pøjcäxäbä yaamgto'oxiä tiøjc-hajxy. Hoy hajxy jaduñ jia jatcø'ø, jejcyjatiä Dios hajxy jia wi'i pia'ya'axy. Pero jaanč tehñ yhoyhoy hajxy jaduñ yajcumädowa'añii —nømä Jesús miänaañ.

⁴¹ Mänitä Jesús jim mädøyyä hoy yhøxta'agy maa ja'a jäya'ay xädø'øñ hajxy hänäjty naxy quiuyoxø'öyän. Ja'a mäyøøjäya'ayhajxy, majiatiä xädø'øñ hajxy hänäjty piäda'agy. Jimä Jesús hänäjty miähee'pna'ay.

⁴² Mänitä yaamgto'oxy tu'ug miejch. Jaanč tehñ yhäyoob hänäjty je'e. Mejtsmägo'xä häyoobä je'e quiugonøøyy.

⁴³⁻⁴⁴ Mänitä Jesús ja'a jiamiøødtøjc ñämaayy:

—Huug hix yø'ø yaamgto'oxy hajxy. Cøxiä yø'øduñ tøø yecy mäduhñtiä hijty miøødä, ja'a hijty ñägayaambiä. Pero yø'ø mäyøøhäna'c-hajxy, weeñtiä hajxy jaduñ ñä'a puhyejcy.

13

¹ Coö ja'a Jesús hajxy jii by chajtøj pädsøømy, mänitä jiamiøød tu'ug miänaañ:

—Wiindsøn, huug hix yø'ø tsajtøjc, jaanč tehñ yajxon yø'øduñ miuuchä.

² Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Hoy huuc tehñ yheeb. Hoy yø'ø tøjc jaduñ jia cruundä, cøxaamb yø'øduñ jyida'añ. Haxit hatajø'ø yø'ø muuch jiada'añ.

³ Mänitä Jesús hajxy jim ñøcxy maa ja'a tun hänäjty xiøhatiän Olivos, jim Jerusalén-woc-hawiimb. Coö hajxy jim miejch,

mänitä Jesús hanidiuhm̄duum hoy yhøxta'agy. Mänitä Pedro ja'a Jesús hajxy ñänøcxy, møødä Santiago, møødä Juan, møødä Andrés. Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøyy:

4—Mänaads yø'ø tsajtøjc jaduhñ jyida'añ. Mädyii hijxtáhndäts jaduhñ cähxø'øgaamb coo hänajty jaduhñ yhabaada'añ.

5 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Mniyajcopcø'øwøøjäp hajxy. Cab hajxy mya-jwiinhøønät.

6 Mayyä jäya'ayhajxy miñ miäwiinhøøna'añ. Jaduhñ hajxy hänajty miäna'ana'añ: “Høøch je'e Cristo.” Mayyä jäya'ayhajxy hänajty jiaanç tehñ miäbøga'añ.

7 'Coo hajxy mmädoyhádät coo tsip pleetä hänajty xii yaa tøø piädø'øgy, cab hajxy jaduhñ mmáná'anät cooc tyijy ja'a naaxwiimbä hänajty wyiimbida'añ. Homiänaajä tsip pleetä jiadyii.

8 Nimiädsibø'øwáanäp hajxy hänajty wiinghagajptjaty. Wiinduhmyhagajpt hujx hänajty ñaxa'añ. Jadáanäbä yuuxøø hänajty wiinduhmyhagajpt. Coo jaduhñ jiada'añíi, hijxtahnd jaduhñ cähxø'tsoonaamb coo tsø'ty häyohn høchähgøøñäjaty hänajty jiada'añii.

9 'Mniyajcopcø'øwøøjäp hajxy mänit. Mäjahñdiuum hajxy hänajty mhida'añ. Xmiadsaambä mmädsip hajxy hänajty. Mänit hajxy jim xyajnøcxa'añ haguyc. Møød jim maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän, xwiobho'øgaamb hajxy hänajty jim. Xyajnøcxaamb hajxy hänajty jim maa ja'a gobiernä wyiinduumhajxiän, je'eguiøxpä

cooĉ mijts xpiawädity. Jímhøch hajxy jaduhñ xmiädiá'agät gobiernäwiinduum.

¹⁰ Hix, cahnä naaxwiimbä hänäjty wyiimbityñä, cøxaambä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy miädowa'añ wiinduhmyhagajpt.

¹¹ Y coo hajxy jim xyajñøcxät haguyc, cab hajxy mänit mnädaj mnämáyät waambaty hajxy mhadsówät. Hix, ja'a Dios ja'a mädia'agy hajxy hänäjty xmio'owaamb. Cab hajxy hänäjty hamdsoo mmädia'aga'añ; ja'a Dioshespíritu hajxy hänäjty xyajmädia'agaamb.

¹² Hamiñ haxøpiä jäya'ayhajxy hänäjty tu'que'ex ñiñähduga'añii coo hajxy yagho'ogøjät. Jaanä jaduhñä yhuung hajxy hänäjty ñähdugaambä. Ja'a muutsc-häna'c-hajxy, jaanä jaduhñä tieedy hajxy hänäjty tiunaambä.

¹³ Nägøxiä mijtsä jäya'ay xmiähanhada'añ je'eguiøxpä cooĉ mijts xpiawädity. Pero pøn hänäjty tøø miee'xtucy, hoy hänäjty tøø jia ho'ogy, nähwa'adsaamb hänäjty je'e.

¹⁴ 'Habaadaamb jaduhñ coo ja'a haxøøgpä ca'a hoybä miedsa'añ maa ja'a Diostøjcän —pøn hädaa nocy capxp, ween jaduhñ wyiinjuø'øy—. Mänitä Diostøjc jaduhñ yajma'ada'añii. Coo ja'a haxøøgpä hajxy jaduhñ mhíxät, mänit hajxy päyø'øguiä mnøcxät tunjoot, pønjaty yaa tsänaaby Judeanaaxooty.

¹⁵ Pønjaty hänäjty häñaaby tøjñähgøxp, ween ñä'ägä päyø'øgy, cap nøcxy tii jiiby yajpädsømy tøgooty.

¹⁶ Pønjaty hänäjty camjooty, cab jaduhñ jim ñøcxät maa ja'a tiøjcän. Cap nøcxy jiiby tii yajpädsømy, ni wyit ni tii.

17 Jaanč teh̄m chaačhpøgaambä to'oxiøjc-hajxy hānajty, ja'a hajxy hānajty co'na'awaambä, møød ja'a hajxy hānajty huungyajtsi'tspä.

18 Mmānuu'xtá'agäbä Dios hajxy coo tsø'ty häyohn ween quia'a jadyii coo hānajty jiaanč teh̄m tiøøhcä.

19 Jaanč teh̄m yhoyhoyyä jäya'ayhajxy hānajty chaačhpøga'añ. Ni mädyii tsaachpä jaduh̄n quia'a mäbaada'añ neby hānajty jiada'añiijän, ni ja'a jecy nájxäbä, ni ja'a jaac minaambä.

20 Tøø ja'a Dios jaduh̄n miäna'añ coo ja'a jäya'ayhajxy hānajty jejcy quia'a tsaachpøga'añ, je'eguiøxpä coo chocy pønjaty jaduh̄n tøø wyiimbiy. Coo ja'a Dios häxøpy jaduh̄n tøø quia'a mäna'añ, jejquiä jäya'ayhajxy häxøpy chaačhpøga'añ. Ni pøn häxøpy quia'a nähwa'adsa'añ.

21 'Coo mijts pøn xñämä'awät coog tyijy ja'a Cristo hānajty jii wiädity, cab hajxy mmäbøgät.

22 Hix, mayyä jäya'ayhajxy hānajty wiädita'añ mäwiinhøhmbä, cooc tyijy hajxy hānajty je'e Cristo, møød cooc tyijy hajxy hānajty Dyiosquexiä. Piayajcähxø'øgaambiä hijxtah̄nd hajxy hānajty hoy-yagjuøñbä. Jaduh̄nä jäya'ayhajxy hānajty jia wi'i wyiinhøøna'añii, møød ja'a hajxy hānajty Dioswiimbíyyäbä.

23 Mniyajcopcø'øwøøjäp hajxy. Jäguemiä hajxy cham̄ nnäma'ay coo hajxy mniyajcopcø'øwøøjät.

24 'Mänitxøøbä, coo ja'a tsaachpä hānajty tøø ñajxnä, mänitä xøø wyiingoodø'øwahñ møødä po'o.

25 Mänitä mamiadsa'a hānajty quia'awa'añ. Tsäyuyyaamb hānajty jaduh̄n, tijaty jim̄ cuhdujtmøød tsajtcøxp.

26 Mänítøch hänajty ngäda'aga'añ jocjooty, høøch ja'a Diosqueɣypä. Møcmäjaamøødhøch hänajty ngäda'aga'añ. Yajxónhøch hänajty mänit ngäda'aga'añ. Mänítøchä jäya'ayhajxy hänajty may xpia'hee'ptägø'øwa'añ.

27 Mänítøchä nmoonsä tsajpootypähajxy hänajty nguexa'añ coo hajxy jaduhñ quiøxy yajtu'ugmügät pønjätyhøch hänajty tøø nwiimbiy. Wiinduhmyhagajpt hajxy hänajty wioomuga'añii.

28 'Høxtahm̄dsä higueraquepy, coo jaduhñ wiámät, hijxtahñd jaduhñ coo hänajty tøø pioodtägøøñä.

29 Jaanä jaduhñduhmbä, coo ja'a tsø'ty hajxy jaduhñ mhíxät nébiøch naamñä tøø nmädia'agy, hijxtahñd hänajty jaduhñ cooçh hänajty mobädajpä ngädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, høøch ja'a Diosqueɣypä.

30 Cøxaamb jaduhñ jiada'añii nébiøch naamñä tøø nmädia'agy, cahnä jäya'ayhajxy hänajty quiøxy ho'ogyñä, ja'a hajxy jäda'ahaty jugyhajpä. Tøyhajt jaduhñ.

31 Cuhdägoyyaambä tsajt møødä naaxwiimbä. Pero tsipcøxp jaduhñ tiøjiada'añ nébiøch chamñ nmädia'aguiän.

32 'Ni pøn jaduhñ quia'a najuø'øy mänaa jaduhñ jiada'añii. Jagooyyä Dios nidiuhmñ ñajuø'øy, ja'a hajxy nDeedyhájtäm. Ni ja'a Diosmoonsähajxy jaduhñ quia'a najuø'øy, ja'a hajxy jimñ tsajpootypä. Ni høøch nga'a najuø'øy, høøch ja'a Diosqueɣypä.

33 'Paady, nähix hahixø'ø hajxy mhídät homiänaajä, je'eguiøxpä coo hajxy mga'a najuø'øy mänaa jaduhñ jiada'añii.

34 Jii jäya'ay hänajty tu'ug, coo hänajty ñøcxa'añ jäguemnaax, mänitä mioonsä ñämaayy coo ja'a tiøjc cwieendähjätäxät. Nägøxiä hajxy jaduhñ yhaagä nä'a tuuñgmooyyä. Jaduhñä tu'jäya'ay ñämäayyäbä coo jim tiúnät maa ja'a tøghaawän, weenä tøjc yaghawa'açh jopy; tsuu jadähooc yhagøøguiumbät.

35-36 Ja'a cudøjcä mioonsähajxy, cab hajxy hänajty ñajuø'øy mänaa ja'a wyiindsønñhajxy hänajty miejtstägatsa'añ, pø coodsøñäp hänajty jaduhñ, o pø tsuhmdä hänajty, o pø tu'tseey-yaaxø'øgy hänajty, o pø jobøñäp hänajty. Nähix hahixø'ø ja'a wyiindsøn hajxy jaduhñ yhahíxät. Pø caj, coo hajxy jaduhñ jaguiapxiä ñähmejtspedøøjät, wehñdä hajxy hänajty mia'ay. Jaduhñ mäwlinäts mijtspä, cab hajxy jaduhñ mnajuø'øy mänájøch yaa ngädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Paady hajxy nähix hahixø'ø homiänaajä mnä'ägä hídät.

37 Jaduhñhøchä jäya'ayhajxy nägøxiä nnämaabiä coo hajxy nähix hahixø'ø ñä'ägä hídät homiänaajä.

14

1 Mejtsxøø ja'a pascuaxøø hänajty quia'a habaady mänaa ja'a judíos tsajcaagy hajxy hänajty quiayyän, ja'a cajpä tsoomiøødpä. Ja'a teedywiindsønñhajxy, møødä häna'c-hajxy, ja'a hajxy hänajty jii by yajñähixøøbiä tsajtøgooty, cojyquiapxytiuumb hajxy hänajty jaduhñ nebiä Jesús hajxy yajtsumøøjät høhñda'agy miädia'agyhaam, jaduhñ hajxy jaduhñ hoy yajyagho'ogøøjät.

2 Mänit hajxy näje'e ñiñämaayyä:

—Cab hajxy tsøc nej jatcøøyyäm coo ja'a cu'ug hajxy jaduhñ xñä'a nähbädø'cämät.

³ Tøø ja'a Jesús hänajty yhäda'agy Betania. Jim hänajty miädsuugay maa ja'a Simón tiøjcän, ja'a hijty leprapa'ammøødpä. Mänitä to'oxiøjc tu'ug miejch. Jimä nardoperfume hänajty quiø'ogonhaty alabastro-vidriojooty. Jaanč teh_m chowä nardoperfume hänajty ñøcxy. Mänitä to'oxiøjcä parfume-vidrio piuhy. Mänitä Jesús ja'a parfume yajcuhtemøøyyä.

⁴ Mänitä jäya'ayhajxy näje'e jiootma'ty, ja'a hajxy hänajty jim pahäñaabiä. Mänit hajxy ñiñämaayyä:

—Cap yø'ø parfume jaduh_n cu yaghäyooyy.

⁵ Coø jaduh_n cu ñä'ägä too'cy, tsoobaadaamb yø'ø hijty, tägøøgmägo'x-xøøguduñ. Jimä häyoobädøjcä chow hajxy jaduh_n cu miooyyä coø jaduh_n cu ñä'ägä too'cy.

Jaduh_nä to'oxiøjc yhojjä.

⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Weends yhity. Ca'a hajxy mwi'i yhojy. Nébiøch yø'ø jaduh_n tøø xtiuñän, cab jaduh_n ñejpiä; hoy jaduh_n.

⁷ Homiänaajä mijtsä häyoobäjäya'ay mhixy. Homiänaajä hajxy jaduh_n mbuhbédät. Pero høøch, cábøch mijts jejcy xyhixa'añ.

⁸ Xwyiingudsähgøøbiøch yø'øya'ay jaduh_n, páadyhøchä parfume jaduh_n xyajcuhtemøøyy. Jaduh_n miäbaady nej coøch häxøpy tøø nho'oguiän. Jaduh_nhøch yø'ø hijty xyajnähdema'añ.

⁹ Majatiä Diosmädia'agy wiädita'añ wiinduh_myhagajpt ja'a høøchcøxpä, jaduh_nä jäya'ayhajxy miädia'aga'añ nébiøch yø'øya'ay

naamnä tøø xtiuñ. Jaduhñ yø'ø homiänaajä jiahmiedsáañänä. Tøyhajt jaduhñ.

10 Jimä Jesús ja'a jiamiøød hänajty tu'ug xiøhaty Judas Iscariote, ja'a hajxy hänajty nämajmetspä. Mänitä Judas ja'a teedywiindsøn hoy miøødcojyquiapxytiuñ coo ja'a Judas ja'a Jesús hänajty tiooga'añ.

11 Coo ja'a teedywiindsøñhajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy jaduhñ jiaanč tehñ xioondaacpøjcy. Mänitä Judas yajwiinwaanøøyyä coo xädø'øñ hänajty mio'owa'añii. Mänitä Judas tiägøøyy wiinmaabiä nebiä Jesús paquiä yajcø'ødägø'øwät.

12 Mänitä pascuaxøø yhabaatnä. Jaduhñä judíošhajxy hänajty quiuhdujthaty coo tsajcaagy hajxy naxy quiay, ja'a cajpä tsoomiøødäbä. Jaduhñ hajxy hänajty quiuhdujthajpä coo meeghuung hajxy naxy yoxy ja'a pascuaxøøjooty. Mänitä Jesús ja'a jiamiøød miäyajtøøwä:

—Maada'a yhoyyä coo pascuaxøø hajxy häyaa nwiindsuugáayyämät.

13 Mänitä Jesús ja'a jiamiøød nämetsc ñämaayy:

—Nøcx hajxy jim Jerusalemén. Jimä jäya'ay hajxy tu'ug mbaada'añ nøøgón.

14 Je'eds hajxy mbadu'ubögäp. Mänit hajxy mbadøjtägø'øwät. Mänitä cudøjc hajxy mnämä'awät: “Ja'a nWiindsøn højts jaduhñ tøø xwyiinguexy coo højts nyajtøwät maa højtsä pascuaxøø häyaa tsuu nwiindsuugáyät.”

15 Mänit mijtsä cudøjc cuarto nøcxy xyajnähixø'owa'añ nähbettøjcøxp. Jaanč tehñ quiäruundä ja'a cuarto jaduhñ møød yajxonä.

Jimä cay hu'ugy hajxy mnähix mhahixó'owät coo hajxy jim ndsuugayáanäm —nömä Jesús miänaañ.

16 Mänit hajxy nämetsc jiaančh nõcxy jim ca-jptooty. Jiaančh paat hajxy jaduñ neby hajxy hänajty tøø ñäma'ayijän. Mänitä tsuugay hajxy tiägøøyy nähix hahixøøbiä.

17 Coo quioodsøøñä, mänitä Jesús hajxy jim nõcxy maa ja'a pascuaxøø hajxy hänajty wyiindsuugaya'añän, møødä jiamøødhajxy ja'a jaac nämajcpä. Mänit hajxy tiägøøyy caabiä.

18 Mänitä Jesús miänaañ:

—Tú'ughøch mijts mjamiøød xñäxø'owø'owa'añ. Quipxy hajxy je'e cham xmiøødcaamiújcäm. Tøyhajt jaduñ —nömä Jesús miänaañ.

19 Mänit hajxy nägøxiä jiootmadiägøøyy. Mänit hajxy tiägøøyy niñämäayyäbä:

—Nej, høøch je'eda'a tyijy xñänøømbä.

20 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Mijts mjamiøød jaduñ tu'ug jatcø'owaamb, näguipxiä tsajcaagy hajxy jaduñ jiiby xmiøødpaguhmä'tsäm texyjooty.

21 Høøch, ja'a Diosquexypä, jadúñhøch njada'añ nhabeta'añ nepy jim myiñän cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän. Tøjiadaambä Diosmädia'agy jaduñ. Pero ja'a crájøch jaduñ xñähdugaambä, jaančh tehñ yhoyhoy jaduñ chaačpøga'añ. Maas hoy häxøpy coo quia'a nä'ägä naaxwiimbädsøømy —nömä Jesús miänaañ.

22 Caabyñä ja'a Jesús hajxy hänajty, mänitä Jesús ja'a tsajcaagy quionø'cy. Mänitä Dios ñämaayy: “Dioscujú'uyäp.” Mänitä jiamiøødä tsajcaagy nägøxiä yajnäguidøøyy. Mänit miänaañ:

—Cay hädaa hajxy; høøch nni'x ngopc hädaa —nømä Jesús miänaañ.

23 Mänitä Jesús ja'a vaso quionø'cy, ja'a hänajty vinomøødpä. Mänitä Dios ñämáaguiumbä: “Dioscujú'uyäp.” Mänitä Jesús ja'a vino yhuuctsohñ. Mänitä jiamiøød miooyy. Nägøxiä hajxy jaduhñ yhuucy.

24 Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Høøch nnø'ty hädaa. Hijxtahñd hädaa jaduhñ coochä nnø'ty nyajxee'xa'añ coochä jäya'ayhajxy hänajty nnähho'tu'uda'añ. Jadúhñhøchä cuhdujt nyajtødiägø'øwa'añ, ja'a Dios ja'a Abraham jecy miøødyajcuhdújcäbä.

25 Tøyhájthøch jaduhñ nnámá'awät, cábøchä vino nhuuctägatsa'añ høxtä cóonøch hänajty jim tøø nnøcxtägach maachä nDeediä wyiinduumän. Mänítøchä vino jemýbiä nhuucmadsa'añ —nømä Jesús miänaañ.

26 Mänitä Jesús ja'a Dioshøy hajxy yhøøyy, møødä jiamiøødtøjc. Mänit hajxy jim chohñ. Mänit hajxy jim ñøcxy maa ja'a tun hänajty xiøhatiän Olivos.

27 Mänitä Jesús ja'a jiamiøødtøjc ñämaayy:

—Nägøxiøch mijts xñähgue'ega'añ, je'eguiøxpä cooch nmädia'agy hajxy xquia'a mabøgaanä. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: “Nyagho'ogáambiøchä meegcueendähjäpä. Cøxaambä meeghajxy piäyø'øga'añ. Xii yaa hajxy ñøcxø'øwa'añ.”

28 Cooch hänajty tøø nho'ogy, mänítøch jadähooc njujypiøjtägatsa'añ. Mänítøch jim nnøcxa'añ Galilea. Mänítøch mijts jim nøcxy xpiaada'añ —nømä Jesús miänaañ.

29 Mänitä Pedro ja'a Jesús ñämaayy:

—Høøch mæbøcypiä, cábøch miich mänaa nbuhwa'adsa'añ, hoy miich hajxy nägøxiä xjia puhwá'adsät.

30 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøyhájthøch miich nnámá'awät, häyaa coods miich tägøøghooc mniguiugapxa'añii cooch tyjy xquia'a hixiä.

31 Pero Pedro, tehngajnä je'e jiaac miänaañ:

—Cábøch mänaa nniguiugapxa'añii cooch tyjy miich nga'a hixiä, hóyhøch miich quipxy nja møødhó'ogät —nømä Pedro miänaañ.

Jaduhñ hajxy nägøxiä piahadsoobä.

32 Mänitä Jesús hajxy jim ñøcxy maa hänajty xiøhatiän Getsemaní. Mänitä Jesús ja'a jiamiøødtøjc ñämaayy:

—Jiids hajxy huuc häña'aw, nøcxy nhuuc Diospa'ya'axy.

33 Mänitä Jesús ja'a Pedro hawiing miøødnøcxy, møødä Santiago, møødä Juan. Mänitä Jesús hoy-hoy jiaanç tehñ jiootmabiøjcy.

34 Mänitä Pedro hajxy ñämaayyä:

—Hoyhóyhøch jaduhñ njaanç tehñ jiootmay-haty. Høxtä ho'ogáambøch nnijiäwø'øyii. Huuc mähmø'øw hajxy yaa. Cab hajxy mmaahó'ogät. Jujcy hajxy mhídät —nømä Jesús miänaañ.

35-36 Mänitä Jesús weeñtiä jiaac nøcxy. Mänit jaduhñ miägutscädaacy. Mänitä Dios tiägøøyy mänuu'xtaacpä: “Teedy, mee'x, coo miich jaduhñ cu mga'a mänaañ, cábøch häxøpy ndsaächpøga'añ

nébiøch cham̄ nmānaxa'añän. Pero cábočhä nguhdujt yhidät nébiøchä njoot jia tsoquiän. Miichä mguhdujt jaduñ nä'ägädä hidaamb̄.”

³⁷ Mänitā Jesús jim̄ ñøcxtägajch maa ja'a Pedro-hajxy hänajty tøø miähmø'øyän. Coø jim̄ miejch, mänit jaduñ yhjxy coø hajxy hänajty tøø quiøxy maaho'ogy. Mänitā Pedro ñāmaayyā:

—Simón, nej, mmaabä. Nidu'hora miičh tøø mga'a mee'xtucy.

³⁸ Jujcy hajxy hit. Tehngajnā ja'a Dios hajxy mba'yá'axät. Jaduñnä møjcu'ugong hajxy xquia'a jøjcapxó'øwät. Jia tsojpiä mjoothajxy jaduñ coø hajxy jujcy mhídät, pero cabä mni'x ja'a mgopc-hajxy jaduñ miee'xtuga'añ.

³⁹ Mänitā Jesús ja'a Dios hoy pia'yáaxcumbä. Jaduñ jadähooc ñāmānaanøøguiumbä.

⁴⁰ Mänit jadähooc miéjtscumbä maa ja'a Pedrohajxy hänajty tøø miähmø'øyän. Tøø hajxy hänajty mi-aahó'cumbä. Hix, tøø hajxy hänajty jiaanč tehñ yhanuu'xø'øy. Coø hajxy jaduñ yujxä, cab hajxy hänajty ñä'ägä najuø'øy waamb̄ hajxy yhadsówät.

⁴¹ Coø ja'a Jesús jaduñ miejch ja'a miädägøøghoocpä, mänit miānaañnä:

—Nej, je'enä hajxy mwili mia'ayñä. Ween tiuhñä. Tøø yhabaatnä coočhä cahwiindøyhäna'c-hajxy xquiø'ødägø'øwaanä, høøčh ja'a Diosquexypä.

⁴² Pädó'näts hajxy. Jam̄ hajxy. Ximä craa myiñ ja'ačh jaduñ xyajcø'ødägø'øwaambä.

⁴³ Jimä Jesús hänajty miädia'agyñä, mänitā Judashajxy miejch, møødä majiäya'ay, haagä espada-cap. Näje'e hajxy hänajty wiojptcappä.

Ja'a teedywiindsøn_hhajxy jaduh_n mäguejx, møødä häna'c-hajxy jiiby yajnäixøøbiä tsajtøgooty, møødä majjäya'adiøjc-hajxy.

44 Tøø ja'a Judashajxy hänäjty quio-jyquiapxytiuñ: “Ja'ačh hänäjty ndsu'xaambiä, je'e hänäjty je'e. Mänit hajxy mmádsät. Mänit hajxy nøcxy mdsu_my”, nømä Judas hänäjty tøø miäna'añ.

45 Mänitä Judas ja'a Jesús ñämejch. Mänit ñämaayy:

—iWiindsøn!

Mänitä Judas ja'a Jesús jiaančh tsu'xy.

46 Mänitä Jesús miajtsä.

47 Ja'a Jesús ja'a jiamiøød tu'ug, jimä espada hänäjty miøjnädawhaty. Coö jaduh_n yhi_jxy coö ja'a Jesús hänäjty tøø miächii, mänitä yhespada jiuu'pädsøømy. Mänitä teedywiindsønä mioonsä tu'ug tiaatspujxtuutä.

48 Mänitä Jesús ja'a majiäya'ay ñämaayy:

—Tiičh hajxy jaduh_n coö tøø xñämiñ espada-cap wojptcap. Tiičh hajxy xyhi_jxy, mée'tspjä.

49 Tiičh hajxy jim coö xquia'a majtspä tsajtøgooty. Nébyhøch hajxy jaduh_n høxtä yaa tøø xñämiñ. Nej, ca'a, jabom-jabómhøch hijty jim nøcxy nyajnäixøøöyä. Pero páadyhøch cham_n njaty nhabety, jaduh_{nä} Diosmädia'agy tiøjiädät ja'a høøchcøxpä.

50 Nidiuhmä Jesús hänäjty jiaac mädia'agy. Tøø ja'a jiamiøødhajxy hänäjty quiøxy päyø'øgy.

51 Jimä høxcujc-häna'c ja'a Jesús hänäjty tu'ug piawädi_jpä, poobwit-nähcäjeenä. Mänit jaduh_n jia madsaanä.

52 Mänitā poobwit yajniñähnajptuutā. Nähwa'ads hõxwa'ads je'e piäyø'cy.

53 Mänitā Jesús yajnøcxä maa ja'a teedywiindsõn wyiinduumän, ja'a jaac tehṃ miøjpä. Mänitā teedywiindsõnhajxy jiaac tehṃ miejch, møødä majjäya'adiøjc-hajxy, møødä häna'c-hajxy jiiby yajñähixøøbiä maa ja'a tsajtøjcän.

54 Jimä Pedro hänajty jäguemjuøøby piadäna'ay maa ja'a teedywiindsõn tiøjwiingøn. Mänit jim piahøxtaacy maa ja'a hadänaabiähajxy hänajty jiøømba'axamiän.

55 Jimä teedywiindsõnhajxy hänajty jia wi'i wyi-inmahñdyhaty nebiä Jesús hajxy yajyagho'ogøøjät. Pero cab hajxy hänajty ñä'ägä wiinmahmybiaady.

56 Hix, hoyyā Jesús hajxy hänajty nämay jia nähøønø'øy, wiingaty hajxy hänajty miädia'agy; cab hajxy hänajty tiu'ugmädia'aguiä.

57-58 Mänitā wiinghäna'c-hajxy tiänaayyø'cy; nøm hajxy je'e miänaambä:

—Tøø hõjts jaduhṃ nmädoy coo jaduhṃ miänaañ: “Hädaa tsajtøjc, jäya'ayhajxy hädaa hädiuun. Pero høøch, nyajnajtsjidø'øwäbøch hädaa. Cudägøøgxøøyyøchä wiingpä nhädiuundägätsät. Ca'a jiäya'ayhajxy je'e hädiünäp” —jaduhṃ hajxy je'e yhøhṃdaacpä.

59 Ni je'e hajxy hänajty quia'a tu'ugmädiä'aguiäbä.

60 Mänitā teedywiindsõn tiänaayyø'cy majiäya'ayhagujc, ja'a tehṃ miøjpä. Mänitā Jesús ñämaayyä:

—Nej, cab jaduhṃ mnä'ä hadsowa'añä waambaty hajxy miäna'añä.

61 Pero cabä Jesús waamb ñä'ägä hadsooyy. Mänit ñämáayyägumbä:

—Nej, tøyhajt jaduhnä coo miichä Dios tøø xquiexiä, Nej, miichä Dios xyHuunghajpä.

62 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduhn. Høøch je'e. Xyhixáambøch mijts jaduhn cooch jim nhäña'awa'añ Dioswiinduum, maa ja'a yhahooyhaampiän. Mänitøch hajxy jadähooc xyhixáangumbä cooch hänajty yaa ngädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Joczjótyhøch hänajty nmänaca'añ.

63 Mänitä teedywiindsøn ja'a wyit quiøø'ch. Paady jaduhn jiatcøøyy coo hänajty jiaanč tehñ jiootma'ady. Mänit miänaañ:

—Tii testigo hajxy jaduhn nnä'ä jaac wáanämät.

64 Tøø hajxy jaduhn mhamdsoo mädooy coo ja'a Dios tøø miägaptägoy. Waamb hajxy jaduhn mmäna'añ, neby hajxy ndúunämät.

Haagä jaduhn hajxy miänaañ cooc tyijy ja'a Jesús tøø quiädieey, møød cooc ween yagho'ogyii.

65 Mänitä Jesús tiägøøyyä wiingutsujøøyyäbä. Mänit wyiinguxodsøøyyä. Mänit wyiingutexøøyyä. Mänit ñämaayyä:

—Najuøøw pøn xquiojx.

Mänitä hadänaabiädøjc ja'a Jesús hajxy wyiin-gula'abøøyy.

66-67 Y ja'a Pedro, jiiby hänajty je'e hanaaxyp jiøømba'axamy maa ja'a tøjwiingän. Mänitä teedywiindsønä qyixymoonsä tu'ug miejch maa ja'a Pedro hänajtiän. Coo ja'a Pedro jaduhn yhijxä, mänit wyiinhee'ppejtä. Mänit ñämaayyä:

—Naxy miičh yø'ø Jesús mmøødwädity, túhmäts. Haagä Nazaret hajxy mdsooñ nämetsc, túhmäts.

⁶⁸ Mänitä Pedro ñijiøgapxä:

—Ni nga'a híxiøch yø'ø. Ni nga'a najuø'øyhøch jaduhñ tiičh jaduhñ xjia wi'i yajmøødmädiaacp —nømä Pedro yhøhñdaacy.

Mänitä Pedro quiuraabädsøømy. Mänitiä tsee y tu'ug jiaančh yaaxø'cy.

⁶⁹ Mänitä quixymoosä ja'a Pedro yhíjxcumbä. Mänitä jäya'ayhajxy ñämaayyä, ja'a hajxy hänäjty jim jaac padänaabiä:

—Xii Jesús jiamiøød tu'ug. Je'e yø'ø —nømä quixymoosä miänaañ.

⁷⁰ Mänitä Pedro jadähooc ñiguiugápxägumbä. Cab jaduhñ ñä'ä jegøøyy, mänitä Pedro ñämáayyägumbä:

—Mbawädiypy miičhä Jesúspä, túhmäts. Nyo'mädooby højts jaduhñ coo miičh jim mdsooñ Galilea.

⁷¹ Mänitä Pedro jadähooc miänáangumbä:

—Tøyhajt, cáboch jaduhñ nnä'ägä híxiä pøñ ha-jxy jaduhñ mja mädiaacypy.

Tähooccapxiä ja'a Pedro jaduhñ miänaañ cooc tyijy ja'a Jesús hänäjty quia'a nä'ägädä híxiä.

⁷² Mänitiä tsee miämetsc-hoocpä yáaxcumbä. Mänitä Pedro jiahmiejtstaacy coo ja'a Jesús hänäjty tøø miäna'añ: “Cahnä tsee hänäjty miämetsc-hoocpä ya'axy, tøø miičh hänäjty tägøøghooc mniguiugapxyii cooçh miičh hänäjty xquia'a híxiä.” Mänitä Pedro jioøguioo'ty coo ja'a tsee miämetsc-hoocpä jiaančh yaaxy.

15

1 Coo jio**bøø**yy, mäni**tä** teedywiindsøn**h**ajxy nägø**x**iä yhamugøø**g**uiumbä, møødä ma-jjäya'adiø**j**c-hajxy, møødä häna'c-hajxy jii**by** yaj**n**ähixøø**bi**ä tsajtø**g**ooty. Mäni**t** hajxy quiø**j**yquiapxytiuu**ñ** nebiä Jesús hajxy hä**n**ajty tiuna'a**ñ**. Mäni**tä** Jesús hajxy quiø'ø**x**ojch. Mäni**tä** Pilato hajxy hoy yajcø'ødä**g**ø'ø**y** maa je'e hä**n**ajty guiobiernä**h**atiän.

2 Mäni**tä** Pilato ja'a Jesús miäyajtøø**y**:

—Nej, tøy**h**ajt jaduh**ñ**ä coo mi**i**chä judíoshajxy xguiobiernä**h**atiä.

Mäni**tä** Jesús yhadsoo**y**:

—Tøy**h**ajt jaduh**ñ**.

3 Madiu'u ja'a teedywiindsøn**ñ** ja'a Jesús hajxy hä**n**ajty jia wi'i ñäxø'ø**w**ø'ø**y**. Pero cabä Jesús hä**n**ajty waamb ñä'ä**g**ä hadsoo**y**.

4 Mäni**tä** Pilato miäná**ng**umbä:

—Nej, caj mhadsowa'a**ñ**ä. Madiu'u mi**i**ch hajxy xjia wi'i ñäxø'ø**w**ø'ø**y** —nø**m**ä Jesús ñämao**y**ä.

5 Pero cabä Jesús waamb ñä'ä**g**ädä hadsoo**y**. Jiaan**ch** teh**m** yagjuøø**y** ja'a Pilato jaduh**ñ** coo ja'a Jesús jaduh**ñ** quia'a nä'ä**g**ädä hadsoo**y**.

6 Jaduh**ñ**ä Pilato hä**n**ajty jomø**jt**-jomø**jt** quiuhduj**th**aty coo xøø hä**n**ajty jiady**ii**, mäni**tä** tsum**y**jiäya'ay nax**y** tu'ug yajpädsø**m**y, ja'a judíoshajxy hä**n**ajty yaj**n**ähdi**jp**iä.

7 Jiibiä jäya'ay**h**ajxy hä**n**ajty näje'e chum**y**chäna'ay. Tsip hajxy hä**n**ajty tøø yagjady**ii**. Tøø hajxy hä**n**ajty miä**j**äya'ay-yagho'og**y**. Tu'ugä tsum**y**jiäya'ay hä**n**ajty xiø**h**aty Barrabás.

8 Coo ja'a cu'ughajxy jim miejch maa ja'a Pilato wyiinduuman, manitä Pilato hajxy jaduhn ñamaayy coo ja'a tsumyjiäya'ay tu'ug yhøxmádsät.

9 Mänitä Pilato yhadsooyy:

—Nej, jaduhn hajxy mmána'añä coočhä Jesús nhøxmádsädä, ja'a tyijy hajxy mgobiernähajpiä.

10 Paadiä Pilato jaduhn miänaañ, ñajuøby hánajty je'eduhn tiiguiøxpä ja'a Jesús coo yajcø'ødägøoyy ja'a teedywiindsón. Paadiä Jesús jaduhn yajcø'ødägøoyy je'eguiøxpä coo ja'a miädia'agy hánajty quia'a yajmädsójcäxä.

11 Mänitä teedywiindsón ja'a cu'ug hajxy jiojcapxøoyy coo ja'a cu'ughajxy jaduhn miänä'anät coo ja'a Jesús ween quia'a høxmächii, weenä Barrabás ñä'ägä høxmächii. Coo ja'a cu'ughajxy jaduhn jiaanč mänaañ,

12 mänitä Pilato ja'a cu'ug jadähooc miäyajtøoyy:

—Y yø'ø Jesúsäts, ja'a tyijy hajxy mgobiernähajpiä, neby hajxy yø'ø myajnähdijy nébiøch yø'ø ndúnät.

13 Mänitä cu'ughajxy møc yaaxy:

—Møjpahbet hajxy cruzcøxp.

14 Mänitä Pilato miänáangumbä:

—¡Pero tisän! Tii tøø quiädieey.

Mänit hajxy maas møc yáaxcumbä:

—Møjpahbet hajxy cruzcøxp.

15 Mänitä Pilato jiaanč mänaañ coo ja'a Barrabás hajxy ween nøcxy yajpädsømy pujxtøgooty. Hiç, cabä Pilato ja'a cu'ug hánajty yagjootma'ada'añ. Mänitä Pilato miänaañ coo ja'a Jesús wiobho'ogóøjät. Mänit miänáangumbä coo ja'a Jesús hajxy nøcxy cruzcøxp miøjpahbety.

16 Mänitá soldado ja'a Jesús hajxy yajnøcxy maa ja'a hagujcän. Mänitá soldado ja'a jiamiøød hajxy quiøxy møjyaaxy.

17 Mänitá Jesús hucywyit yajnähtämoogøøyyä. Mänitá hapticorona yajcuhjenøøyyä.

18 Mänitá Jesús tiägøøyyä wiinyáaxäbä:

—¡Viva ja'a Jesús, ja'a judíoshajxy jaduhñ guio-biernähajpiä! ¡Viva!

Jaduhñä Jesús hänajty wyiinwooñii.

19 Mänit hoyhoy wiojpä quiuhduum paxyhaam. Møød wyiingutsujøøyyä. Mänit wyiinjiçädaacä. Jaduhñä soldadohajxy hänajty jiatcø'øy nebiä wyi-ingudsähgøøbiän.

20 Pero wyiinwohm̄biä Jesús hajxy hänajty jaduhñ. Mänitá hucywyit hajxy yajtsijy. Mänitá yhamdsoo wit yajpøgøøyyäxä. Mänit hajxy yajnøcxy maa hajxy hänajty miøjpahbeda'añän.

21 Mänitá jäya'ay hajxy tu'ug jiøjcubaadøøyy. Camjooty hänajty tøø yhoy. Simón hänajty xiøhaty. Jim̄ hänajty choñ Cirene. Jue'e yhuunghajxy hänajty xiøhaty Alejandro møødä Rufo. Jim̄ä Jesús cruz hänajty chømä. Mänitá Simón hadsip ñämaayyä coo ja'a Jesús ween piuhdsømø'øy. Mänitá Simón ja'a cruz jiaançh tsømø'cy.

22 Mänitá Jesús yajmejtsä maa ja'a nähgaphuung hänajty xiøhatiän Gólgota. Jaduhñä nähgaphuung hänajty quiähxø'ogy nebiä ho'ogyjiäya'aguiopcän, paady hajxy jaduhñ yajxøbejty Gólgota.

23 Mänitá Jesús vino jia mooyyä. Mirra ja'a vino hajxy hänajty tøø yajmädemø'øy. Pero cabä Jesús jaduhñ ñä'ägä huucy.

24-25 Mänitä Jesús miøjpahbejtä cruzcøxp. Møjpetyxiøø hänajty jaduhñ. Tøø ja'a Jesús ja'a wyit hänajty jadähooc yajtsijjächä. Mänitä soldado ja'a Jesús ja'a wyit hajxy tiägøøyy yajniguiuhäyø'cäbä.

26 Mänit hajxy jim yuugjahy cruzcopcuhdum tiiguiøxpä ja'a Jesús jaduhñ coo miøjpahbejtä: “Hädaa ja'a judíoshajxy guiobiernähajpy”, nøm hajxy jim quiujahy.

27 Mänitä mee'tspähajxy nämetsc miøjpahbéjtäbä. Tu'jäya'ay miøjpahbejtä maa ja'a Jesús yhahooyhaampiän. Jatu'ug miøjpahbéjtäbä maa ja'a Jesús yhanajtyhaampiän. Cujcä Jesús jaduhñ hoy piäda'agyii.

28 Coo ja'a Jesús ja'a mee'tspä jaduhñ näguipxy miødho'cy, jaduhñä Diosmädia'agy tiøjajty maa jaduhñ myiñän cujaay: “Haxøøghäna'c jaduhñ pi-anänøømä.”

29 Ja'a jäya'ayhajxy hänajty jaduhñ jim naxøøbiä, høxtä yagjuøøby hajxy hänajty coo ja'a Jesús hajxy jim yhijxy cruzcøxp. Møød hajxy hänajty wyiin-woon:

—Ja'a, miich mahñdy ja'a tsajtøjc mwil'i yagji-daamby, y cudägøøgxøøyyä mahñdy miich je'e mhädiuundägätsät.

30 Pø tøy miich møcmäjaa mjaanč møødä, tiids miich jim coo mga'a mänacy cruzcøxp. Jaduhñäts mbäyø'øgät —nømä Jesús ñämaayyä.

31 Jaanä jaduhñä teedywiindsønähajxy hänajty miäwiingapxpejpä, møødä häna'c-hajxy hänajty jim yajnähixøøbiä maa ja'a tsajtøjcän. Jaduhñ hajxy hänajty ñiñäma'ayii:

—Tøø yø'ø wiinghäna'c may yajnähwa'ačh, pero caj yø'ø hamdsoo hoy yajniñähwa'adsa'añii.

Jaduh_n hijty ñibiäda'agyii nebiä Dioshuungän. Jaduh_n hijty niñänømyii cooc tyijy ja'a judíoshajxy guiobiernähaty.

³² Mänit hajxy häyaa njaanč mabøjcämät, nägooyyä jim miänácät cruzcøxp.

Jaanä jaduh_nä mee'tspähajxy hänajty miäwiingapxpejpä, ja'a Jesús hajxy hänajty näguipxy tøø miøødmøjpahbedyíjábä.

³³ Nägooyyä quiujyxixøøøyy, mänit jaduh_n cøjx wyiingoodsø'ø. Tägøøghora jaduh_n yhijty wiingoods.

³⁴ Coö ja'a xøø jaduh_n wyiinajtúutcumbä, mänitä Jesús møc yaaxy: “Eloi, Eloi, lema sabactani.” Jaduh_n miädia'agytiägø'ø: “Diosteedy, Diosteedy, tiich coö tøø xñähgue'egy.”

³⁵ Jimä jäya'ayhajxy hänajty näje'e miähee'pna'ay. Coö hajxy jaduh_n miädooyy, mänit hajxy miänaañ:

—Mädo_w, Elíasäda'a møyjáaxäp.

³⁶ Mänit tu'jäya'ay esponja hoy quioñ päyø'øguiä. Mänit jii_y piama'tsnajxy xunvinojooty. Mänitä esponja yujxojch paxyjøbhaam. Mänitä Jesús yaghagaabøøyyä coö jaduh_n wyiinmúugät. Mänit jaaya'ay miänaañ:

—Tsøc huuc híxäm pø minaambä Elías, pø yajmānacāañäbä Jesús cruzcøxp.

³⁷ Mänitä Jesús møc yáaxcumbä. Mänit yho'nä.

³⁸ Tuunä ja'a Jesús jaduh_n ñä'ä ho'cy, mänitä tsajtøjc-hadøødiujt cujjiä quiøø'tswa'xy. Quiuhduum chohndaacy, høxtä yhøxhaam jaduh_n yhagøødsøøyy.

39 Jimä capitán ja'a Jesús hänajty tu'ug wyi-indäna'ay. Coö yhiixy coö ja'a Jesús hänajty tøø yho'ogy, mänit miänaañ:

—Tøyhajt yø'øduhñ hijty Dyioshuungä.

40 Jimä tadjäya'ayhajxy hänajty näje'e miähee'pna'ay jäguemjuøøby. Jimä María hänajtpä, ja'a hänajty jim tsohm̄bä Magdala, møødä Salomé. Ja'a María, ja'a Santiago møødä José tiaj, jim hänajty je'ebä. Ja'a muutspä Santiago jaduññänøømby.

41 Hädaa tadjäya'ayhajxy, quipxiä Jesús hajxy hänajty tøø piawädity jim Galilea. Tøø hajxy hänajty piuhbety mänaa hänajty jim tøø yhitiän. Y coö ja'a Jesús jaduññ piejnä Jerusalén, quipxy hajxy piabejty, näguipxy møødä wiingjäya'ayhajxy nämay.

42-43 Ja'a viernes hänajty tsuujøøby. Ja'a poo'xxiøø hänajty tsohnda'agaamb, ja'a pascuaxøø. Nähix yhahixøøbiä judíoshajxy hänajty ja'a pascuaxøøgøxpä. Jimä jäya'ay hänajty tu'ug chooñ Arimatea. José hänajty xiøhaty. Jim hänajty miøjtuungmøødä tsajtøgooty. Jaančh tehñ yhojiäya'ayä José hänajty. Jiøbhixyp hänajty jaduññ coö ja'a Dios ja'a møcmäjaa hänajty yajcähxø'øga'añ. Mänitä José ja'a Pilato ja'a Jesús ñaaxni'x hoy miäyujwaanä. Hix, cabä José ja'a Pilato hänajty chähgø'øy.

44 Cahnä Pilato hänajty miädoyhatyñä coö ja'a Jesús hänajty tøø yho'nä. Yagjuøøyy je'eduhñ coö ja'a Jesús paquiä yho'cy. Mänitä Pilato ja'a capitán miøjyaaxy. Mänit miäyajtøøyy mäduhnajtä ja'a Jesús yho'cy.

45 Coo ja'a Pilato jaduñ yhawáañäxä coo ja'a Jesús hänajty tøø jiaančh ho'ogy, mänit miänaañ coo ja'a José ja'a ho'ogyjiäya'ay ween yajmänacy cruzcøxp.

46 Mänitä José sávana hoy jiuuy. Mänitä Jesús hoy yajmänacy cruzcøxp. Mänit ñähbijty ñähmojch sávanahaam. Mänit hoy yajnaaxtägø'øy tsaajutjooty. Mänitä tsaajut ja'a tsaahajxy yaghadäguejtägooyy.

47 Jimä Maríahajxy hänajty miähee'pna'ay, møødä Magdala-tsohmä, møødä José tiaj.

16

1 Coo ja'a poo'xxiøø hänajty tøø ñajxnä, mänitä María perfume hajxy hoy jiuuy, møødä Magdala-tsohmä, møødä Santiago tiaj, møødä Salomé. Ja'a Jesús ja'a perfume hajxy hänajty yajñajaaamby.

2 Cujaboom jopy ja'a Maríahajxy jim ñøcxy maa ja'a Jesús hänajty tøø ñaaxtägø'øyän. Näxøø hänajty je'e. Tøø ja'a xøø hänajty piädsøømnä.

3 Tu'haamnøcxpä hajxy tiägøøyy niñämáayyäbä:
—Pønä tsaahäyaa hadäguejtú'udäp.

4 Tehm miejtsp hajxy hänajty jim, mänitä tsaajut hajxy yhiixy coo hänajty yhawa'adsän. Tøø häna'cä tsaahänajty yagjua'ačh, hoyyä tsaahänajty jia cruundä.

5 Coo hajxy jiiy chaajuttägøøyy, mänitä muutsc-häna'c hajxy tu'ug yhiixy. Jiiy hänajty yhäña'ay hahooyhaamby. Yomybioobwit hänajty miøød. Coo ja'a Maríahajxy jaduñ yhiixy, mänit hajxy chähgøøyy.

6 Mänit hajxy ñämaayyä:

—Ca'a hajxy mdsähgø'øy. Ja'a Jesús hajxy mhøxtaaby, ja'a jim tsohm̄bä Nazaret, ja'a tøø miøjpahbedyíjibä cruzcøxp. Tøø jiuypipiøjtägach. Tøø yaa chohñä. Huuc tehñ yhiḅ hajxy, cab je'e yaajän maa je'e piädaacän.

⁷ Nøcx ja'a jiamiøød hajxy hawaanä. Møødä Pedro, mhawáañäp je'ebä. Jaduhñ hajxy mhawáañät cooc jim ñøcxa'añ Galilea. Jimäc hajxy nøcxy piaady, neby hajxy hijty tøø yajmøødmädia'agyijän —nømä muutsc-häna'c miänaañ.

⁸ Päyø'øguiä Maríahajxy jiuotpädsøømy. Tsähgøøyyäp tsäyúuyyäp hajxy piädsøømy. Cab hajxy jaduhñ pøn ñä'ägädä hawaanä. Hix, jaançh tehñ chähgøøby hajxy hänajty.

⁹ Näxøø jopy ja'a Jesús jiuypipiøjtägajch. Mänitä María jayøjp yhiñxtsohñä, ja'a hänajty jim tsohm̄bä Magdala, ja'a møjcu'u juxtujc-hooc yajñähwáatsäbä. Ja'a Jesús jaduhñ mäyajnähwaats.

¹⁰ Mänitä María ja'a Jesús jiamiøød hoy jia hawaanä. Wi'i jiøøby wi'i xiuu'tsp ja'a Jesús jiamiøødhajxy hänajty.

¹¹ Hoy hajxy jia nämaayyä coogä Jesús hänajty tøø jiuypipiøcy, møød coogä María hänajty tøø yhiḅy hajujcy, cab hajxy ñä'ägä mabøjcy.

¹² Cujecy, jimä Jesús ja'a jiamiøødhajxy hänajty nämetsc ñøcxy camjooty. Mänitä Jesús ñäguehxtøø'xy maa wyiinduumhajxiän.

¹³ Mänitä jiamiøød hajxy hoy jia hawáañäbä. Ni je'e ja'a miädia'agyhajxy jaduhñ quia'a mabøjcäxä.

¹⁴ Cujequiä Jesús jiamiøødhajxy hänajty quiaay, ja'a hajxy hänajty nämajtu'ugpä. Mänitä Jesús jim

ñäguehxtóø'xcumbä maa hajxy hänäjty quiayyän. Mänit hajxy jaduhñ ñämaayyä:

—Tii mijtsä miädia'agy hajxy coo tóø mga'a mábøjcä, ja'a mijts tóø xjia hawáañäbä cóogøch hajxy tóø xyhixy hajujcy, cóogøch tóø njujypiøjtägach.

¹⁵ Nøcx hädaa mädia'agy hajxy yajwa'x wiinduhmyhagajpt. Jaduhñä jäya'ay hajxy nägøxiä myajwiingapxó'øwät neby hajxy ñähwá'adsät.

¹⁶ Pønjaty jaduhñ mábøjp, pønjaty jaduhñ näbejp, je'edshajxy jaduhñ nähwa'adsaamb. Pero pønjaty jaduhñ ca'a mábøjp, haxøøgtuum hajxy je'e miähmø'øwa'añ.

¹⁷ Pønjaty jaduhñ mábøjp, hijxtahñd hajxy yajcähxø'øgaamby hoy-yagjuóñäbä. Ja'a høøchcøxpä, jaduhñä pa'amjäya'ay hajxy yajnähwá'adsät, ja'a hajxy mõjcu'umøødpä. Wiinghayuuc hajxy miädia'agáañpä.

¹⁸ Hoyyä tsahñdy hajxy tiehm wyidsó'øgät, cab hajxy nej tiunøøjät. Hoyyä veneno hajxy tiehm yhú'ugät, ni jaduhñ hajxy nej quia'a jádät. Y coo ja'a pa'amjäya'ay hajxy quiø'ønähgábät, náxäbä pia'amhajxy.

¹⁹ Coo ja'a Jesús ja'a jiamiøødtøjc miøødmädiaacpädøøyy, ja'a hajxy nWiindsønhájtämbä, mänit ñøcxnä tsajpootyp. Mänit hoy yhøxta'agy maa ja'a Tieddiä yhaooyhaampiän.

²⁰ Mänitä jiamiøødhajxy jiaançh tu'ubøjcy. Mänitä mädia'agy hajxy hoy yajwa'xy wiinduhmyhagajpt. Piuhbejpiä Jesús ja'a jiamiøødtøjc hänäjty. Majaty hajxy hänäjty wiädity, yajcähxø'piä hijxtahñd hajxy hänäjty

hoy-yagjuøøñäjaty. Jadhun_ hñajty yajnajuø'øy
coo hajxy hñajty tiømiädia'agy. Amén.

El Nuevo Testamento en mixe de Guichicovi New Testament in Mixe, Isthmus (MX:mir:Mixe, Isthmus)

copyright © 1988 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixe, Isthmus

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Guichicovi [mir], Mexico

Copyright Information

© 1988, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixe, Isthmus

© 1988, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

4e564219-157f-5807-b810-47a15308b8b8